ara

DIMECRES
18 DE JUNY DEL 2025
NÚMERO 5269

2 EUROS

AVUI
EL SUPLEMENT
'CAMP DE
TARRAGONA'

ara
camp de tarragona
MEDI AMBIENT
Les platges, a punt per a la temporada d'estiu
Fins a 34 punts de la demarcació tarragonina reben la distinció de la bandera blava
Tensió entre els municipis que necessitaven aportació de sorra a causa de les tempestes
JESÚS SARMIENTO

P 04-05

LA GOVERNABILITAT DE L'ESTAT

CARLOS LUJÁN / EUROPA PRESS

Junts dona marge a Pedro Sánchez

Turull afirma que no prendran "decisions en calent" i emplaça el PSOE a tornar-se a reunir

El president espanyol es veu avui amb ERC, mentre que el BNG se suma a la plantada de Podem

P 13

THOMAS PETER / REUTERS

"Aquesta ha estat forta"

Amb les converses de pau en via morta, l'exèrcit rus ha intensificat els atacs sobre la capital ucraïnesa: la corresponsal de l'ARA ha compartit el patiment d'una nit sencera en un refugi.

NÚRIA VILA MASCLANS
ENVIADA ESPECIAL

P 10-11

Trump vol la "rendició incondicional" de l'Iran i sospesa intervenir en la guerra

P 24

Els experts reparteixen culpes per l'apagada

MARC ROVIRA

P 17

Collboni amenaça Airbnb amb la via penal

P 19

Cau el mercat online de droga més gran del món

TOVALLONS NEGRES

La geopolítica

El senyor Z deixa menjar i aigua per al gat a la cuina i, tot seguit, obre la finestra del terrat i surt de casa.

Sap molt bé, perquè ho ha vist, que quan faci una estona que la casa estigui tranquil·la i la finestra del terrat hagi quedat oberta, els gats del barri que no tenen amo entraran per robar-li menjar a la seva Mixeta. La seva Mixeta també ho sap molt bé, i és per això que quan es queda sola s'espera, amatent, just a l'ampit de la finestra de la terrassa per protegir el seu terreny i el seu menjar. Els gats de carrer tenen molta més gana que ella i s'arrisquen molt més (poden ensenyar les ungles i esgarrapar) per aconseguir entrar a acabar-se les quatre rampoines que queden.

Al senyor Z aquesta situació ja li va bé. Un cop va trobar-se un ratolí a la terrassa i la seva

El senyor Z sap que cap ratolí entrarà per la finestra, si hi ha un o dos gats esbatussant-se

Mixeta no va fer-ne cas. No és caçadora. Si hi ha gats voltant per la terrassa, si volen entrar i es barallen amb la Mixeta (ella, llavors, per força ha de presentar batalla), els ratolins no s'acostaran. Com més gats tinguin ganes d'entrar a casa seva més rabiosa estarà la Mixeta i més lluny seran els ratolins. El senyor Z, per fomentar aquesta guerra, deixa menjar de llauna (no pas galetes) a la Mixeta. Cap gat s'hi pot resistir. Sap que cap ratolí entrarà per la finestra, si hi ha un o dos gats esbatussant-se.

El senyor Z ho lamentaria sincerament si un dia es trobés la Mixeta malferida a l'ampit de la finestra. Però mentre aquest moment no arriba, se'n va tranquil a treballar. I si el senyor Z crea aquest petit caos evitable pel seu propi interès, com és que ens sorprenem que el país A vengui armes al país B tot esperant que B, amb les armes, tingui ganes d'atacar el país C, cosa que farà, de retruc, que reculi el país D, que és el veritable objectiu de tot plegat?

EMPAR MOLINER

alesxarxes

X

Assal Rad (@AssalRad)
Doctora en història de l'Orient Mitjà
"Per als iranians, això és com el 1980, quan Saddam va envair l'Iran però la *comunitat internacional* es va posar del costat de l'agressor. Per als estatunidencs, això és com el 2003, quan l'administració Bush va mentir sobre les armes de destrucció massiva per envair l'Iraq. Per als iranians estatunidencs, això és el malson que tants hem temut sempre"

X

Ezequiel Kopel (@ezekopel)
Periodista especialitzat en l'Orient Mitjà
"Sempre és pertinent recordar que l'Iran tenia un govern «liberal» no encapçalat per fanàtics religiosos el 1953, però els Estats Units i el Regne Unit el van fer saltar pels aires amb un cop d'estat violent després que el líder d'aquell govern, Mohammed Mossadeq, decidís nacionalitzar el petroli"

X

Adil Haque (@AdHaque110)
Catedràtic de dret a la Universitat Rutgers
"Aquesta guerra és una violació manifesta de la Carta de les Nacions Unides. El meu govern [els EUA] l'alimenta amb armes i potser aviat s'hi afegeix. És una absoluta vergonya"

X

Jordi Armadans i Gil (@Jordi_Armadans)
Politòleg i periodista
"És trist que calgui recordar coses tan bàsiques. Oposar-se radicalment al règim iranià i haver-se solidaritzat amb les dones i homes que s'hi rebel·len no té res a veure amb aplaudir l'atac israelià amb bombes i míssils que terroritza i desplaça la població civil"

BLUESKY

Alexandria Ocasio-Cortez (@aoc.bsky.social)
Congressista demòcrata
"L'ICE [departament d'immigració dels EUA] acaba de detenir Brad Lander, auditor de la ciutat de Nova York i un dels grans candidats a alcalde, sense cap motiu. Estava fent tasques rutinàries davant dels tribunals d'immigració, acompanyant persones a les audiències. Ha demanat als agents de l'ICE l'ordre judicial, cosa que està dins dels seus drets legals. Això és intimidació política"

AMNY.COM

BLUESKY

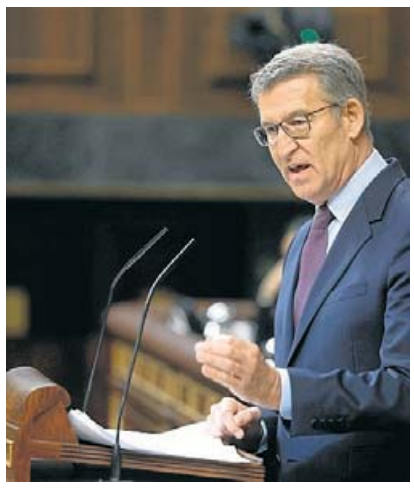
Karly Kingsley (@karlykingsley.bsky.social)
Periodista
"Tota la vida m'han ensenyat, literalment, que si algú vestit de paisà i emmascarat intenta detenir-te i no es vol identificar, que truqui al 911 i que tinc tot el dret de no fer-li cas per motius de seguretat. El que està passant als EUA són segrestos. Prou!"

L'ARA, empresa amb segell cultural

pareumàquines

ÀLEX GUTIÉRREZ (@ALEXGUTIERREZM)

Qüestió de confiança versus moció de censura

PASSAR de les paraules i els gestos a l'acció és complicat, i després de dies de gran cridòria i escàndol per la corrupció que assenyala el PSOE no s'endevina quina és la maniobra que pot desencallar l'agra situació actual. Ni Pedro Sánchez pensa llençar la legislatura per la borda ni el PP té capacitat per sumar una majoria alternativa que l'ejecti de la presidència del govern espanyol amb una moció de censura. Potser Feijóo hauria de reflexionar sobre les limitacions de la seva estratègia de simbiosi amb Vox, que li impedeix sumar possibles socis, fins i tot quan els socialistes fan glopades com carpes desesperades per seguir respirant: hi ha un bon grapat d'escons que podrien fer frontissa, amb un PP diferent. Després de l'estratègia vana de demanar a Sánchez que se sotmeti a una qüestió de confiança –"per a què?", deu pensar l'inquilí de la Moncloa–, ara toca la llei del pèndol i els mitjans més afins al PSOE recorden a Feijóo que, si tan clar ho té, provi sort amb una moció de censura, a la qual el gallec ja ha renunciat. És el clàssic *zugzwang* dels escacs, en què qualsevol moviment és pitjor que quedar-se quiet. Només que això afecta els dos jugadors al mateix temps. I així, entre crit i crit, mantenen l'esperança de no haver de moure fitxa.

I si només queda l'intercanvi de retrets, els mitjans més atrinxerats hauran de reflexionar sobre els efectes a mitjà termini de convertir-se en transmissors del soroll del politiqueig i la perversa dinàmica de la declaració i contradeclaració. Si no es forcen eleccions, queda molta legislatura. I la trifulga potser sí que aguanta les vendes de determinats mitjans, però a la llarga sembla un mal negoci per al periodisme. Perquè hi ha un perill real de desdibuixar la funció primigènia dels mitjans, que no és derrocar governs sinó fiscalitzar-los: aquest matís és crucial.

BONDIA

Al volant, la guerra

Es fa difícil parlar de res mentre Israel, que ve de devastar Gaza, ha començat una guerra contra l'Iran, Trump abandona precipitadament la cimera del G-7 mentre parla d'evacuar Teheran i a Ucraïna ja fa més de tres anys que continua la invasió russa, tot amb un sagnant peatge en vides humanes.

Vivim el més semblant a la "Guerra Mundial a trossets" que deia el papa Francesc. I no és només la successió d'esdeveniments –que si un és greu, l'altre més–, sinó la constatació que o no hi ha ningú al volant o que els que voldrien frenar no poden i els que podrien frenar no volen, com si haguéssim entrat en una mena de barra lliure de violar drets humans per retocar fronteres o afermar hegemonies sense complexos, amb la guerra oberta com a arma diplomàtica, de manera que sembla que tots plegats viatgem en una muntanya russa fora de control.

A sobre, en un món de pantalles com aquest, passem dels vídeos de gatets al de la locutora iraniana que abandona el plató tota espantada, entre l'estrèpit i la pols del míssil que ha caigut en directe sobre la televisió mentre era davant de la càmera. Entrem i sortim de l'horror real a la normalitat de la nostra vida quotidiana, que ara està pendent del final de curs, la revetlla de Sant Joan i les vacances. Són moments d'administrar-se una dieta informativa suportable i de captenir-se per no afegir més caos a la inestabilitat psicològica a què ens aboca una situació tan contrastada. I també són temps de valorar el que tenim i que donem (ara es veu que equivocadament) per descomptat.

ANTONI BASSAS

a

L'EDITORIAL

Turisme i habitatge: com ho fem?

La demanda de places turístiques i la necessitat d'habitatge assequible són vasos comunicants en la majoria de zones tensionades. Barcelona és l'epicentre del problema, però la taca s'estén cada cop més enllà. L'atractiu de la capital catalana i del país en conjunt és evident: no només com a destí turístic pur, sinó també com a lloc on venir a investigar, a fer congressos i fires, a impulsar negocis i invertir, a estudiar, a fer cultura i esport... Cal regular el turisme, però no es pot renunciar a tot aquest flux de visitants. Si volem seguir progressant econòmicament, a molts els necessitem. Cosa que no pot amagar que l'arribada massiva de tanta gent, de curta o llarga durada, ha tensionat l'oferta de lloguer i compra d'habitatge fins a convertir-la en la gran qüestió social i política. Uns sous precaris fruit d'una economia molt dependent dels serveis i un augment de la immigració –que també necessita un lloc on viure– per atendre gran part de les feines del sector serveis –el mateix turisme, però també la construcció i la cura de les persones– contribueixen a fer complex el problema.

Una complexitat que obliga a buscar un ventall ampli de sortides, amb l'administració empenyent. Si el sector públic no actua, per si sola la dinàmica del mercat no farà sinó empitjorar les coses. Ara mateix l'Ajuntament de Barcelona, que busca la fi total dels pisos turístics a finals del 2028, està topant amb l'oposició dura d'Airbnb, que segons l'alcaldia no està col·laborant per suprimir els pisos il·legals. Airbnb està molt lluny de registrar al ministeri de Consum, abans de l'1 de juliol –tal com exigeix la nova llei estatal–, els seus lloguers de curta durada. La pugna entre aquesta plataforma i el govern de la ciutat és simptomàtica i ja s'ha donat en altres grans metròpolis.

El xoc d'Airbnb amb l'Ajuntament de Barcelona és un símptoma més de la pugna pel dret a l'habitatge

La complexitat demana treballar en altres terrenys, començant per impulsar la construcció d'habitatge en col·laboració entre el sector públic i el privat, de forma regulada. La maquinària s'ha posat en marxa, tot i que l'efecte serà a mitjà i llarg termini. Més a curt termini, la política de topalls als lloguers comença a donar resultats, però amb efectes col·laterals: els preus dels nous lloguers regulats han baixat al conjunt del país un 4,7% respecte a fa un any –a Barcelona, un 8,9%–, però ha augmentat un 52% el nombre de nous contractes de temporada, sobre els quals ara el Govern, gràcies a un acord amb ERC, Comuns i la CUP, es proposa legislar via decret. En canvi, contra el que algunes veus deien, en termes absoluts a Catalunya hi ha avui 3.112 contractes de lloguer més que fa un any, de manera que els topalls no han fet minvar l'oferta de pisos per part dels propietaris.

La posada en marxa d'ajuts als joves per a l'adquisició d'habitatge de compra és una altra mesura que cal aplaudir, com també la croada del govern espanyol contra les immobiliàries que abusen dels inquilins. Hi ha molta feina a fer perquè el dret a l'habitatge sigui una realitat universal. No s'haurien de repetir tragèdies com el suïcidi de persones desnonades ni seguir frustrant projectes de vida autònoma de la població jove.

LES CARES DEL DIA

Benjamin Netanyahu

El focus d'atenció bèl·lic s'ha desplaçat a l'Iran, però les salvatjades a Gaza no s'han aturat. Des que els mercenaris i l'exèrcit israelià s'encarreguen de la distribució d'ajuda humanitària i la seva vigilància, més de 400 persones han estat assassinades a trets, indefenses i atrapades, mentre feien les inhumanes cues de la fam. P. 11

Jaume Collboni

Un dels factors de crisi del model turístic és l'abús en el sector dels pisos turístics, o directament la il·legalitat. Les companyies i plataformes del sector haurien de ser les primeres interessades a tallar aquest abús. No ho sembla. L'alcalde de Barcelona ha amenaçat Airbnb amb la via penal si no col·labora en la persecució dels pisos turístics il·legals. P. 17

I TAMBÉ A L'ARA.CAT

01

Seguim de prop la crisi bèl·lica oberta entre Israel i l'Iran, incloent-hi l'augment en el to dels Estats Units en el suport a Tel-Aviv i l'amenaça a Teheran

02

Jornada intensa per a Pedro Sánchez. En plena crisi per la corrupció, el president espanyol se sotmet a una sessió de control al Congrés. Després, en la ronda de reunions amb els partits de la investidura, avui és el torn d'ERC

NO T'HO POTS PERDRE

Detingut per jihadisme un terrorista reincident

L'home, detingut ahir a Montblanc per la Policia Nacional i els Mossos d'Esquadra en el marc d'una operació antiterrorista, havia estat vuit anys a presó pel cas Caront. S'ha tornat a radicalitzar. P. 18

Mor Alfred Brendel, un dels grans pianistes de la història

L'austríac, que també va destacar com a escriptor, va morir ahir als 94 anys a Londres, on vivia. Retirat des del 2008, era venerat per les seves interpretacions de Mozart, Beethoven i Schubert. P. 31

Carles Casajuana

L'escriptor i exdiplomàtic no estalvia ironia, ni que sigui fina i subtil, en les seves novel·les. Ara publica *La guerra dins la guerra*, la tercera novel·la (*L'últim home que parlava català* i *El melic del món*) en què la identitat és al centre. Casajuana confessa que li agrada jugar amb la manera com s'ignoren "la cultura catalana i la castellana aquí". P. 30

La tria de l'Empar Juny 2025
Uns vins per brindar com cal

15% de dte.
Preu: ~~86,20 €~~ 73 €

Aconsegueix el lot escanejant el codi QR o entrant a:
botiga.ara.cat

WINE IS SOCIAL | ara

Actualitat

EL CAS CERDÁN

Junts dona marge a Sánchez per recompondre la legislatura

El líder del PSOE trenca el tabú i es reuneix amb Turull, ex pres polític, i Nogueras a la Moncloa

ANDREA ZAMORANO
NÚRIA ORRIOLS GUIU
MADRID / BARCELONA

Un cop superada la primera reunió de l'executiva socialista després de l'esclat del cas Santos Cerdán, Pedro Sánchez se centra aquests dies en els seus socis parlamentaris. El líder socialista es va conjurar amb els seus per resistir al capdavant del govern espanyol i, de moment, la majoria plurinacional del Congrés està accedint a donar-li aire. És el que va passar ahir en la reunió que va mantenir el president de l'executiu espanyol amb Junts. Tot i ser l'aliat de la investidura que més maldecaps li ha donat aquesta legislatura, els de Carles Puigdemont han abandonat en aquesta ocasió el to dur i l'amenaça emprada en altres ocasions. "Som gent responsable. Coneixem la gravetat de la situació. No prendrem mesures en calent, en prendrem pensant en el que és millor per a Catalunya", va afirmar el secretari general de Junts, Jordi Turull, a la sortida de la trobada d'una hora i mitja al Palau de la Moncloa, a la qual va anar amb la portaveu al Congrés, Míriam Nogueras.

Turull va explicar que Sánchez, immers en la crisi pel presumpte cas de corrupció que l'ha deixat sense número tres al partit, els ha demanat temps. Junts ha acceptat donar-li un cert marge que, segons va dir el dirigent independentista, el seu partit també necessita perquè la pèrdua del seu interlocutor de confiança al PSOE també ha estat un xoc. "Ens ha demanat uns dies per poder concretar la o les persones que formaran part de la delegació [socialista que es reunia amb Junts a Suïssa]", va dir Turull en una atenció als mitjans a les portes del Congrés. A Junts tenen clar que no acceptaran qualsevol nom i volen un interlocutor que sigui una veu autoritzada amb poder de decisió, com ho havia estat fins dijous Cerdán al PSOE. En aquest sentit, Sánchez els va transmetre que té "la voluntat de continuar amb la vigència de l'acord de Brussel·les", que ara ha quedat interromput. Turull i Nogueras li han exigit garanties per al seu compliment si no vol perdre la confiança dels set diputats juntaires a la cambra espanyola.

De moment el terratrèmol del cas Cerdán ja ha provocat que el president espanyol hagi trencat un tabú. Ahir va rebre a la Moncloa, per primera vegada, un ex pres polític del Procés, com és Turull. És la foto que els juntaires havien reclamat a Sánchez per analitzar si poden seguir o no amb el mandat: davant la gravetat de la situació calia fer-la directament amb el màxim responsable dels socialistes i del govern espanyol. De retruc es va aconseguir així que per primer cop Sánchez es vegés amb un dirigent del Govern de l'any 2017, després d'haver estat indultat pel seu govern i encara pendent de l'amnistia. Fonts de Junts consultades per l'ARA valoren positivament el fet que el president espanyol s'avingués a fer el que li havien demanat. Ara bé, Turull va advertir que faran falta més reunions perquè en aquest primer contacte, en el qual

Reacció
Partits dins de Sumar i el BNG apugen el to contra el govern

van veure un Sánchez tocat, "no s'ha pogut concretar res". També va remarcar que, tot i el marge que donen, els cal "molta" concreció sobre les garanties exigides.

De fet, una de les fotos que pendents des de l'inici del mandat del govern del PSOE-Sumar és la trobada entre Sánchez i l'expresident Carles Puigdemont, que cal veure si s'acaba produint o no després de l'esclat del nou cas de corrupció que afecta l'entorn de Sánchez. Alhora, també està pendent la trobada entre Sánchez i el president d'Esquerra, Oriol Junqueras. Amb qui es veurà el president espanyol en el marc de la ronda de contactes amb els grups parlamentaris avui és amb el portaveu republicà al Congrés, Gabriel Rufián, també a la Moncloa. Rufián pregunta prèviament a Sánchez sobre el cas Cerdán a la sessió de control al Congrés. "Demanarem explicacions i, sobretot, que prengui mesures, en especial contra els corruptors", va dir el republicà en declaracions als passadissos de la cambra baixa. Avui també és el torn del PNB i EH Bildu.

Aprofitar el moment

En les últimes hores fonts de Junts només transmetien un missatge: la seva intenció és aprofitar el "moment de crisi" que viu Sánchez per treure més rèdit de la seva relació amb el govern espanyol. A Junts li queda pendent la carpeta de l'amnistia, que el Tribunal Constitucional ha de resoldre la setmana que ve, a més de l'oficialitat del català a Europa, el traspàs de competències d'immigració (que veta Podem al

El president espanyol, Pedro Sánchez, reunit amb ahir amb Jordi Turull i Míriam Nogueras (Junts) a la Moncloa.

LASTRA TRENCA EL SEU SILENCI SOBRE CERDÁN

La que va ser número dos del PSOE sota el lideratge de Pedro Sánchez fins al juliol del 2022, Adriana Lastra, va trencar ahir el seu silenci sobre l'exsecretari d'organització socialista Santos Cerdán, assenyalat per suposades comissions il·legals. "Em va fer de tot [...]. Va ser una operació de persecució i destrucció fins que jo vaig dimitir, malalta i embarassada de cinc mesos i mig", va dir. Va afegir que el que Cerdán va fer contra ella va ser "pel que podia arribar a saber", no pel que sabia, ja que ignorava que existís cap trama.

EUROPA PRESS

La portaveu del govern espanyol, Pilar Alegría, al Palau de la Moncloa.

El govern espanyol no descarta més investigats

Sánchez diu que hi ha un intent de derrocar el govern

MARTINA ALCOBENDAS
VÍCTOR SANZ GUERRERO
BARCELONA

"No ho sé". Aquesta va ser la resposta de la portaveu del govern espanyol, Pilar Alegría, quan els periodistes li van preguntar ahir si podia assegurar que no apareixeran més investigats en el cas Cerdán. En tot cas, l'executiu i el PSOE van assegurar que reaccionaran amb la mateixa "contundència i celeritat" amb què defensen que han actuat fins ara. Alegría, que va parlar de "triangle tòxic" per referir-se a Koldo, Ábalos i Cerdán, va insistir que "cap organització està lliure de tenir algun cas de corrupció" però que "la diferència és com s'actua".

En la roda de premsa posterior al consell de ministres, la portaveu del govern espanyol va reiterar que l'executiu va conèixer l'informe de l'UCO el mateix dijous, quan es va filtrar, i va fer referència al fet que des de fa mesos hi hagués rumors en mitjans conservadors sobre l'existència d'un informe que implicava Cerdán. "No sé quan el van conèixer altres", va dir. En la mateixa línia, Pedro Sánchez va qualificar de "censurable" que el contingut de l'informe es posés "al servei d'un intent deliberat de la dreta per derrocar un govern legítim".

El president del govern espanyol ho va expressar en una carta oberta a la militància del PSOE. Sánchez insistia en l'existència d'una "operació de demolició moral" rere aquest cas duta a terme amb "procediments que comporten més perill per a la democràcia que el que pretenen combatre". Tot i això, el secretari general del PSOE insistia que el fet que el govern espanyol no conegués l'informe de l'UCO abans que es publiqués "parla de la salut democràtica" d'Espanya.

Al text defensava la seva resposta davant l'escàndol pel cas Cerdán i es refermava en la voluntat de continuar al govern espanyol per "seguir lluitant" per impulsar mesures socials. Encara que reconeixia que la decepció amb Cerdán és "enorme", animava els militants a recuperar "la mateixa il·lusió i ganes" del primer dia.

Resposta
Alegría va garantir que si hi ha nous implicats seran contundents

Agenda
El Govern diu que es manté el calendari del pacte per al finançament

El Govern nega "cap impacte"

A Catalunya, el Govern va negar ahir que la crisi al PSOE i a la Moncloa tingui "cap impacte" al Palau de la Generalitat, ni sobre la seva "estabilitat" ni sobre la seva "feina". Segons la portaveu Sílvia Paneque, "no hi ha cap element que pugui distorsionar el dia a dia del Govern", malgrat l'escàndol sigui al mateix espai polític que el de l'executiu català i malgrat diverses qüestions pendents de la legislatura catalana depenguin de Madrid.

Un exemple d'aquest segon cas és el finançament singular pactat amb ERC. Els d'Oriol Junqueras ja havien advertit en diverses ocasions abans que esclatés el cas Cerdán que les negociacions per aquesta carpeta anaven tard, però el Govern va defensar ahir que la seva previsió és "mantenir" el calendari acordat. Ara bé, Paneque va rebutjar fer "futuribles" i no va concretar quan es podria convocar la Comissió Bilateral en què s'ha de rubricar l'acord. "És una qüestió complexa en què estem treballant", va concloure.

Congrés dels Diputats) i també la carpeta del concert econòmic, que també van incloure en el seu pacte d'investidura. Altres grups de la majoria plurinacional, en canvi, collen sobre carpetes relacionades amb la corrupció arran del cas Cerdán.

És el cas d'ERC i també de Sumar, que també ha exigit mesures contra els corruptors i la creació d'una oficina estatal contra la corrupció que funcioni de forma "independent i autònoma". Ara bé, de moment i a l'espera de si apareixen més indicis contra el PSOE, sense amenaça de trencament. La veu més dura ha estat la de Ione Belarra, líder de Podem, que no es reunirà amb Sánchez i el situa com a "part del problema". També van apujar el to ahir Compromís i la Xunta Aragonesista, integrats a Sumar, així com el BNG, que va anunciar que tampoc assistirà a la reunió a la Moncloa perquè rebutja "blanquejar" el PSOE.

El debat sobre la compareixença

Paral·lelament a la ronda de contactes amb els seus socis parlamentaris, el Congrés va posar data a la compareixença de Sánchez per donar explicacions pel cas Cerdán, una de les mesures que va anunciar abans-d'ahir juntament amb la comissió d'investigació pel cas Koldo per sortir de la crisi, que els socialistes van registrar ahir. La compareixença serà el 9 de juliol, d'aquí tres setmanes, malgrat que la resta de grups li reclamen que sigui abans. Només el PSOE defensa aquesta data. El PP, de fet, ha tractat, de moment sense èxit, de forçar que hagi de comparèixer aquesta setmana en un ple extraordinari, però que es convoqui depèn de la presidència de la cambra baixa, en mans de Francina Armengol (PSOE), que ahir es va negar a debatre-ho d'urgència perquè pugui ser ja. Els populars van interrompre diversos cops el ple d'ahir a la tarda amb esbroncades amb Armengol per exigir aquesta compareixença immediata.

El PSOE s'escuda en l'agenda internacional de Sánchez i en el fet que també li cal "temps" per mantenir la ronda amb els grups i digerir el que hi parli. El cap de files d'ERC al Congrés, Gabriel Rufián, va criticar la decisió a X: "Ens diuen que el president del govern no pot comparèixer ja al Congrés perquè ha de complir la seva agenda internacional. Hauria d'entendre que per seguir complint aquesta agenda ha de seguir sent president del govern". La crítica dels socis per retardar-ho va ser unànime i Sumar li va demanar a Sánchez que faci un "esforç" per comparèixer abans.

J.J. GUILLEN / EFE

Jordi Turull
SECRETARI GENERAL DE JUNTS
"Som gent responsable. Sabem la gravetat de la situació. No prendrem mesures en calent"

Gabriel Rufián
PORTAVEU D'ERC AL CONGRÉS
"Demanarem explicacions i, sobretot, mesures contra els corruptors"

Miguel Tellado
PORTAVEU DEL PP AL CONGRÉS
"Sánchez va mentir quan va dir que compareixeria en la primera data disponible"

Patxi López
PORTAVEU DEL PSOE AL CONGRÉS
"El president vindrà quan pugui a comparèixer i donar explicacions. Requereix un temps"

LA LEGISLATURA A L'ESTAT

FRANCISCO J. OLMO / EUROPA PRESS

Els dirigents del PP ahir a la presentació de la ponència política del congrés del mes de juliol.

El PP endureix el discurs migratori i avala el pacte amb Vox

Els conservadors volen que el castellà sigui un requisit per al permís de residència

ROGER PALÓS
BARCELONA

En la batalla contra Pedro Sánchez per la presidència del govern espanyol, el PP pretén rearmar-se ideològicament de cara al seu congrés del juliol i ahir va presentar el seu nou rumb polític, que incideix –seguint la tendència de la dreta i la ultradreta a Europa– en les polítiques d'immigració i seguretat. A l'espera de les esmenes que poden presentar els militants del PP, els populars plantegen "eliminar la relació entre l'empadronament i l'accés dels immigrants en situació irregular a les prestacions econòmiques no contributives". A parer seu, la "irregularitat no pot generar drets", i a més pretenen condicionar "la residència de llarga durada a la contribució efectiva al sistema de seguretat social, al coneixement de la llengua i de la cultura espanyoles".

En paraules d'un dels ponents, el president andalús Juanma Moreno Bonilla, cal reivindicar "l'orgull" i la "riquesa cultural" de "l'espanyol". També va defensar, tal com recull el text, "que es protegeixi i es projecti més l'espanyol, en convivència amb les llengües cooficials, que també ens donen pluralitat i cultura", i va citar "el català, l'euskera, el valencià i el gallec", fent gala altre cop de secessionisme lingüístic, com si el valencià i el català no fossin la mateixa llengua. Tot i que situen el castellà com un requisit per als immigrants que vulguin quedar-se a l'Estat, també afegeixen que la "llengua no pot ser una trava, sinó un mèrit per accedir a la funció pública".

Rebuig al reagrupament familiar

En plena competició amb l'extrema dreta de Vox, la formació liderada per Alberto Núñez Feijóo proposa que el reagrupament familiar sigui de "caràcter excepcional", ja que considera que "s'ha convertit en una via opaca de regularització massiva d'immigrants irregulars sobre la qual l'Estat amb prou feines exerceix control". També es reafirma en la "tolerància zero" amb "els que cometen delictes, especialment els reincidents, i amb els que no es volen integrar".

La ponència diu que "el control de fronteres no és ni un caprici ni una amenaça", sinó que és la garantia de la convivència en llibertat. Per això encara desenvolupa més aquest aspecte defensant "vies d'entrada legal i ordenada" d'immigrants, "primant l'arribada dels culturalment propers", una idea calcada a la del partit de Santiago Abascal. En tot cas, se circumscriu als que "cobreixen necessitats en el mercat laboral i anhelen ser partícips del sistema de valors" espanyol. On els populars volen diferenciar-se és en el fet que afirmen que "l'immigrant no és víctima ni botxí", que té "drets" i "obligacions", i insisteixen que és el govern estatal la institució que "ha d'assumir les conseqüències del control migratori".

Mesura
El PP vol immigració "propera" des del punt de vista cultural

Acords
S'evita mencionar res dels pactes amb el sobiranisme

La ponència també recull l'auge del crim organitzat, defensa posar els cossos de seguretat al dia en mitjans, suprimir "traves burocràtiques" i canviar la llei per endurir les penes "en els casos de multireincidència" com ara en el furt continuat. Alhora, també defensa la contundència contra l'ocupació il·legal.

La relació amb Abascal

Tot i l'enduriment dels postulats ideològics, també hi ha diversos punts amb picades d'ullet al centrisme. De fet, en l'acte de presentació de la ponència política del congrés popular va treure el cap l'ala més moderada del partit, que és la que l'ha escrit. Els quatre responsables són els presidents andalús i castellanolleonès, Juanma Moreno Bonilla i Alfonso Fernández Mañueco; l'alcaldessa de Saragossa, Natalia Chueca, i l'eurodiputada Alma Ezcurra. Tots vestits de blanc, que Moreno va identificar amb la "transparència" i la "puresa", es va aferrar a una "moderació" que han contraposat al president espanyol, Pedro Sánchez.

Moreno Bonilla va advocar perquè "la moderació i la convivència guanyin la partida als abusos del poder i a la crispació organitzada des del poder per dividir els espanyols". Així, va reivindicar la "regeneració democràtica" de la corrupció que atribueix a l'executiu espanyol, assenyalat per suposades comissions il·legals en la trama Cerdán. Entre les mesures que va plantejar n'hi ha contra la "colonització de les institucions" per garantir la independència judicial, canviant també l'elecció dels membres del Consell General del Poder Judicial i que "els jutges elegeixin els jutges" i blindant l'acusació popular.

El text també s'oposa als cordons sanitaris, de manera que avala el pacte amb l'extrema dreta de Vox: "Ni cordons ni majories incoherents", diu. També defensa un "gran acord nacional" que reforci els "consensos" a l'Estat, però matisa que "avui no existeixen les condicions polítiques" per assolir-lo, en al·lusió a un eventual pacte amb el PSOE. Tot i que la crítica al nacionalisme és recurrent en tota la ponència, no diu res de pactes amb forces independentistes i nacionalistes com Junts i el PNB.

"El PP aspira a obtenir una majoria suficient que li permeti governar aplicant el seu programa sobre la base de la Constitució i la defensa de l'interès general com a úniques guies", afirma. Tot plegat, sense renunciar a "principis i valors" i sense entrar en "subhastes polítiques", en referència als pactes de Sánchez amb l'independentisme. Precisament, en aquest àmbit la ponència planteja definir els criteris de concessió de l'indult i prohibir-lo per als condemnats per terrorisme, la corrupció, els atacs a la "integritat territorial de l'Estat", "contra l'ordre constitucional" i els "comesos contra menors".

Autonomies, atur i família

D'altra banda, la ponència també defensa l'estat de les autonomies –Moreno fins i tot va dir que ha servit per "parar els peus" a suposats excessos de Sánchez–, però d'una manera "racional", amb més coordinació i garantint "unitat" en la legislació econòmica. També s'hi aborden les polítiques socials i d'habitatge –alliberant sòl i amb concessions per construir–, però també de treball. "Cal que diguem amb claredat que les persones que rebutgen ofertes de treball raonables no tenen dret a tenir la percepció d'atur", va dir Mañueco.

També en família hi ha diversos punts: Ezcurra va defensar que "cal prestigiar el paper de les mares" i "reivindicar el paper dels pares", i va criticar la "visió masclista de l'esquerra quan ha donat un paper secundari en la societat i en la família" a l'home. Ara bé, també hi ha una mesura per "compassar el rellotge biològic amb el social", amb "ajudes a la congelació d'òvuls de les dones joves". En canvi, no mencionen assumptes que divideixen el partit com ara l'avortament i l'eutanàsia.

GÖTEBORGSOPERANS
DANSKOMPANI

HAMMER

BY ALEXANDER EKMAN

VIBRANT I IMPREVISIBLE: DANSA AMB LA COMPANYIA
DE L'ÒPERA DE GÖTEBORG

Amb el suport de Damm Fundació

mesoestetic
40th anniversary | 1985 - 2025
Benefactor
del Cercle de la Dansa

liceu.cat – 93 485 99 13

Consulteu tot el contingut audiovisual a www.liceuoperaplus.com

CORRUPCIÓ

Dimiteix el número tres de Montero

ARA
MADRID

El consell de ministres del govern d'Espanya va nomenar ahir José Ignacio Ruiz Toledano com a nou president del Tribunal Econòmic Administratiu Central (TEAC), en substitució de José Antonio Marco Sanjuán, que just acaba de deixar el càrrec al·legant motius personals i després de la publicació d'informacions per part del diari digital *El Debate* en què se li atribueixen presumptes cobraments a canvi d'arxivar reclamacions fiscals d'empresaris. El Tribunal Econòmic Administratiu Central és un òrgan integrat al ministeri d'Hisenda que s'encarrega de resoldre reclamacions econòmiques vinculades a actes tributaris que es fan davant l'administració.

Davant les informacions que el vinculaven a un possible frau amb empresaris, la vicepresidenta primera del govern espanyol, María Jesús Montero, va negar ahir que Sanjuán, fins ara el seu "número tres" al ministeri, hagi rebut "algun tipus de comissió" durant el seu pas pel TEAC. María Jesús Montero va recordar que el fins ara president del TEAC és funcionari de carrera, en concret inspector d'hisenda, i que fins a dia d'avui ha ocupat càrrecs de responsabilitat "des de l'any 1998, amb governs de diferents colors", és a dir, també amb governs del PP.

Accions legals?

Fonts del ministeri d'Hisenda consultades per l'ARA reiteraven ahir que Sanjuán té un perfil tècnic i asseguraven que no tenia vincles previs amb la vicepresidenta primera i titular de la cartera d'Hisenda. També confirmaven que la seva sortida és a petició pròpia i que, de fet, valora emprendre accions legals contra les informacions que li atribueixen aquests presumptes cobraments il·legals a canvi d'afavorir empresaris. El càrrec de president del TEAC és un nomenament del consell de ministres a proposta del ministeri d'Hisenda. En tot cas, la dimissió de José Antonio Marco Sanjuán es produeix en plena polèmica pel cas Cerdán i enmig d'acusacions de l'oposició del PP i Vox contra el govern espanyol d'estar esquitxat de presumpta corrupció pels casos judicials que l'envolten.

PABLO GARRIGÓS / EFE

La vicepresidenta María Jesús Montero.

MONARQUIA

CASA DE S. M. EL REI

Felip VI d'Espanya.

La visita del rei Felip VI sacseja Montserrat

La invitació al monarca es va coure a instàncies de la casa reial

ROGER PALÓS
BARCELONA

La pròxima visita del rei Felip VI a Montserrat la vigília de Sant Joan ha provocat una sacsejada entre els cercles catòlics catalanistes. Després de dies de misteri i incertesa sobre quins serien els detalls de la seva visita o fins i tot si s'acabaria produint, ha acabat oficialitzant-se. Ahir a la tarda hi va haver la confirmació i tot està acordat, segons va poder saber l'ARA, tot i que fa dies que les consultes a la Casa Reial apuntaven en aquesta direcció. Es parla de la visita des que el 20 de maig *El Periódico* va publicar que el monarca hi aniria el dia 23 de juny, però llavors, tot i la intenció d'assistir-hi de la Prefectura de l'Estat, no s'havia acordat cap detall entre les institucions ni s'havia comunicat formalment l'assistència dels reis, segons apunten fonts coneixedores a aquest diari. ¿L'abadia de Montserrat, símbol del catalanisme, ha obert les portes al cap d'estat?

Segons fonts coneixedores, en un primer moment el mes passat "el rei va fer arribar a l'abadia de Montserrat per diferents canals la seva voluntat de participar en algun acte del mil·lenari". Ho va fer a través de tercers "de manera educada", per temptejar el terreny sobre la possibilitat d'assistir-hi. En aquests primers contactes, l'entorn de Felip VI va transmetre que "li agradaria molt participar-hi" i que "pretenia buscar alguna cosa que no encengués" l'ambient. I l'abadia, amb el pare abat Manel Gasch al capdavant, va accedir i va trametre la invitació formal. D'una banda, hi havia la il·lusió de Felip VI de fer la seva primera visita com a rei, ja que hi havia anat com a príncep el 2011 –però no després de la seva coronació– i també hi ha la voluntat de l'abadia de ser inclusiva. De l'altra, el monestir ha tingut present l'obligatorietat d'acollida que recull la regla benedictina i les formes educades de la petició. En tot cas, mai s'ha negat l'entrada a ningú al monestir. Fins i tot va anar a visitar-lo el dirigent nazi Heinrich Himmler l'any 1940, tot i que llavors era un context de victòria del bàndol feixista a l'Estat, aliat amb l'Alemanya de Hitler.

Discurs
L'abat té previst reivindicar l'autogovern i les constitucions catalanes

La relació del monestir amb les famílies reials ve de lluny –començant per la reialesa catalana. El tret diferencial és que Felip VI hagi trigat tretze anys del seu regnat a fer el pas, cosa que contrasta amb la hiperactivitat d'altres reis, com va ser el cas de l'emperador Carles I.

El contrast

La jornada en què participarà el rei el dia de la revetlla tractarà sobre valors benedictins i com la seva aplicació en diversos països ha permès resoldre conflictes. Dedicat a l'abat Oliba, fundador del monestir i que va tenir un paper cabdal en la política catalana del segle XI, l'acte estava previst des del principi pel mil·lenari i s'hi ha incorporat Felip VI, que parlarà després dels monjos. La convocatòria s'adreçava sobretot a mitjanes i grans empreses per abordar el concepte de diplomàcia empresarial que promou l'ONU i hi prendran part l'abat de Sant Pau Extramurs, Roberto Dotta; l'abat president de la benedictina Congregació Sublancenca Cassinesa, el Pare Ignasi Fossas, a més del pare abat Manel Gasch.

El rei haurà de sentir una reivindicació de les assemblees de Pau i Treva, clau per a la política catalana i origen de les Corts Catalanes, ja que segons les fonts consultades per l'ARA és per on anirà el discurs de l'abat. L'autogovern del país, les seves constitucions i la història política independent seran presents en aquest acte, en què l'assistència del rei no ha implicat canvis de continguts. L'abadia sempre ha defensat els drets nacionals i lingüístics de Catalunya i no hi haurà girs de guió, segons les fonts. Segons ha pogut contrastar aquest diari, la presència del rei ha generat polèmica. De moment, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, fundada per catalanistes catòlics com el bisbe Josep Torras i Bages o mossèn Jacint Verdaguer, ha expressat el seu "rebuig" a la visita de Felip VI i censura el seu "discurs abominable" del 3 d'octubre del 2017. Per la seva banda, l'ANC ha convocat una marxa a Montserrat el 23 de juny per protestar contra la visita que sortirà a les sis del matí des de Collbató, Monistrol de Montserrat i el coll de Can Maçana. L'entitat independentista considera que és "l'intent de profanació simbòlica d'un dels espais més sagrats i emblemàtics de la nació catalana".

Creu Roja

Quan va ser l'últim cop que vas ajudar un desconegut?

Et presentem 9 iniciatives de la Creu Roja que conviden a construir un futur més just

ENQUESTA A PEU DE CARRER
Quina és l'última cosa que has fet per ajudar un desconegut?
Mira el vídeo

Ajudar un desconegut no acostuma a ocupar titulars. Sovint passa en silenci: un gest discret al carrer, una mà estesa en un moment de pressa, una conversa que alleuja un desconegut. Però darrere d'aquests petits actes hi ha una força capaç de canviar vides. A Catalunya, són moltes les iniciatives que conviden a fer aquest pas. Projectes que transformen la realitat d'infants, joves i famílies que, per motius econòmics o socials, tenen camins més costeruts.

Aquestes són algunes de les iniciatives que avui fan possible que l'ajuda arribi a qui més la necessita:

1.
Que l'èxit escolar no depengui dels ingressos

L'escola hauria de ser un espai d'igualtat, però per a molts infants no ho és. El Projecte Promoció de l'Èxit Escolar busca millorar la qualitat de vida d'infants i joves vulnerables, de 6 a 18 anys, especialment de famílies amb ingressos baixos. Els objectius inclouen incrementar les oportunitats d'èxit escolar i personal, desenvolupar competències diverses i enfortir les relacions intrafamiliars. Les actuacions comprenen suport educatiu, promoció de la salut, activitats lúdiques i entrega de recursos essencials.

2.
Quan una joguina és molt més que un joc

Quants infants associen una joguina nova a un moment de felicitat? Per a molts nens i nenes en situació de vulnerabilitat, aquest gest tan senzill no és habitual. Amb La Joguina Educativa, la Creu Roja treballa per fer arribar joguines noves i educatives a aquestes famílies, posant en valor la importància del joc com a eina de desenvolupament emocional, social i educatiu. No es tracta només de regalar, sinó d'obrir portes a mons imaginaris i valors que poden acompanyar tota la vida.

3.
La nit també ha de ser segura

En els espais d'oci nocturn, sovint la seguretat depèn de factors que no haurien de ser negociables. El projecte Espai Propi impulsa la creació de punts liles als esdeveniments festius per prevenir i abordar casos de violència sexual i LGTBIfòbia. Amb informació, suport i activitats lúdiques, aquests punts esdevenen un refugi i un espai de sensibilització enmig de la festa.

4.
Informar per prevenir un nou model de festa

La realitat de l'oci nocturn també passa pel consum de substàncies. El projecte Som.Nit aposta per una estratègia realista: informar els joves sobre els riscos associats a les drogues, reduir els danys i promoure formes de diversió més saludables. Es tracta de sembrar una consciència crítica que permeti gaudir de la nit amb llibertat i responsabilitat.

5.
Feminisme i igualtat, matèria obligatòria

Massa sovint, el debat sobre la igualtat de gènere queda lluny dels més joves. Per això, la Creu Roja impulsa el projecte Perspectiva de Gènere i Feminismes, amb tallers adaptats a adolescents i joves. Gènere, diversitat sexual, violència masclista o noves masculinitats són alguns dels temes que s'aborden des d'una mirada educativa, fresca i participativa.

L'objectiu? Que el respecte i la igualtat esdevinguin part natural del paisatge juvenil.

6.
Valors que es juguen sobre el terreny

L'esport pot ser molt més que competició. Amb Connecta Esport, en col·laboració amb la Fundació FCB, es promouen activitats esportives que treballen valors com el respecte, l'esforç, el compromís o el treball en equip. Aquesta iniciativa ofereix a infants i joves vulnerables una via d'inclusió social i de desenvolupament personal a través de l'activitat física.

7.
Dret a córrer, saltar i jugar en igualtat

Amb Play 4 Future, molts nens i nenes que no podrien pagar una activitat extraescolar tenen l'oportunitat de practicar esport com qualsevol altre company o companya.

L'impacte va més enllà de la condició física: practicar esport reforça les relacions socials, millora l'autoestima i contribueix al benestar emocional dels infants.

8.
Criança en positiu: perquè educar també necessita suport

Acompanyar la criança no és fàcil, i sovint es fa des de la soledat. El projecte Criança en Positiu ofereix tallers a famílies perquè puguin compartir dubtes que tinguin, reforçar les seves capacitats i trobar estratègies que millorin el benestar familiar. Educar des del respecte i la confiança resulta més fàcil quan s'ofereixen recursos i acompanyament.

9.
Accedir als drets, un pas essencial cap a la dignitat

No tothom té les mateixes facilitats per fer tràmits, trobar feina o gestionar la pròpia economia. Acompanyament en el Desenvolupament Social és una iniciativa que busca acompanyar les persones en la millora de la seva autonomia i en l'accés als drets bàsics.

Un acompanyament que pot ser la clau perquè una persona recuperi l'estabilitat i torni a construir un futur amb garanties.

Ajudar no canvia només qui rep l'ajuda. També ens transforma a nosaltres. I potser el primer pas per fer-ho és tan senzill com recordar: quan va ser l'últim cop que vas ajudar un desconegut? Fes-te soci de la Creu Roja a la seva web.

ESTATS UNITS

Trump exigeix la "rendició incondicional" de l'Iran i sospesa entrar en la guerra

El president dels EUA diu que sap on està amagat l'aiatol·là Ali Khamenei i amenaça amb la possibilitat de matar-lo

ANTÒNIA CRESPÍ FERRER
WASHINGTON

L'escalada de tensió dels últims dies entre l'Iran i Israel ha situat Donald Trump en un punt d'inflexió en el qual tots els seus anteriors predecessors havien evitat arribar: el de decidir si Washington intervé activament en el conflicte i dona un cop de gràcia contra les instal·lacions de desenvolupament nuclear iranianes. El president estatunidenc va abandonar la cimera del G-7 que se celebra al Canadà per reunir-se ahir al vespre amb el seu equip a la sala de crisi de la Casa Blanca. En els últims dies el mandatari no ha deixat d'enviar senyals contradictoris sobre quina serà la posició de la seva administració, tot i que les últimes hores ha mostrat una clara alineació amb Tel-Aviv i, per tant, amenaçadora per a Teheran. Trump va arribar a assegurar que sap on està amagat l'aiatol·là Ali Khamenei i va amenaçar amb la possibilitat de matar-lo, a més d'exigir la "rendició incondicional" de l'Iran.

"Sabem exactament on s'amaga el suposat líder suprem. És un objectiu fàcil, però està segur –no el neutralitzarem (matarem!)–, almenys per ara. Però no volem que es disparin míssils contra civils ni contra soldats nord-americans. La nostra paciència s'està esgotant", va escriure ahir a Truth Social des de Washington. Durant el gabinet de crisi amb el Consell de Seguretat Nacional, que va durar poc més d'una hora, el president hauria estat considerant un amplia rang de respostes contra l'Iran, incloent-hi atacar el país, segons informen fonts de la Casa Blanca al *Wall Street Journal*.

Cinc minuts després de l'amenaça a Khamenei, Trump exigia –en un altre post tot en majúscules– la "rendició incondicional" de l'Iran.

La inclinació de l'administració Trump per acabar intervenint en el conflicte semblava agafar força en les últimes hores. En un altre post a Truth Social, Trump havia donat a entendre que estava col·laborant amb Israel: "Ara tenim el control total i absolut del cel sobre l'Iran. L'Iran tenia bons sistemes de detecció aèria i altres equips defensius, i en tenia molts, però no es poden comparar amb el material ideat, fabricat i produït als EUA. Ningú ho fa millor que la vella i bona Amèrica".

Minuts abans el vicepresident Vance també escrivia una llarga publicació a X en què defensava que, sigui quina sigui la decisió que Trump prengui, serà pel bé dels interessos nord-americans. "Pot ser que [Trump] decideixi que cal prendre més mesures per posar fi a l'enriquiment iranià. Aquesta decisió, en últim terme, correspon al president [...] I havent-lo vist de prop i en persona, us puc assegurar que només està interessat en utilitzar les forces armades nord-americanes per assolir els objectius del poble nord-americà. Faci el que faci, aquest és el seu objectiu", va dir Vance.

"Una fi real" i no "un alto el foc"

En declaracions des de l'Air Force One mentre volava de tornada del Canadà, Trump havia dit als periodistes que no cercava "l'alto el foc", sinó "una fi real" del conflicte. El president no havia donat més detalls de com hauria de ser la resolució de les hostilitats, i havia deixat un escenari obert que s'alinea, i molt, amb la posició de Tel-Aviv.

En els últims dies Netanyahu i altres exmembres del seu govern han estat pressionant activament els Estats Units perquè s'impliquin en el conflicte. Israel va iniciar el divendres els bombardejos contra la república islàmica amb l'objectiu d'acabar amb les instal·lacions del programa nuclear dels aiatol·làs, tot i que perquè l'operació resulti completament exitosa necessita la intervenció dels bombarders B-2 estatunidencs. Tel-Aviv no té accés a aquest tipus d'aeronaus, que són les úniques capaces de transportar les bombes antibúnquers que són necessàries per arribar a la planta d'enriquiment nuclear Fordo que Teheran té soterrada.

"Creiem que els Estats Units d'Amèrica i el president dels Estats

El president dels EUA, Donald Trump, dilluns a la cimera del G-7 celebrada al Canadà.

Més míssils creuats entre Israel i l'Iran

NIL CODINA
BARCELONA

El cinquè dia del conflicte entre Israel i l'Iran va començar ahir amb la mort d'Ali Shadmani, el comandant militar de rang més alt de l'Iran. Shadmani substituïa des de divendres el seu predecessor, Gholam Ali Rashid, que va morir en la primera nit d'atacs. L'exèrcit israelià va assegurar ahir que Shadmani "va morir en un atac al centre de Teheran" i que era "l'assessor militar més proper de Khamenei". La seva mort se suma a les baixes de més d'un centenar d'alts comandaments militars i científics entre el 13 i el 16 de juny, en un debilitament progressiu de la jerarquia militar iraniana.

Al llarg del dia, Israel i l'Iran van continuar el llançament creuat de míssils. La Guàrdia Revolucionària va reivindicar l'atac a la Direcció d'Intel·ligència Militar d'Israel i al centre operatiu del Mossad. El ministeri de Defensa de l'Iran va afirmar que l'atac va utilitzar "un nou míssil indetectable" i que "va penetrar amb èxit en els sistemes de defensa aèria que tenen suport dels Estats Units". Israel, per la seva banda, no va comentar el presumpte atac, que no ha estat confirmat.

L'exèrcit d'Israel sí que va afirmar haver interceptat el llançament d'uns 30 míssils iranians disparats durant la matinada i les primeres hores del dia. "La majoria dels míssils han estat interceptats, però s'han identificat diversos impactes", va informar el portaveu militar israelià Effie Defrin en una conferència de premsa. L'Iran va continuar amb nous atacs durant la tarda i les sirenes van sonar intermitentment a Israel, segons l'exèrcit hebreu.

En total, l'Iran ha disparat com a mínim 380 míssils balístics contra Israel des que va començar l'escalada. La majoria han estat interceptats, si bé les autoritats israelianes estimen que s'han produït uns 30 impactes.

Per la seva banda, Israel va continuar bombardejant diferents punts de l'Iran. Almenys tres persones van morir ahir i quatre més van quedar ferides per l'impacte d'un projectil israelià en un punt de control a la ciutat de Kashan, al centre de l'Iran, segons mitjans iranians. L'agència de notícies estatal va informar de diverses explosions a Teheran al llarg del dia.

Ja al vespre, Defrin va anunciar un atac amb 60 Air Force Jets "al cor de l'Iran", dirigits a llançadors de míssils balístics. Defrin va dir en una declaració televisada que l'Iran encara conserva "capacitats importants que podrien causar danys greus" i va instar els israelians a seguir les directrius del govern. "S'han retirat de l'oest de l'Iran, però nosaltres els anem al darrere", va afirmar.

"Objectius nuclears"

El ministre de Defensa, Israel Katz, va afirmar en declaracions a *The Times of Israel* que "hi ha més de 10 objectius nuclears" que Israel està "a punt de destruir". Katz va defensar la superioritat aèria de les forces aèries israelianes i va dir que continuarien atacant "objectius molt significatius" i "infraestructures" a Teheran.

Mossad
L'Iran reivindica l'atac al centre de l'espionatge israelià

Projectils sobrevolant ahir el cel de Jerusalem. ABIR SULTAN / EFE

REUTERS

Units tenen l'obligació de garantir que la regió evoluciona en una direcció positiva i que el món estigui lliure d'un Iran que posseeixi una arma nuclear", va dir l'exministre de Defensa israelià Yoav Gallant en una entrevista a la CNN. Paral·lelament, dilluns Netanyahu va desestimar en una entrevista a ABC News la idea que Washington pogués reprendre les negociacions sobre l'acord nuclear amb Teheran i que van saltar pels aires amb els bombardejos israelians.

Des de l'Air Force One, Trump havia anunciat dilluns que podria intentar reprendre les converses amb l'Iran a través del seu enviat especial Steve Witkoff o el vicepresident J.D. Vance. Però condicionava la trobada al que passés quan tornés a Washington, tal com havia dit. Poc abans de marxar precipitadament del G-7, Trump havia publicat una sèrie de missatges en què insistia que l'Iran no podia tenir una arma nuclear i advertia que "tothom hauria d'evacuar Teheran immediatament".

En un primer moment, el president francès, Emmanuel Macron, havia insinuat que el seu homòleg nord-americà havia abandonat la cimera per treballar en una proposta d'alto el foc entre l'Iran i Israel. Però el republicà no va tardar a negar-ho en un missatge a Truth Social: "El president francès, Emmanuel Macron, en una missió publicitària, ha afirmat falsament que he deixat la cimera del G-7 al Canadà per tornar a Washington per treballar en un "alto el foc" entre Israel i l'Iran. Fals!", va dir Trump. "No té ni idea de per què estic de camí a Washington, però certament no té res a veure amb un alto el foc. És molt més greu. Tant si és intencionat com si no, Emmanuel sempre s'equivoca", va afegir.

El G-7 d'aquest any ja estava marcat pel record del 2018, quan Trump va marxar abans d'hora després de mostrar una sèrie de desacords amb la resta de països membres. Aquest dilluns ja havia tornat a apuntar maneres amb la insistència que Rússia hauria de formar part del grup que inclou les principals economies del món. Així i tot, Trump es va sumar a la declaració conjunta del G-7 sobre la situació del Pròxim Orient. "Reiterem el nostre compromís amb la pau i l'estabilitat al Pròxim Orient. Afirmem que Israel té dret a defensar-se. Reiterem el nostre suport a la seguretat d'Israel", diu el text, que descriu l'Iran com "la principal font d'inestabilitat i terrorisme a la regió".

Per la seva banda, l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica va publicar un comunicat en què afirma que noves imatges satèl·lit mostren "impactes directes" a la zona subterrània de Natanz, on l'Iran enriqueix l'urani. Uns danys més greus que els identificats prèviament.

Segons la Iniciativa d'Amenaça Nuclear (NTI), una organització no governamental fundada per l'exsenador demòcrata nord-americà Sam Nunn, l'Iran opera més de 30 instal·lacions que duen a terme tasques del cicle del combustible nuclear, incloent-hi l'enriquiment d'urani. Teheran, per la seva banda, insisteix que el seu programa només té com a objectiu produir combustible per als reactors nuclears.

Balls de xifres

El govern iranià va informar que els atacs israelians han causat des de divendres prop de 1.800 ferits i han matat 35 dones i 10 nens. El mateix comunicat no actualitzava la darrera xifra de 224 morts totals, reconeguda oficialment diumenge.

Per la seva banda, l'organització sense ànim de lucre Activistes pels Drets Humans a l'Iran (HRANA) va augmentar el balanç a més de 450 morts iranians. El recompte oficial de morts a Israel pels atacs iranians es manté en 24.

ABED RAHIM KHATIB / EUROPA PRESS

Palestins traslladant els ferits a prop d'un punt de distribució d'ajuda humanitària.

Israel mata 59 palestins en els punts d'ajuda humanitària

Pugen a 400 els morts a Gaza quan recollien menjar

NÚRIA SALA VENTURA
BARCELONA

Mentre la guerra entre l'Iran i Israel acapara tota l'atenció internacional, ahir Israel va tornar a atacar indiscriminadament els palestins concentrats en un punt de distribució d'ajuda humanitària a Gaza. Els tancs israelians van disparar almenys dos projectils contra una multitud que hi havia reunida a la carretera principal de l'est de Khan Yunis, a l'espera de rebre menjar dels camions.

Aquest cop la massacre va deixar almenys 59 morts i 221 ferits –20 dels quals estaven en estat molt crític–, segons el ministeri de Salut de la Franja, en el que ja és una de les emboscades més mortíferes des que es va habilitar la Fundació Humanitària de Gaza. Aquesta agència controlada per Israel i els Estats Units, que gestiona la distribució de l'ajuda en lloc de l'ONU i les ONG, s'ha convertit en una trampa mortal per als palestins de Gaza, on més del 90% de la població està en situació de crisi alimentària, segons l'ONU. A més de la ubicació estratègica dels únics quatre punts de repartiment (situats al sud del corredor de Netzarim per forçar la població que continua al nord a traslladar-se per obtenir menjar), les tropes israelianes els estan aprofitant per atacar els civils que s'hi desplacen desesperats per la fam.

Diversos testimonis relataven ahir com l'exèrcit s'havia esperat que els civils estiguessin agrupats abans de disparar. "De sobte ens han deixat avançar i han fet que tothom s'aplegués, i llavors han començat a caure projectils, projectils de tancs", explicava l'Alaa, un testimoni presencial, entrevistat per l'agència Reuters a l'Hospital Nasser, on les víctimes ferides jeien esteses a terra i als passadissos a causa de la falta d'espai. "La gent s'està morint per aconseguir menjar per als seus fills. Mireu aquesta gent, els estan esventrant per aconseguir farina per alimentar els seus fills". "Ha estat una massacre", afirmava Yousef Nofal, un testimoni recollit per *The Guardian*, que explicava que els soldats van continuar disparant contra la gent mentre fugia de la zona.

Crueltat L'exèrcit va esperar que s'agrupessin per disparar, diu un testimoni

Estratègia Els punts de repartiment són al sud per forçar que la gent es desplaci

Tenint en compte que la majoria d'hospitals de Gaza estan destruïts i que els pocs que funcionen estan completament desbordats, és probable que la xifra de morts augmenti.

"Minimitzar danys"

L'exèrcit israelià, que ha admès en altres casos similars haver disparat contra persones que s'havien acostat als seus efectius "de manera sospitosa", va anunciar en un comunicat que havia identificat una concentració "adjacent a un camió de distribució d'ajuda encallat a la zona de Khan Yunis", i que estava al corrent d'informes de persones ferides. "Els detalls de l'incident estan sota revisió –es podia llegir en un comunicat–. Lamentem qualsevol dany a individus no implicats i operem per minimitzar al màxim els danys".

Després de gairebé tres mesos de bloqueig total, el govern de Benjamin Netanyahu va anunciar el 19 de maig que deixaria entrar a la Franja una "quantitat mínima d'ajuda" per rebaixar la pressió internacional. Des d'aleshores, quan es va habilitar la Fundació Humanitària de Gaza, han mort gairebé 400 palestins i més de 3.000 han quedat ferits en els punts de repartiment, segons dades del govern de Gaza. Israel justifica que el nou sistema està dissenyat per evitar que Hamàs desviés ajuda per finançar les seves activitats militars. Però el cas és que les Nacions Unides i la resta d'organismes internacionals sobre el terreny han rebutjat aquesta estratègia de distribució d'ajuda perquè la consideren inadequada i perillosa i al·leguen que viola les normes d'imparcialitat humanitària.

GUERRA AL PRÒXIM ORIENT

Les opcions que té l'Iran en la guerra contra Israel

Teheran no pot resistir una agressió amb participació dels EUA, però pot jugar la carta de l'estret d'Ormuz

CRISTINA MAS
BARCELONA

L'atac d'Israel a l'Iran sembla implacable. Encara que ni Tel-Aviv ni Teheran són transparents amb els danys patits, queda clar que la cúpula militar i científica del règim iranià ha estat decapitada i que s'han destruït instal·lacions militars (sobretot bateries de llançament de míssils terra-terra i terra-aire, a més de diferents bases), equipaments nuclears, la seu de la radiotelevisió i refineries de gas. Almenys 240 iranians han mort, segons xifres oficials. Teheran ha contraatacat amb atacs sobre instal·lacions militars i barris civils israelians que han deixat 24 morts i han causat danys importants en grans ciutats com Tel-Aviv i Haifa. Un nivell de destrucció que Israel probablement no havia viscut mai.

¿Però fins a quin punt el règim dels aiatol·làs pot sostenir aquesta guerra (una guerra per aire, cal recordar-ho) contra la sisena potència militar del planeta? També és difícil de quantificar perquè ni israelians ni iranians tampoc no són transparents sobre els seus respectius arsenals. Sabem que l'Iran ha desenvolupat un dels programes de míssils més potents de tota la regió, amb milers de projectils balístics de rangs i velocitats diferents. Es creu que Teheran té capacitat per aguantar l'intercanvi de cops durant setmanes. I que per molt que les defenses antiaèries israelianes siguin probablement les millors del món, les pot desbordar amb l'estratègia del llançament massiu i combinat de drons i míssils. La seva capacitat de destrucció material pot ser important i el seu impacte psicològic encara més, en una població acostumada a la superioritat militar davant dels seus enemics quan són milícies palestines, libaneses o iemenites, però no enfrontant-se a una potència militar.

Els míssils Haj Qassem, que l'Iran va llançar diumenge per primer cop contra Israel, van poder esquivar les defenses i el resultat van ser imatges de grans destrosses. El missatge és que Teheran encara té asos a la màniga. Evidentment, l'arsenal d'aquests míssils és limitat, però si el conflicte s'allarga es pot convertir en una guerra de nervis, de desgast. Però fins quan? És la gran pregunta que ningú pot respondre del cert.

¿I Israel pot seguir protegint la seva població mentre bombardeja el territori iranià? Doncs depèn de Donald Trump. La Cúpula de Ferro és un sistema escalable, que permet que els Estats Units hi incorporin les seves bateries antiaèries, sigui des de terra o des del mar, per ajudar el seu aliat a abatre els aparells iranians al cel abans que impactin a terra. També hi poden contribuir les potències europees amb bases militars a la regió heretades del passat colonial: França i el Regne Unit. Tot i que París i Londres han entonat el mantra del dret d'Israel a defensar-se, no queda clar fins a quin punt estan disposats a córrer el risc. Per això l'Iran els ha amenaçat explícitament si abaten els seus míssils dirigits contra Israel. I el líder suprem de l'Iran, l'aiatol·là Ali Khamenei, també s'ho ha de pensar dues vegades abans d'atacar els territoris de Turquia, Kuwait, l'Aràbia Saudita i Qatar que acullen aquestes bases, perquè són els seus rivals regionals i per no arrossegar les potències occidentals a la guerra.

El que sembla força clar és que Netanyahu intenta que els Estats Units s'impliquin en el conflicte directament, perquè aleshores Teheran es quedaria sense opcions, sobretot si l'objectiu és anorrear el seu programa nuclear i de míssils, cosa que es pot fer des de l'aire i amb un cost relativament baix entre les tropes.

RONEN ZVULUN / REUTERS

Un soldat israelià es mira un autobús cremat per l'impacte d'un míssil iranià a Herzliya.

Opcions no militars

Però en els càlculs dels aiatol·làs hi poden entrar altres factors. El més evident és –com ja ha amenaçat Teheran– bloquejar el pas de vaixells a l'estret d'Ormuz, de només 53 quilòmetres, que comparteix amb la península d'Oman i a través del qual passa el 30% del trànsit mundial de petroli i el 20% del de gas natural liquat (GNL). Els experts de Goldman Sachs creuen que això podria disparar el preu del barril fins als 100 dòlars, cosa que causaria greus problemes. "Qualsevol crisi prolongada a l'estret d'Ormuz no només interrompria els enviaments dels principals productors del Golf, l'Aràbia Saudita, els Emirats Àrabs Units, Kuwait, l'Iraq i Qatar, sinó que també faria inaccessible la major part de la capacitat de producció mundial excedentària, que es concentra al golf Pèrsic", advertia l'Agència Internacional de l'Energia (AIE) l'any passat.

En el cas del petroli hi ha més rutes alternatives, però els mercats de GNL estan més exposats a l'efecte del tancament de l'estret persa. Totes les exportacions de gas de Qatar, segon exportador mundial, i dels Emirats Àrabs Units, passen per Ormuz. Segons l'AIE, 90.000 milions de metres cúbics de GNL van transitar per l'estret els deu primers mesos del 2023, cosa que equival al 20% del comerç mundial de GNL. Al voltant del 80% d'aquest combustible es destina a l'Àsia, i Europa en rep aproximadament el 20%, cosa que significa que les interrupcions exacerbarien la competència entre regions.

Merz diu que Israel "la feina bruta" d'Occident a l'Iran

El canceller alemany, Friedrich Merz, va expressar ahir el suport més contundent fins ara d'un líder europeu a la guerra impulsada per Israel contra l'Iran, i va assegurar que Israel està fent la "feina bruta" als països occidentals amb aquests atacs. "Aquest règim dels mul·làs ha portat mort i destrucció al món. Amb atacs, assassinats i morts, amb Hezbollah, amb Hamàs. El 7 d'octubre del 2023 a Israel no hauria estat possible sense el règim de Teheran", va subratllar el canceller en una entrevista del canal ZDF. Merz va expressar dubtes sobre una futura intervenció dels Estats Units en el conflicte. "Depèn de com evolucioni la situació a l'Iran. Si el règim està disposat a tornar a la taula de negociacions no hi haurà necessitat d'intervenir militarment. En cas contrari, la destrucció completa del programa nuclear iranià podria entrar a l'agenda", va dir. El canceller alemany va ressaltar que l'exèrcit israelià "no ho pot aconseguir" pel seu compte perquè "no té les armes necessàries" per atacar Teheran. "Però els nord-americans sí que les tenen", va advertir.

GUERRA A EUROPA

VALENTYN OGIRENKO / REUTERS

Una dona al sortir del refugi, ahir al matí, a prop de vehicles afectats pels atacs russos contra Kíiv.

Rússia bombardeja Kíiv amb fúria imperial

Moscou llança un atac massiu que deixa almenys 13 morts a la capital

Crònica

NÚRIA VILA
ENVIADA ESPECIAL A KÍIV

Kíiv es despertava ahir amb una forta olor de fum a l'ambient. De fet, es pot dir que la ciutat no havia dormit. Rússia va castigar els veïns de la capital ucraïnesa amb un altre atac massiu, que va durar nou hores, amb una combinació de drons, míssils de creuer i míssils balístics que van deixar almenys 13 morts i 124 ferits.

Les alarmes es van disparar a quarts de deu de la nit, però ningú semblava estar massa nerviós. Ja forma part de la vida quotidiana dels ucraïnesos: les últimes setmanes, les sirenes antiaèries ha sonat pràcticament cada dia. "Si sents explosions sí que és millor que baixis al refugi", em recomanava en la meva primera nit a Kíiv la treballadora de la recepció de l'hotel. Si no, tothom tranquil. Fa tres anys i mig que viuen amb aquesta realitat, i deu ser impossible no relativitzar el perill.

Però aquesta nit va ser diferent. Després de la mitjanit va començar el bombardeig, i al cap de poca estona quedava clar que no era un atac qualsevol. El soroll de les bateries antiaèries (*ratatatatà*) era insistent. Al cel es veien flaixos de llums a un costat i a un altre, venint de diverses direccions. Un focus que il·luminava el cel es movia d'esquerra a dreta per facilitar la identificació dels projectils a abatre. I de tant en tant se sentia el soroll d'explosions, uns *bums* que inicialment semblaven prou llunyans del centre. Però a quarts de dues de la matinada, el soroll era potent.

Començaven a difondre's informacions per les xarxes socials d'un atac amb míssils a una residència d'estudiants. Les explosions s'havien sentit en diversos punts del territori ucraïnès: Rússia va atacar fins a 27 punts diferents de la capital i també la ciutat d'Odessa.

El refugi de l'hotel, a prop de la zona de la universitat, aquesta nit sí que estava ple. És una sala d'uns 12 metres quadrats al soterrani, amb sis gandules de piscina i un sofà petit, on dormia un nen d'uns vuit anys. La seva mare, una dona sudamericana que se'ns va aprovar quan va sentir parlar castellà, el tranquil·litzava quan es despertava. Sonava una explosió que es va sentir clarament sota terra. Em va mirar i em va fer un gest de complicitat, com si digués amb la mirada: "Sí, aquesta ha estat forta".

A les xarxes socials hi havia gent que assegurava que va ser de les pitjors nits que han viscut a Kíiv. A l'aplicació de mòbil que avisa de les alertes d'atacs tot Ucraïna estava en vermell. I avisava que s'havien enlairat avions de caça russos MiG-31K des de dos punts diferents. També informava de llançaments de míssils de creuer des del mar a la zona de Crimea.

El president ucraïnès, Volodímir Zelenski, va qualificar l'atac contra Kíiv com un dels pitjors des de l'inici de la guerra. De fet, es tracta del més mortífer en gairebé un any. El més mortífer del conflicte segueix sent el del 29 de desembre del 2023, a tocar de cap d'any, quan les bombes russes van matar 39 persones.

Amb el cor encongit

L'alcalde de Kíiv, Vitali Klitxkó, va confirmar en una publicació a Telegram que edificis residencials i altres infraestructures havien quedat greument danyats i no descartava que algunes persones haguessin quedat sota les runes. "El nombre de morts pot augmentar", afirmava.

L'estampa de la jornada va ser precisament la d'un matrimoni que observava, amb el cor encongit, com els equips de rescat retiraven la runa de casa seva, on havia quedat atrapat el seu fill després de l'impacte dels projectils russos. El vídeo on se'ls veu a tots dos amb una expressió desesperada i els ulls plorosos ha fet la volta al món. Hores més tard, es confirmava la mort del jove, de 31 anys,

A les xarxes socials també es van difondre imatges de veïns de Kíiv refugiant-se al metro. A l'albada continuaven els sons de les explosions, i una densa fumera, d'un gris ben fosc, cobria la ciutat.

A les 6.06 h, finalment, el mòbil avisava que el perill s'havia acabat. Almenys, de moment. "*May the force be with you*" (que la força us acompanyi), desitjava el missatge de veu manllevat de George Lucas.

La ironia és una bona arma per sobreviure a la guerra.

ARGENTINA

Fernández de Kirchner, en presó domiciliària

ARA
BARCELONA

La condemna a sis anys de presó contra l'expresidenta argentina Cristina Fernández va entrar en vigor ahir, quan la justícia li va concedir la presó domiciliària que demanava. "Correspon establir que a partir del dia de la data [ahir], Cristina Elisabet Fernández de Kirchner es troba en qualitat de detinguda sota la modalitat de presó domiciliària, complint la pena ferma de sis anys de presó, inhabilitació especial perpètua per exercir càrrecs públics, amb les accessòries legals i les costes del procés que li van ser imposades en aquesta causa", deia el comunicat.

Kirchner, de 72 anys, va ser condemnada per un tribunal de primera instància el 2022 per corrupció, en un cas de frau relacionat amb projectes de carreteres públiques a la Patagònia que presumptament beneficiaven un aliat proper. El Tribunal Suprem de l'Argentina va confirmar la setmana passada la sentència, que també inclou la prohibició perpètua d'ocupar càrrecs públics, i ahir mateix un jutge va aprovar la sol·licitud de l'expresidenta de complir la condemna a la seva residència de Buenos Aires, a causa de la seva edat.

L'expresidenta i exvicepresidenta argentina ha negat insistentment haver fet res malament i insisteix a assegurar que la seva condemna es deu només a una persecució política. L'expresidenta, que va ostentar aquest càrrec entre el 2007 i el 2015, denuncia un entramat de la dreta política i mediàtica en forma de *lawfare* per proscriure-la.

Causa Vialidad

En l'anomenada Causa Vialidad, iniciada el 2016, es va investigar si l'empresari Lázaro Báez havia resultat beneficiat amb l'adjudicació de 51 obres públiques viàries amb fons de l'estat a la província de Santa Cruz –feu dels Kirchner–, a la Patagònia, entre els anys 2003 i 2015, durant els governs de Néstor Kirchner i Cristina Fernández de Kirchner. Inicialment, el fiscal general Diego Luciani havia demanat 12 anys de presó pels delictes d'associació il·lícita i administració fraudulenta, però Kirchner va ser absolta del primer, per la qual cosa només se la condemna pel segon delicte, amb la pena màxima prevista, de sis anys. L'obra pública ha estat un dels principals objectius del govern ultraliberal de Javier Milei, que l'ha frenat completament perquè la considera costosa i ineficient.

TOMÁS CUESTA / GETTY

L'expresidenta argentina.

GUERRA D'UCRAÏNA

La UE tranquil·litza Naturgy i Repsol sobre la rescissió dels contractes de gas rus

Brussel·les tanca la porta de moment a compensar les gasistes europees afectades

GERARD FAGEDA
BRUSSEL·LES

La Unió Europea (UE) no ha deixat de comprar gas rus malgrat l'agressió iniciada pel règim de Vladímir Putin contra Ucraïna. Segons la mateixa Comissió Europea, el bloc comunitari s'ha gastat més en la compra de combustibles fòssils provinents de Rússia que en els ajuts enviats a Ucraïna. Tanmateix, Brussel·les s'ha proposat deixar d'adquirir gas provinent de Rússia de manera definitiva: prohibirà a les companyies europees comprar-ne i fins i tot les obligarà a rescindir els contractes de combustibles fòssils que tenen firmats a anys vista amb socis comercials russos, cosa que ha fet saltar les alarmes en algunes empreses afectades, com Repsol i Naturgy.

Tot i això, fonts comunitàries han volgut llançar un missatge tranquil·litzador a aquestes energètiques i els asseguren que podran trencar aquests contractes amb els subministradors russos sense problemes perquè "podran invocar causes de força major", com és la guerra d'Ucraïna. En aquest sentit, Brussel·les insisteix que no tindran problemes legals, si bé dona per fet que les companyies russes denunciaran el trencament dels contractes de les empreses comunitàries.

JENS BÜTTNER / DPA

Una altra de les peticions de les energètiques afectades per aquesta mesura de la Comissió Europea era rebre compensacions, especialment si finalment es veuen obligades a pagar a les companyies russes per haver rescindit els contractes. De moment, Brussel·les no s'obre a compensacions econòmiques i els dona marge per aconseguir subministradors alternatius fins al 2027. A més, l'executiu comunitari descarta que hagin de pagar a les empreses de Rússia per trencar els acords comercials.

Conseqüències

A hores d'ara, Naturgy té vigent un contracte signat el 2013 amb Yamal LNG fins al 2038, i Repsol amb Novatek, del 2021 fins al 2038. Entre d'altres, la francesa Total Energies també es troba en una situació semblant. Cal recordar que l'any passat Espanya va ser un dels països de tota la UE que va importar més gas natural liquat (GNL) de Rússia, només superat per França. A l'Estat es van importar 2.000 milions d'euros en GNL i l'únic soci del bloc comunitari que en va reduir les importacions va ser Bèlgica, un 29% respecte a l'any anterior, segons l'estudi anual *LNG tracker*.

Imatge d'arxiu de l'estació receptora de gas de la ciutat de Lubmin, a Alemanya.

La CE posa més facilitats a la indústria de defensa

G. F.
BRUSSEL·LES

Més mesures excepcionals de Brussel·les per impulsar el rearmament de la Unió Europea. La Comissió Europea ha anunciat aquest dimarts que reformarà lleugerament la legislació comunitària perquè els projectes industrials bèl·lics tinguin via prioritària a l'administració pública i puguin optar a més finançament públic i privat, i per potenciar les compres d'armes conjuntes de la Unió Europea. A més, amb el mateix objectiu l'executiu comunitari convida els estats membres a ser més flexibles amb els requisits mediambientals i de seguretat dels productes químics que regeixen actualment la indústria armamentista.

En primer lloc, la Comissió Europea accelerarà els tràmits dels projectes de la indústria armamentista que han de comptar amb el vistiplau de les administracions. Segons fonts comunitàries, alguns d'aquests vistiplaus es podien allargar uns cinc anys, ja que estaven sotmesos a molts filtres per qüestions de seguretat, però a partir d'ara hauran de rebre una resposta definitiva en un termini màxim de 60 dies. I en cas que l'administració no contesti durant aquest període, el projecte rebrà la llum verda de manera automàtica.

En la mateixa línia, l'executiu comunitari ha assegurat que reduirà la paperassa per a les empreses que vulguin beneficiar-se dels fons de defensa europeus, que s'han desplegat per contribuir en el rearmament de la UE. A més, Brussel·les potenciarà la coordinació de la compra conjunta d'armes entre els estats membres per accelerar la fabricació armamentista i aconseguir signar contractes a millor preu.

Més màniga ampla

Les mateixes fonts comunitàries asseguren que la UE ha de continuar sent "estricta" en els controls sobre la perillositat dels productes químics que es fan servir en la indústria armamentista, però convida els estats membres a agilitzar l'avaluació dels projectes armamentistes i a ser més clara en les prohibicions o permisos. En aquest sentit, dona màniga ampla a cada govern estatal perquè designi de manera general si un producte químic és legal o no i perquè eviti analitzar "cas per cas" el seu ús en projectes en concret, cosa que la Comissió Europea considera que alenteix els processos de validació i genera incertesa davant de potencials inversors. Les fonts comunitàries posen d'exemple els productes químics que es fan servir en la pólvora de la munició, els quals assegura que en molts països no és clar si estan prohibits o es poden fer servir.

GETTY

Treballadors d'una fàbrica d'armament a Alemanya.

Brussel·les també recorda que la legislació comunitària ja preveu fer excepcions en alguns controls ecològics i que s'accelerin els tràmits administratius en casos d'urgència o de crisi, com considera que és la guerra d'Ucraïna i l'amenaça que suposa l'expansionisme rus. Tot i això, l'executiu comunitari evita concretar quina normativa es pot passar per alt. Les mateixes fonts comunitàries expliquen que publicaran una llista de projectes industrials militars que podran rebre l'etiqueta ESG (medi ambient, responsabilitat social i governança, en les seves sigles en anglès).

És una classificació que reben iniciatives empresarials que són responsables amb el medi ambient i amb la societat, i les fa més atractives davant de potencials inversors públics i privats. Així, governs i bancs podrien finançar la indústria bèl·lica, que en general no compta amb suport popular, i lluir les sigles ESG.

FESTÍ FEST

Arriba la segona edició!

Prepara't per descobrir 10 grans restaurants amb 20 plats, un mercat gastronòmic i artesà amb productes catalans, tastos, tallers i activitats de tota mena i música en directe per amenitzar el dia!

Entrades a: festifest.cat

AMB EL SUPORT DE: ESTRELLA DAMM · Generalitat de Catalunya

ORGANITZA: àpat

INICIATIVA DE: ara

FRANCESC MELCION

Un anunci d'una immobiliària.

Consum obre un nou expedient per abusos contra els inquilins

ARA
BARCELONA

El ministeri de Drets Socials, Consum i Agenda 2030 ha obert un nou expedient sancionador a una immobiliària d'àmbit estatal per pràctiques abusives contra inquilins. Dins de la investigació al sector immobiliari, aquesta és la segona vegada que Consum expedienta una companyia per indicis de possibles cobraments de comissions il·legals i per obligar els llogaters a contractar serveis no sol·licitats.

En un comunicat de premsa, el departament que dirigeix Pablo Bustinduy (Sumar) va informar d'aquest nou expedient, que s'emmarca en la investigació que es va obrir l'octubre passat i que va derivar en un primer expedient sancionador a una empresa que presta serveis als arrendadors, Lloguer Segur, per les mateixes pràctiques abusives el març d'aquest 2025.

Segons explica Consum, la investigació es va obrir a partir de denúncies del Sindicat de Llogateres de Madrid i d'associacions de consumidors com FACUA i OCU i segueix en marxa respecte a altres empreses immobiliàries. Les principals pràctiques denunciades es basen en infraccions com obligar els inquilins a pagar una comissió per la gestió del lloguer, imposar la contractació d'una asseguradora o l'obligació de contractar serveis no sol·licitats, unes despeses que no han d'assumir els llogaters, segons la mateixa llei. En cas de confirmar-se aquestes pràctiques, les sancions a les immobiliàries poden ser greus (de fins a 100.000 euros) o molt greus (fins a un milió d'euros).

Aquestes accions se sumen als expedients oberts a gestores de pisos de lloguer, com el bloqueig de més de 65.935 anuncis il·legals de la plataforma Airbnb. Amb l'obertura d'un expedient sancionador es porta a terme una recollida de proves i es dona l'oportunitat a l'infractor a presentar al·legacions, que es tindran en compte per decretar sancions, que poden incloure multes i l'obligació de cessar conductes irregulars. "El ministeri que dirigeix Pablo Bustinduy vol destacar que l'habitatge és un dret i un bé de primer necessitat emparat per la llei", va assenyalar Drets Socials. A diferència de l'expedient obert a Lloguer Segur fa uns mesos, aquesta vegada el nom de la immobiliària expedientada no s'ha donat a conèixer. Per a l'associació de consumidors FACUA, una de les organitzacions que va denunciar les pràctiques abusives ara investigades, això hauria de canviar. En una roda de premsa, el seu portaveu, Rubén Sánchez, va demanar una modificació legal per poder fer públic el nom de les empreses expedientades per donar més transparència als consumidors.

HABITATGE

Préstecs a interès zero per ajudar els joves a comprar un habitatge

El Govern activa una línia de crèdits que cobriran fins al 20% del valor

ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

El Govern va presentar ahir els detalls de la mesura estrella per facilitar l'accés a l'habitatge als joves: un préstec sense interessos per pagar l'entrada, un dels esculls que dificulten que aquest col·lectiu pugui accedir a una propietat. Els crèdits tindran un interès del 0%, cobriran fins al 20% del valor de l'immoble –amb un topall de 50.000 euros– i no s'hauran de retornar fins que la hipoteca estigui pagada, amb un termini màxim de 30 anys. El Govern hi destinarà 500 milions d'euros en cinc anys (2025-2029), amb 100 milions cada any, a través de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya (AHC).

Aquesta línia, que rep el nom de Préstecs Emancipació i començarà a funcionar a partir del 30 de juny, ja estava anunciada i forma part del pla del Govern per incrementar l'habitatge protegit a Catalunya, ja que els pisos i les cases comprats amb aquest instrument passaran a ser de protecció oficial de manera permanent. Això significa que si al cap dels anys es vol vendre, el preu estarà limitat a l'import pel qual es va comprar, sumant-hi la inflació i el cost de determinades reformes. A partir del quart any, es podrà llogar sota autorització de l'AHC i a un preu inferior al 80% de l'índex de referència de preus del lloguer.

Els préstecs es complementaran amb hipoteques equivalents al 80% del valor de l'immoble aportades per les entitats bancàries adherides al programa: Arquia, Banc Sabadell, Bankinter, BBVA, CaixaBank i Imagin, Caixa Enginyers, Caixa Guissona i Laboral Kutxa –i potser també el Banc Santander, amb qui s'està treballant–. "L'objectiu és que allà on no arriba el sector públic hi arribi una aliança entre el sector públic i el privat. Que sumant les dues iniciatives poguéssim arribar a més beneficiaris", va explicar ahir en la roda de premsa de presentació la consellera d'Economia i Hisenda, Alícia Romero, acompanyada de la consellera de Territori, Habitatge i Transició Ecològica, Sílvia Paneque. "És una mesura que facilita l'accés al primer habitatge, ja que la nostra taxa de l'edat d'emancipació és la més tardana de tot l'entorn europeu", va afegir Paneque. Tenint en compte que són 100 milions anuals i les ajudes seran de màxim 50.000 euros, Paneque va destacar que podria arribar a fins a 2.000 joves l'any. Alhora, això vol dir que en cas de materialitzar-se s'incorporarien 2.000 pisos protegits al mercat cada any.

PERE TORDERA

Construcció d'un edifici d'habitatges a Barcelona.

Els requisits per accedir-hi

Les sol·licituds del préstec d'emancipació només les podran dur a terme les persones empadronades a Catalunya que tinguin entre 18 i 35 anys, ambdós inclosos. Alhora, aquestes persones no poden tenir cap habitatge en propietat i l'immoble que s'adquirirà haurà de convertir-se en la seva residència habitual. L'habitatge podrà ser nou o de segona mà, però no un habitatge ja qualificat de protegit, i en cas que el préstec no cobreixi el 100% de la compra, el comprador haurà d'aportar l'import restant amb recursos propis.

A més, els ingressos de les persones sol·licitants no podran superar l'indicador de renda de suficiència de Catalunya (IRSC) multiplicat per cinc. Per exemple, en cas de ser un únic comprador no es podran superar els ingressos de 80.963,31 euros anuals, i en cas de ser dos els 83.467,33 euros. El fet que el comprador traspassi aquest límit anys després de formalitzar la compra, no tindrà conseqüències.

Els interessats en aquesta mesura podran sol·licitar el crèdit a partir del dia 30 de juny a través de l'Institut Català de Finances (ICF), que en cas d'aprovar-ne la petició dirigirà els joves a alguna de les entitats adherides al conveni per demanar la hipoteca.

Incentivar la compra

Aquesta mesura del Govern va més enllà de la línia d'avals hipotecaris que fa un any va aprovar el govern espanyol també per incentivar l'accés a la propietat dels menors de 25 anys. Aquella línia busca que el banc pugui finançar el 100% de l'habitatge, ja que aporta el 80% habitual i també el 20% que normalment aporta el comprador amb l'entrada, i que està avalat per l'Estat. La mesura pot tenir efectes limitats i no desitjats, segons diversos *papers* que han estudiat aquest tipus de mesures, que conclouen que acaben beneficiant sobretot els propietaris perquè provoquen un augment dels preus.

"Vam estar-ho comentant amb diversos actors, i amb aquest disseny, un cop has tingut aquests recursos, posteriorment no pots especular i queda el preu limitat", va explicar Paneque, quan li van preguntar sobre aquests possibles efectes.

Xoc entre Airbnb i Barcelona: Collboni amenaça amb la via penal

L'alcalde denuncia un "empitjorament de l'actitud" de la plataforma després de reunir-s'hi a l'Ajuntament

GERARD PRUNA
BARCELONA

CRISTINA CALDERER

Reunió de l'Ajuntament de Barcelona amb responsables d'Airbnb, ahir.

Ultimàtum de l'alcalde de Barcelona, Jaume Collboni, a Airbnb. Després de reunir-se ahir a l'Ajuntament amb la cúpula de la companyia a Espanya i Portugal, va denunciar un "empitjorament de l'actitud" de la plataforma i la va avisar que el consistori estudiarà "totes les mesures administratives civils i penals que li doni el marc normatiu per actuar contra la il·legalitat" si Airbnb no col·labora amb la persecució de pisos turístics il·legals retirant els anuncis del seu portal. L'Ajuntament encara no obre cap expedient sancionador a la companyia.

En roda de premsa posterior, Collboni va admetre que no en sortia "satisfet" i va denunciar un canvi d'actitud de l'empresa. L'alcalde la va atribuir a una casuística doble: l'entrada en vigor l'1 de juliol del registre de lloguers de curta durada per part del ministeri de Consum i la voluntat de l'Ajuntament d'eliminar totes les llicències de pisos turístics el 2028.

Collboni va avisar la plataforma que "la millor manera de no judicialitzar" les relacions és "mantenir la col·laboració actual" i la va instar a signar un nou conveni amb l'Ajuntament que reguli aquesta sinergia fins al novembre del 2028. Si no ho fa, va advertir, l'Ajuntament serà molt més "contundent". "Ningú està per sobre de la llei ni de la voluntat democràtica d'un ajuntament de decidir quin model de turisme defensa o quines polítiques d'habitatge", va alertar.

La reunió arriba després que l'Ajuntament acusés Airbnb fa un mes de trencar l'acord de col·laboració. Segons el consistori, van començar a notar un canvi d'actitud de la companyia per Setmana Santa. Fins aleshores, Airbnb trigava entre 5 i 10 dies a tancar els anuncis il·legals un cop ho havia notificat als anunciants. Des de l'abril, els serveis d'inspecció de l'Ajuntament havien constatat que es mantenen uns 800 anuncis irregulars ja comunicats.

La primera tinent d'alcalde d'Urbanisme, Laia Bonet, va explicar que Airbnb va eliminar aquells anuncis, si bé va lamentar la "dilació" i va denunciar que és una "dinàmica que clarament involuciona respecte als compromisos adquirits". Entre les traves i dilacions que, segons l'Ajuntament, ha posat fins ara la plataforma hi ha el fet que exigeix al consistori que li faci arribar cada cop la llista d'anuncis il·legals a través de correu postal a la seu d'Airbnb a Dublín.

En un comunicat, Airbnb va instar l'Ajuntament a deixar de fer servir els lloguers de curta durada com a "boc expiatori" i que es fixi "en els principals impulsors del turisme de masses": els hotels i els operadors turístics a gran escala. "És hora que l'Ajuntament encari la realitat i canviï de rumb per abordar realment els problemes de turisme massiu i l'habitatge a Barcelona", va alertar el director general d'Airbnb a Espanya i Portugal, Jaime Rodríguez.

Airbnb defensa que la restricció dels pisos turístics no frena el turisme massiu ni resol el problema de l'habitatge, i posa com a exemple que, tot i que des del 2020 els anuncis de pisos turístics s'han reduït "quasi a la meitat", el turisme "continua creixent", igual que el preu de l'habitatge.

Malgrat la topada que es va evidenciar a la reunió, l'Ajuntament i Airbnb es van instar a col·laborar. En el cas de la companyia, ho va fer amb matisos, reclamant al consistori un "model que diferenciï les estades ocasionals dels allotjaments turístics d'alta ocupació" i animant Collboni "a adoptar solucions col·laboratives i equilibrades que empoderin els residents i no només les grans hoteleres".

L'ultimàtum de l'alcalde no ha satisfet tothom. La líder de Barcelona en Comú al consistori, Janet Sanz, va carregar contra Collboni i va considerar que amb la reunió confirma "un tracte de favor" a Airbnb. "Algú s'imagina que l'alcalde es reuneixi amb algú que incompleixi les normes de trànsit i li digui d'anar a les bones?", es va preguntar Sanz, que va apostar per sancions a la companyia.

Des de Junts, el regidor Damià Calvet va censurar que mentre l'alcalde fa rodes de premsa mostrant el seu descontentament amb Airbnb, "la realitat és que els pisos turístics il·legals continuen proliferant sense cap control efectiu". Calvet va reclamar un registre municipal propi d'habitatges de lloguer temporal, campanyes d'inspecció contundents i sancions exemplars, i va acusar el govern de Collboni de "preferir la frivolitat de les fotos a la feina rigorosa".

Per la seva banda, la líder d'ERC a l'Ajuntament, Elisenda Alamany, va dir que cal "passar d'amenaces a solucions" i actuar "amb fermesa" davant dels pisos turístics il·legals a la ciutat.

S'abarateix el lloguer però creix l'oferta de temporada

ALBERT RIGOL BAULENAS
BARCELONA

CÈLIA ATSET

Imatge panoràmica de la ciutat de Barcelona.

Continua baixant el preu dels nous contractes de lloguer regulat a Catalunya, encara que el nombre de nous contractes de temporada creix amb força. Aquesta és la primera conclusió que es pot extreure de les dades del primer trimestre del mercat de lloguer de Catalunya, que mostren una davallada dels nous lloguers regulats del 4,7% respecte a fa un any –a Barcelona és del 8,9%–, però també un augment del 52% del nombre de nous contractes temporals –no se'n coneix encara l'increment a la capital catalana–. Les noves xifres les va explicar per sorpresa el Govern ahir, en l'habitual roda de premsa posterior al consell executiu, i provenen de les fiances dipositades a l'Institut Català del Sòl (Incasòl).

Aquesta actualització permet comparar els preus i els contractes respecte a l'últim trimestre previ a l'aplicació del topall de preus, que va ser el primer trimestre del 2024. Aleshores, els lloguers no estaven sotmesos a la contenció de rendes, que no es va començar a aplicar fins a mitjans de març, després que la Generalitat declarés inicialment 140 municipis zones tensionades.

"Si abans el lloguer de temporada representava el 6,1% de tots els contractes signats, ara és l'11%, cinc punts per sobre", va explicar la consellera de Territori, Sílvia Paneque. Això significa que un de cada deu nous contractes a Catalunya és de temporada.

Sense dades de Barcelona

El Govern no ha donat dades dels nous lloguers de temporada a la ciutat de Barcelona, tot i que és on més ha proliferat aquesta modalitat. Pel que fa al preu dels nous lloguers regulats a la ciutat comtal, aquest ha baixat un 8,9%, fins als 1.087 euros al mes, mentre que en els primers 140 municipis declarats com a tensionats ha estat del 4,9%. Tanmateix, en els 131 que després es van afegir a la llista el preu ha pujat un 1,2%, i en la resta de municipis no tensionats ha crescut un 2,1%.

El creixement dels nous contractes de temporada es pot vincular a la disminució del preu dels nous contractes regulats, tenint en compte que els pisos que van al mercat de temporada –on el preu del lloguer no està limitat– deixen de computar-se com a regulats. Davant d'això, Paneque va dir que és cert que es detecta aquesta alça, i que això "avala" que es reguli el lloguer de temporada. De fet, aquesta regulació es tramita al Parlament, arran d'un acord entre el Govern i ERC, Comuns i la CUP per aprovar un decret d'habitatge a canvi que l'executiu hi introduís aquests canvis en els lloguers de temporada.

Un dels debats que han aflorat des de l'entrada en vigor del topall és si augmenta o redueix l'oferta de lloguer. De fet, des de l'última actualització, el Govern publica el nombre de contractes vigents de lloguer, una xifra que surt de la diferència entre els nous que es firmen i els que s'extingeixen, sigui perquè arribar al seu termini o perquè s'acaben abans. En termes absoluts, a Catalunya hi ha 3.112 contractes de lloguer més que fa un any, segons les dades del Govern. A Barcelona, aquesta xifra és de 420, cosa que indicaria que el nombre d'arrendaments és lleugerament superior al primer trimestre del 2024.

SUCCESSOS

Detingut per terrorisme un jihadista reincident

L'home, arrestat a Montblanc, va passar vuit anys a la presó pel cas Caront

CESC MAIDEU
BARCELONA

Els Mossos d'Esquadra i la Policia Nacional van detenir ahir un home en el marc d'un operatiu antiterrorista a Montblanc (Conca de Barberà). Segons ha pogut saber l'ARA, l'arrestat és J.O., que ja va ser detingut el 2015 en el marc del cas Caront, el primer grup jihadista en plena activitat desmantellat pels Mossos d'Esquadra. L'Audiència Nacional el va condemnar a vuit anys de presó l'any 2018. Ara, quan ja estava en llibertat, la Comissaria General d'Informació dels Mossos i els especialistes de la Policia Nacional han tornat a trobar indicis de radicalització i l'han detingut en el marc d'una investigació tutelada per l'Audiència Nacional i que es troba sota secret de sumari.

Concretament, J.O. és un ciutadà espanyol que es va convertir a l'islam. Els Mossos el van detenir a Valls el 2015 per formar part d'una cèl·lula del Daeix amb epicentre a Terrassa, i l'Audiència Nacional va condemnar a penes d'entre vuit i dotze anys de presó els deu integrants de la cèl·lula. Segons la sentència, el grup havia fotografiat potencials objectius per atemptar i planificava segrestar una persona i degollar-la mentre ho gravaven en vídeo. La idea era vestir-la "amb un vestit de color taronja, col·locar-la en una habitació fosca i executar-la com ja havia fet el Daeix, i gravar les imatges per penjar-les a YouTube". Els tres dirigents del grup van ser condemnats a dotze anys i la pena per als altres set membres va ser de vuit anys. A tots els responsabilitzaven d'integració en organització terrorista.

Atac contra les institucions

La sentència assegura que els acusats van constituir un grup terrorista "amb l'única finalitat de complir els postulats del Daeix" i que estaven preparats per "portar a terme en qualsevol moment un atac contra institucions com ara la policia, entitats bancàries o interessos jueus, o bé per integrar-se a les files del Daeix".

Durant el judici els condemnats van negar els fets però el tribunal es va basar en el material intervingut durant els escorcolls per condemnar-los. A més de les fotografies sobre els objectius i la llibreta amb anotacions sobre la fabricació d'explosius, els agents van intervenir desenes d'arxius amb vídeos de la jihad, de combatents del Daeix, d'execucions i propaganda de jihadista. "No hem parlat mai d'atemptar ni cap cosa d'aquestes, no hi ha hagut més que platja, una mica d'esport, rialles. Després me n'he anat i m'han ficat a la presó", va declarar llavors J.O. També va assegurar que exclamar "Al·là és gran" és com dir "Visca Nacho Vidal" i que ell era "musulmà i català, però no independentista".

La investigació va comportar tensions entre els Mossos i la Policia Nacional, perquè la policia catalana va detectar interferències del cos estatal i va denunciar que a través d'uns confidents dos agents havien revelat a la cèl·lula que estava vigilada.

MARC ROVIRA

Un cotxe dels Mossos d'Esquadra en una imatge d'arxiu.

Macrooperatiu contra el 'top manta' a Salou

ARA
BARCELONA

Els Mossos d'Esquadra i la Policia Nacional van iniciar ahir dimarts un operatiu contra un grup criminal que es dedicava a la venda de material falsificat, que acabaven comercialitzant els manters a la zona de Salou, al Tarragonès. El dispositiu es va resoldre amb dinou detinguts i una gran quantitat de material falsificat comissat. Es van practicar una desena d'escorcolls en habitatges i magatzems: sis a Salou i la resta a Reus i les Borges del Camp (Baix Camp). Aquest ampli desplegament policial va ser respost per un grup de manters amb llançament de pedres contra la línia policial. Tres agents dels Mossos van resultar ferits i arran dels aldarulls també es van produir danys en vehicles particulars aparcats a la vora i les furgonetes de les policies que participaven en l'operació.

El dispositiu estava format per 300 agents, entre Mossos i Policia Nacional. A més d'agents de seguretat ciutadana i ordre públic, també van prendre part en l'operatiu l'helicòpter i la unitat de drons. La investigació, pels delictes d'organització criminal i contra la propietat industrial, continua oberta, segons van informar els Mossos.

Arribar al moll de l'os

Fonts policials apunten que es tracta d'una investigació que ha intentat arribar al moll de l'os de la comercialització de productes falsificats, atacant els principals magatzems i els seus responsables. Les mateixes fonts apunten que s'han arrestat els líders dels grups, que s'encarregaven de rebre els productes i emmagatzemar-los en grans superfícies, sobretot a Reus. Després, els portaven a altres espais de Salou perquè estiguessin a prop dels punts de venda.

De fet, l'alcalde de Salou, Pere Granados, va negar que a la ciutat tarragonina hi hagi magatzems de material que es ven al *top manta*. Granados ho va afirmar just després que acabés la reunió de la Junta de Seguretat Local que es va celebrar tan sols poques hores després de l'operatiu policial. "A Salou el *top manta* no existeix, no existeix la venda de productes al carrer amb la manta", va expressar el batlle. Així mateix, va assegurar que els escorcolls que s'han fet en l'operatiu policial a la ciutat han estat en "habitatges".

A principis de juny ja hi va haver una operació, en aquest cas de la Guàrdia Civil, en dos magatzems on els manters guardaven mercaderia i els Mossos ja es van desplegar per evitar una escalada de tensió. Unes desenes de venedors van protestar contra la intervenció policial i ja es van produir llançaments de pedres i es van muntar barricades.

MOSSOS D'ESQUADRA

Una de les detencions efectuades durant l'operatiu d'ahir.

Cau a Barcelona el cap del mercat online de droga més gran del món

La plataforma, ubicada als Països Baixos, movia més de 250 milions

CESC MAIDEU
BARCELONA

La droga es pot aconseguir de moltes maneres diferents, i un dels mètodes que els últims anys va a l'alça és el de la compra online. A partir d'ara serà més difícil utilitzar-lo: les autoritats policials de sis països, coordinades per l'Europol, han tancat Archetyp Market, una plataforma ubicada a la web fosca i que estava considerada un dels mercats de drogues online més grans del món. Parlem de 600.000 usuaris a tot el món amb un volum total de transaccions d'almenys 250 milions d'euros. Amb un sol clic es podia comprar cocaïna, MDMA, amfetamines o opioides, però també, últimament, fentanil, que és una de les drogues més perilloses en l'actualitat. I el líder d'aquest entramat mundial va ser detingut a Barcelona.

Era un ciutadà alemany jove, de 30 anys, que la Policia Nacional va arrestar a la capital catalana la setmana passada. De fet, la investigació, que ha fet pública l'Europol en un comunicat, l'ha liderat la Fiscalia alemanya, però també hi han participat les policies dels Països Baixos, de Romania, de Suècia i dels Estats Units. "Les forces de l'ordre han eliminat un dels mercats de drogues més antics de la *dark web* [la part d'internet en què es produeixen activitats delictives amb usuaris que amaguen la seva identitat] i han tallat una important línia de subministrament d'algunes de les substàncies més perilloses del món. Al desmantellar la seva infraestructura i arrestar els seus actors clau estem enviant un missatge clar: no hi ha refugi segur per a aquells que es beneficien de fer mal als altres", va afirmar el director executiu adjunt d'operacions de l'Europol, Jean-Philippe Lecouffe.

Operació
En dos dies policies de cinc països van coordinar-se per desmantellar la xarxa

Fins a 300 agents van actuar entre l'11 i el 13 de juny per detenir vuit persones, entre les quals el líder del grup criminal i els subministradors de les drogues. La plataforma que albergava aquesta web estava ubicada als Països Baixos i també va ser desconnectada. Tenia més de 17.000 anuncis escampats per tota la *dark web* que permetien un accés directe al mercat. I els seus responsables obtenien grans beneficis a canvi: s'han confiscat actius econòmics per un valor de 7,8 milions d'euros. Ara en aquest domini de la web fosca hi ha una advertència de les autoritats: "El domini ha estat confiscat", diu el text, acompanyat dels logotips de totes les policies que han participat en l'activitat.

Investigació

Entre l'11 i el 13 de juny es van dur a terme una sèrie d'accions coordinades a Alemanya, els Països Baixos, Romania, Espanya i Suècia, dirigides contra l'administrador, els moderadors, els proveïdors clau i la infraestructura tècnica de la plataforma, i per assegurar proves crítiques.

Segons l'Europol, la retirada d'aquesta web es produeix després d'anys d'intens treball d'investigació per cartografiar l'arquitectura tècnica de la plataforma i identificar les persones que hi havia darrere. Mitjançant el rastreig dels fluxos financers i l'anàlisi de les proves forenses digitals, les autoritats van poder donar al final un "cop decisiu a un dels mercats de drogues més prolífics de la *dark web*". ▬

GETTY

Pastilles d'èxtasi en una imatge d'arxiu.

CONSERVATORI / WIKIPEDIA

Conservatori Superior de Música del Liceu.

El Liceu aparta un professor acusat de tocaments

ARA
BARCELONA

La Fundació Conservatori Liceu ha apartat cautelarment "de tota activitat docent" un professor després que una alumna l'hagi acusat de tocaments. Segons ha explicat en un comunicat, el centre ha iniciat un procés d'investigació intern per "aclarir els fets i prendre les mesures pertinents". El primer cas va sortir a la llum dilluns i després que ahir *El Periódico* publiqués que podrien haver-n'hi d'altres, la fundació ha decidit apartar cautelarment el docent. Ho han fet després de "revisar l'assumpte internament", segons van explicar.

Tot i això, la fundació remarca que no tenien "constància de cap denúncia o informació" sobre altres casos semblants. En el primer cas, en canvi, sí que hi havia una denúncia interna de la víctima. El professor feia classes en aquest centre barceloní des de feia tres dècades.

En el mateix comunicat, la fundació remarca que un cop coneguda la informació del primer cas es va enviar a tota la comunitat educativa un recordatori sobre l'existència de canals formals de comunicació per poder informar de situacions com les indicades, i es va demanar a tothom que en faci ús per compartir informació que "ajudi a tractar els possibles casos de manera adequada".

Davant la denúncia de l'estudiant, el centre va decidir canviar l'alumna de classe, així com altres companyes que també ho van demanar, i es va activar el protocol establert. Des de la fundació van remarcar que l'estudiant va expressar la voluntat de no interposar denúncia formal, però sí de no mantenir cap mena de relació ni coincidència acadèmica amb el professor. ▬

Telèfons contra la violència

- **Generalitat**
  900 900 120 / 016
- **Mossos (WhatsApp)**
  601 00 11 22
- **Emergències**
  112

Mirades

Els saraiki del Pakistan

L'Asma, d'onze anys, es renta la cara al riu Chenab al seu pas per Chiniot, al centre del Pakistan. Ella i uns 20 milions de pakistanesos més (del total de 247 milions) pertanyen al poble saraiki. Tenen una identitat centrada en l'idioma (del mateix nom) i no en l'ètnia o la religió (s'hi barregen, sobretot, hinduistes i musulmans sunnites).

18-06-2025 Foto: Adrees Latif / Reuters

Emergència social

El síndic de Barcelona proposa que la taxa turística pagui hostals socials

El síndic de greuges de Barcelona proposa que el sector turístic ajudi a millorar el model municipal d'allotjament temporal d'urgència. En un informe presentat ahir, David Bondia aposta per un "canvi de paradigma" en un sistema que, segons afirma, s'ha demostrat "ineficaç" per complir l'objectiu que hostals i pensions siguin un recurs temporal i d'urgència perquè les persones vulnerables que són desallotjades hi passin uns mesos abans de tornar a un habitatge. Bondia s'aventura a demanar al sector turístic que assumeixi part de la responsabilitat social i passi a ser "part de la solució" de la millora del servei, que no satisfà ni els beneficiaris ni l'Ajuntament.

El síndic indica que una de les solucions seria la taxa turística que recapten els hotels per cada estada i que ara mateix es debat al Parlament de Catalunya. D'una banda, que una proporció concreta d'aquest impost es dediqui directament a pagar les places que l'Ajuntament contracta a hostals i pensions privades i que suposen una partida de 38 milions d'euros anuals i, de l'altra, que una altra part proporcional la gestioni el mateix sector hoteler perquè ofereix places als seus establiments per donar solució a casos "de vulnerabilitat urgent". Una altra manera possible d'ampliar aquest pressupost a través de la col·laboració privada és aprofitar "les baixes econòmiques no temeràries en les licitacions públiques de serveis" perquè es destinin a serveis socials com els ATU.

Barcelona

L'Ajuntament defensa la seva actuació davant del frau de la treballadora

Dues setmanes després que esclatés el cas, el govern de Barcelona va fer ahir la seva primera compareixença pública per donar explicacions sobre la treballadora que hauria desviat diners d'ajudes socials durant set anys. L'encarregada va ser la cinquena tinent d'alcaldia de Drets Socials, Raquel Gil, que només començar ja va avisar que no podria oferir gaire informació als grups perquè el cas estava judicialitzat després que el mateix Ajuntament el posés en coneixement de la Fiscalia. Sí que va defensar, amb tot, que el frau no va fer que cap usuari dels serveis socials es quedés sense ajudes i que l'Ajuntament de Barcelona va actuar correctament quan va contractar aquesta persona l'any 2018 malgrat que ja havia protagonitzat un cas idèntic a l'Ajuntament de Montmeló.

"Com pot ser que aquesta persona tornés a treballar al sistema públic sense cap mena d'advertiment?", van preguntar els grups de l'oposició. La tinenta va explicar que quan se la va contractar, la treballadora –ara apartada– complia "els requisits" i havia fet les "declaracions juradades" imprescindibles. "Vivim en un estat de dret on existeix la presumpció d'innocència", va remarcar Gil, que va defensar que sense "sentència ferma" pel cas de Montmeló no podia saltar cap alarma. La treballadora, que durant set anys hauria desviat 400.000 euros, ja havia estat denunciada el 2015 per fer el mateix a Montmeló.

ARA

TRIBUNALS

MANOLO GARCÍA

Concentració ahir davant la Ciutat de la Justícia durant l'aturada de 10 minuts contra les reformes.

Jutges i fiscals anuncien tres dies de vaga contra les reformes

La protesta es pot allargar si no es retiren les propostes del ministeri

LAIA GALIÀ
BARCELONA

Jutges i fiscals mantenen el pols contra les reformes judicials que pretén imposar el govern espanyol. Després de l'aturada de deu minuts de la setmana passada, associacions de jutges i fiscals van anunciar tres dies de vaga l'1, 2 i 3 de juliol. Prèviament, hi ha una crida per concentrar-se davant el Tribunal Suprem per al dissabte 28 de juny a les 12.30 h. Les cinc associacions que criden a la protesta són les mateixes que ja van convocar l'aturada anterior: es tracta de la major part d'agrupacions de jutges i fiscals, però cap de les progressistes.

Les reformes que ha anunciat el govern espanyol i que han aixecat la protesta d'aquestes associacions professionals pretenen modificar el sistema d'accés a la carrera judicial, segons l'executiu per fer-la menys elitista, a més de l'Estatut del Ministeri Fiscal. En canvi, per a les associacions que protesten, aquestes reformes suposen una "amenaça" per a la independència judicial i farien augmentar la politització de la Fiscalia i donar més poder al fiscal general de l'Estat.

Al mateix comunicat que anuncia la vaga, els convocants avisen que la tiraran endavant si el govern espanyol no retira aquests projectes de reforma. Les cinc associacions que convoquen són l'Associació Professional de la Magistratura (APM), l'Associació Judicial Francisco de Vitoria (AJFV), Fòrum Judicial Independent (FJI), l'Associació de Fiscals (AF) i l'Associació Professional i Independent de Fiscals (APIF). També han advertit que, depenent de la resposta que rebi la vaga, valoraran si cal allargar la protesta.

Després de l'anunci de vaga, el ministre de Presidència i Justícia, Félix Bolaños, va defensar que la proposta de l'executiu "amplia i enforteix la carrera judicial i garanteix la independència del poder judicial". "Màxim respecte a la vaga convocada, per discutibles que siguin els motius", va dir en un missatge a X en què va indicar que hi ha "una majoria parlamentària a favor de modernitzar la justícia". "Demà serà un consens", va afegir.

Reacció
Bolaños defensa que el pla enforteix la carrera judicial i acaba amb la precarietat

En el mateix sentit, fonts del ministeri de Justícia situen el debat entre "reformes o immobilisme", i han avançat que les reformes continuaran la seva tramitació amb el suport de "la majoria parlamentària i la majoria de la societat". Les mateixes fonts valoren que totes les reformes de la justícia han despertat "temors o reticències, sobretot en un sector on l'immobilisme és la norma", si bé anticipen que acabaran sent mesures de consens.

Des del ministeri també defensen que es tracta de reformes que "modernitzen la justícia perquè sigui més eficaç, àgil i propera a la ciutadania, i que apuntalen la seva independència i excel·lència". Entre altres, assegura que permetran ampliar la plantilla de jutges i fiscals amb 500 places noves en tres anys, a més de blindar per llei un sistema de beques per a opositors i poder "posar fi a la precarietat de jutges i fiscals substituts" i que servirà per ajudar "estudiants brillants i d'origen humil". Pel que fa a la reforma del sistema d'oposició per accedir a la carrera judicial i fiscal, asseguren que el model de finals del segle XIX i memorístic passarà a ser un on també s'avalua l'expressió escrita i la capacitat de relacionar coneixements. El procediment penal també s'assemblarà més al de la resta d'Europa, amb el fiscal com a peça central de la instrucció.

EDUCACIÓ

Dues escoles de l'Opus Dei a Girona separaran nens i nenes i renunciaran al concert d'Educació

Els centres Bell-lloc i Les Alzines es fusionaran a partir del curs del 2026-2027

D.S.
BARCELONA

Nou cas d'escoles catalanes que opten per perdre el concert d'Educació per mantenir un sistema que separa els alumnes per sexe. Després que fa uns mesos dues escoles del Vallès anunciessin que es fusionaven per mantenir la segregació de sexes, ara dos centres educatius gironins segueixen el mateix camí. Són el Bell-lloc i Les Alzines, dos centres de l'Opus Dei que ofereixen escolarització des de la llar d'infants fins al batxillerat a Girona des de fa més de 50 anys i que escolaritzen gairebé 2.300 alumnes.

De manera conjunta, dilluns les direccions de les dues escoles van comunicar a les famílies que tenen la intenció de fusionar-se a partir del curs 2026-2027 en un únic centre que diferenciarà entre nens i nenes. Com que Educació ja va anunciar que retirarà –o no renovarà– la subvenció pública a totes les escoles i instituts que optin per separar per sexe els alumnes, els dos centres gironins ja han explicat a les famílies que es preparen "per avançar cap a un escenari sense concert".

Tal com recull l'ACN, els dos centres han reconegut que el fet de renunciar al concert comportarà haver d'apujar les tarifes que han d'assumir les famílies. Tot i això, el director del Bell-lloc, Ramon Homs, insisteix que el seu "compromís" és que se situïn "per sota de les habituals en l'escola privada". Per la seva banda, la directora de Les Alzines, Esther Latre, diu que "el marc actual no garanteix les condicions idònies per a l'evolució del projecte" i assegura que volen "seguir aportant a la societat gironina de forma sostenible i des de la llibertat, la del centre per tenir un caràcter propi i la dels pares i mares per triar-lo".

GETTY

Uns nens amb uniforme en una imatge d'arxiu.

Canvi progressiu

Tot i que a la reunió informativa de dilluns les dues escoles van comunicar que a partir del curs 2026-2027 convergiran "en un projecte educatiu únic" que estarà "diferenciat per a noies i nois", en un comunicat expliquen que el nou projecte s'implantarà de manera progressiva. En un inici els dos centres es mantindran a les seves seus (Les Alzines a la Creu de Palau, i el Bell-lloc a Can Pau Birol), però després, "en un període de transició, que s'estima fins al 2030", es preveu que la ubicació principal de les dues escoles sigui l'espai que actualment ocupa el Bell-lloc, pel fet que disposa de "més opcions de creixement".

Quotes
La renúncia al concert suposarà augmentar les tarifes a les famílies

Per tot plegat, asseguren que el nou "gran centre educatiu" permetrà ampliar i millorar les instal·lacions actuals i engegar un projecte que cobrirà totes les etapes: llar d'infants, infantil, primària, ESO, batxillerat i també cicles de formació professional.

Mil docents més i un plus per als referents de matemàtiques

El Govern va aprovar ampliar la plantilla del departament d'Educació per al curs vinent en 1.650 dotacions. D'aquestes, 1.096 seran de personal docent: 669 de primària i secundària, 218 de formació professional i 209 per a l'escola inclusiva.

A més, el consell executiu també va decidir crear un complement econòmic per als professors que facin de coordinadors i referents territorials del programa de suport a les matemàtiques. En concret, s'estableix una retribució de 625 euros mensuals als docents de primària i ESO que coordinin el programa, i de 100 euros mensuals als referents territorials. El programa temporal de suport intensiu a les matemàtiques (SIM) es durà a terme en 240 centres educatius i neix amb la finalitat de millorar la competència matemàtica de l'alumnat a través d'una intervenció directa a les escoles.

Coveni amb l'OCDE

També es va aprovar el conveni entre la Generalitat i l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics (OCDE) per millorar els resultats educatius. Tal com ja es va anunciar fa uns mesos, el projecte tindrà una durada de quatre anys i una inversió de 370.000 euros anuals.

PREMIS NACIONAL DE RECERCA

"Hem de motivar els joves a aprendre matemàtiques"

ARA
BARCELONA

El TNC va posar ahir en escena la gran gala de reconeixements als científics catalans amb el lliurament dels Premis Nacionals de Recerca que concedeix anualment la Generalitat. Entre els premiats, el catedràtic de natemàtiques de la UB Xavier Ros-Oton, distingit amb el guardó de la categoria talent jove, juntament amb la bioquímica al CRG Eva Maria Novoa. En el seu discurs, Ros-Oton va fer referència als "problemes" de l'educació secundària per fer comprensibles la matèria i, en aquest punt, va animar tothom a "motivar els joves" a deixar-se seduir pels números i les fórmules. Les matemàtiques els ajudaran –va dir– a "trobar bones feines" no només en el camp científic sinó també en el de les ciències socials i en la presa de decisions. De Novoa el jurat ha valorat la seva contribució sobre una molècula ARN que pot ser una potent eina biotecnològica.

En la mateixa cerimònia també van ser distingits la catedràtica de psicologia de la UPF Núria Sebastián Gallés, a qui se li reconeixen les seves recerques pioneres en neurociència cognitiva; el centre d'innovació pediàtrica i4KIDS de l'Hospital Sant Joan de Déu per la seva taca d'impuls i transferència de coneixement, i la Fundació Fero per la seva tasca de mecenatge científic. A més, el premi de comunicació científica va anar a parar al projecte Fisidabo de la UPC i el parc d'atraccions del Tibidabo, i el de partenariat publicoprivat de recerca científica a la societat I2CAT-Sateliot, responsable del nanosatèl·lit Enxaneta.

ARA

El catedràtic de matemàtiques de la UB Xavier Ros-Oton, ahir a la cerimònia.

L'acte va ser presidit per la consellera de Recerca i Universitats, Núria Montserrat, i el president de la Generalitat, Salvador Illa, que davant dels riscos dels moviments negacionistes va proclamar que el seu és un Govern "prociència". Així, va afirmar que estar al costat de la ciència "vol dir preservar la figura de l'investigador i garantir que pugui treballar amb plena llibertat, garantir que les seves condicions laborals millorin dia a dia, i impulsar programes per atraure científics d'altres països".

APAGADA MASSIVA

L'Estat reparteix la culpa del que va passar abans de l'apagada elèctrica

El govern deixa en els tribunals la depuració de responsabilitats tot i el que va dir Pedro Sánchez

NÚRIA RIUS MONTANER
MADRID

CARLOS LUJÁN / EUROPA PRESS

La vicepresidenta tercera i ministra per a la Transició Ecològica, Sara Aagesen, aquest dimarts en roda de premsa.

El govern espanyol ha resolt el trencaclosques de l'origen de l'apagada elèctrica massiva que va patir la península Ibèrica el 28 d'abril. Quaranta-nou dies després de la incidència, el comitè tècnic que ha liderat el ministeri per a la Transició Ecològica ha conclòs l'informe en què s'indiquen les causes que van provocar que Espanya i Portugal es quedessin a les fosques durant hores.

A grans trets, les conclusions són que no es pot apuntar a un únic factor; que no hi va haver cap ciberatac; que tant l'operador del sistema, Red Elèctrica, com les empreses privades del ram en tindrien part de culpa, i que, a diferència del que va afirmar Pedro Sánchez un dia després de l'apagada, seran els tribunals o la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) els que s'hauran d'encarregar de depurar responsabilitats, però no l'executiu espanyol.

"L'informe ha intentat identificar què va passar, però també quines mesures cal prendre perquè una incidència així no es repeteixi", va indicar la ministra per a la Transició Ecològica, Sara Aagesen, ahir després del consell de ministres.

Què va fallar?

La ministra apunta a una causa "multifactorial"

Tot deriva d'un problema de sobretensió a la xarxa que no es va poder evitar i que va acabar tombant tot el sistema elèctric: es va arribar així a l'anomenat *zero elèctric*. L'explicació que hi ha al darrere, però, és "multifactorial", en paraules de la ministra. És a dir, hi ha diversos elements que expliquen l'apagada i no un de sol. L'informe n'identifica tres d'importants.

El primer element és que no hi va haver prou capacitat a l'hora de controlar la tensió dinàmica del sistema elèctric. Això és responsabilitat dels generadors tradicionals (centrals tèrmiques de gas, centrals nuclears i hidràuliques), que són els que garanteixen la inèrcia del sistema (compensar o evitar les possibles pertorbacions que pot patir la xarxa elèctrica).

I per què? Segons l'informe, l'operador del sistema elèctric (Red Elèctrica) no hauria programat prou generació convencional per a aquell dia. Alhora, les centrals i els generadors que sí que estaven programats per fer front a una possible pertorbació (controlar la tensió) no van ser capaços d'absorbir tota l'energia reactiva i aportar l'estabilitat que s'esperava en un context d'alta tensió. "Pot ser una cosa, o l'altra, o una combinació de totes dues", va apuntar Aagesen.

En tot cas, la ministra va voler deixar clar que "a Espanya hi ha prou parc de generació [elèctrica convencional] per respondre a una situació així".

La segona gran causa són les tres oscil·lacions prèvies a l'apagada massiva, que van condicionar el sistema. Malgrat que Red Eléctrica les va intentar pal·liar a través dels protocols establerts, les mesures que es van posar en marxa i que havien de funcionar com un remei van tenir com a efecte secundari un increment, precisament, de la tensió al sistema elèctric. Sense aquestes mesures, però, l'apagada s'hauria produït igualment. Ara bé, de les tres oscil·lacions identificades, n'hi va haver una primera d'atípica i dues de conegudes (les oscil·lacions es produeixen habitualment). Pel que fa a l'oscil·lació atípica, es vincula a una planta fotovoltaica ubicada al sud-oest d'Espanya.

Finalment, quan el sistema ja estava molt tensionat, alguns generadors (instal·lacions) es van començar a desconnectar. Normalment són desconnexions que es fan per garantir la seguretat de la instal·lació, tot i que algunes es van produir "aparentment" de forma "indeguda", cosa que va contribuir encara més a tensionar el sistema. Tot plegat va donar lloc a una "situació de no retorn" que només s'hauria pogut evitar si s'hagués pogut controlar molt més la tensió. El problema dels tallafocs va ser que intentaven evitar el símptoma del problema, és a dir, la tensió, però no l'origen.

Secret
El document conté informació anònima a petició dels implicats

El paper de Red Eléctrica

És qui planifica diàriament la generació

Red Eléctrica entra en joc pel que fa a la previsió de generació per cobrir la demanda elèctrica que es preveu per a l'endemà. Això inclou les tecnologies convencionals –per exemple les centrals tèrmiques–, que, tot i no aportar electricitat, han d'estar disponibles per si cal activar-les, sobretot de cara a controlar la tensió, com s'ha explicat abans. A aquestes centrals a les quals es demana estar en aquesta situació se les remunera.

Segons el que va explicar la ministra, el 27 d'abril, el dia abans de l'apagada, i hores després de programar la generació per al dia 28, una de les deu centrals tèrmiques a qui Red Eléctrica demana estar en aquesta situació de *standby* va informar que no podia estar operativa. Davant d'això, Red Eléctrica va reajustar la previsió de generació, però va decidir no substituir aquesta central tèrmica en les hores centrals del dia 28. Per tant, va deixar la planificació en nou centrals.

El paper de les empreses

El seu rol també es posa en el punt de mira

L'informe recull que segons Red Eléctrica les nou centrals que sí que estaven actives per controlar la tensió no ho van fer segons el que preveu la normativa. Alhora, hi ha la incògnita de per què una central fotovoltaica que se situa al sud de la península Ibèrica està al darrere de l'oscil·lació anòmala, i, finalment, es posa en el punt de mira els generadors que es van desconnectar no per una qüestió de seguretat, sinó de forma "indeguda".

Què s'ha descartat

El comitè d'experts no ha trobat incidències d'un ciberatac

Tot i que el ciberatac s'ha descartat, s'han identificat "vulnerabilitats, carències o mesures de seguretat mal configurades" que exposen la xarxa elèctrica a patir un risc com aquest.

Què no se sap encara

A l'informe s'assumeix que s'han trobat dades contradictòries

L'informe també assumeix contradiccions i falta d'informació. "Són omissions que queden explicades", va dir la ministra. Alhora, el document conté informació "anonimitzada" per motius de confidencialitat i a petició dels implicats. Així, per exemple, no apareixen noms d'empreses ni la ubicació concreta de les centrals assenyalades. Finalment, es deixa per als tribunals i la CNMC la depuració de responsabilitats, cosa que serà clau de cara a les possibles sancions, però sobretot de cara a les indemnitzacions.

SECTOR FINANCER

LUCIA PARDO

Seu de Caixa d'Enginyers a la Via Laietana.

La banca cooperativa guanya terreny

El volum de negoci de Caixa Enginyers va créixer un 148% entre el 2007 i el 2023

CRISTINA MARTÍN VALBUENA
BARCELONA

Mentre els grans bancs havien de ser rescatats amb més de 66.000 milions d'euros, la banca cooperativa a Espanya no només va aguantar el tipus amb la crisi econòmica, sinó que li va anar millor sense rebre res. És a dir, aquestes entitats no van tancar oficines ni van acomiadar treballadors de forma massiva i, a més, van guanyar molt més negoci en comparació amb la resta del sector.

Així ho constata un estudi elaborat per la Càtedra d'Economia Social del TecnoCampus. En el cas de Caixa Enginyers, els crèdits van créixer un 70% entre el 2008 i el 2023, mentre el sector veia com disminuïen un 24% durant el mateix període. Pel que fa als dipòsits, la banca cooperativa va veure com es van disparar un 149%, en comparació amb l'augment de l'1% de la resta del sector.

Malgrat les bones xifres que ha registrat en les últimes dècades, la banca cooperativa encara està lluny d'assolir els nivells que té en altres països. La quota de mercat a Europa se situa en el 22% en dipòsits i el 23% en crèdits. A Espanya la xifra disminueix fins al 10% per als dipòsits i el 9,5% en els crèdits, amb 3,5 milions d'usuaris. Unes proporcions equiparables a Catalunya. Són dels nivells més baixos entre els països europeus, només són una mica pitjors a Itàlia –10% en dipòsits i 8% en crèdits–, on tan sols hi ha 1,4 milions de clients.

Res a veure amb altres estats del continent. El líder indiscutible és França, on la quota de mercat s'enfila fins al 63% per als dipòsits i el 64% per als crèdits, i on la banca cooperativa dona servei a 29,7 milions d'usuaris. En segona i tercera posició hi ha Àustria i Finlàndia. Per al director de la Càtedra d'Economia Social, Eloi Serrano, les diferències entre estats es deuen a qüestions culturals, ja que els ciutadans francesos són més recelosos amb la banca tradicional, i a Finlàndia i Àustria hi ha més preferència per una atenció més pròxima.

"Als països on hi ha més cooperatives de crèdit hi ha menys inestabilitat financera. Aquest model bancari és una font d'estabilitat", remarca Serrano. Això explica que hagin anat sumant més clients des de l'esclat de la bombolla immobiliària i la posterior crisi econòmica, i que hagin passat dels dos milions d'usuaris l'any 2007 a Espanya fins als gairebé 3,5 milions actuals. Altres exemples de banca cooperativa a l'Estat són Cajamar i Laboral Kutxa.

El cas de Caixa Enginyers

Arran de la crisi, Caixa Enginyers va veure com el nombre de clients es duplicava. Fa gairebé 20 anys es trobava per sota dels 100.000 usuaris i ara ha superat el llindar dels 200.000. A banda, el volum de negoci ha crescut un 148% durant aquest període, en comparació amb la caiguda del 12% que va viure el sector, segons l'informe elaborat pel TecnoCampus. L'any 2024 els beneficis de l'entitat van ser de rècord un any més, amb 24 milions d'euros.

Per fer créixer la quota de mercat de la banca cooperativa, la directora de l'àrea de negoci de Caixa Enginyers, Anna Salvatella, defensa que cal explicar-se més, especialment entre els joves, que estan buscant altres models bancaris i acaben preferint els neobancs. "L'economia social ha de fer un pas i posar-se sexi per aproximar-se a altres col·lectius", afegeix Maria Teixidor, directora general del Grup Clade, grup d'empreses en el qual s'integra Caixa Enginyers.

FINANÇAMENT TERRITORIAL

L'Estat entrega recursos rècord a les autonomies

NÚRIA RIUS MONTANER
MADRID

Les comunitats autònomes i els ajuntaments comptaran amb recursos rècord per elaborar els pressupostos de l'any 2026. El consell de ministres va actualitzar ahir les entregues a compte o bestretes per a les dues administracions, tal com va anunciar dilluns la vicepresidenta primera i ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, i com va informar la portaveu de l'executiu espanyol, Pilar Alegría.

Les entregues a compte o bestretes són els recursos que l'Estat transfereix amb antelació a les comunitats autònomes i als ajuntaments depenent de la previsió de recaptació d'impostos de les administracions. Actualment continuen en vigor les del 2023. Suposen el gruix dels recursos amb què compten els territoris.

J.P. GANDUL / EFE

María Jesús Montero, titular d'Hisenda.

Les comunitats autònomes rebran un rècord de 147.412 milions per les entregues a compte. A aquesta quantitat cal sumar-hi la liquidació positiva del 2023, que vol dir que l'Estat va preveure menys recaptació de les comunitats i, finalment, no va ser així, i que serà d'11.692 milions d'euros. Els ajuntaments rebran 28.734 milions d'euros. A Catalunya li pertoquen un total de 28.255 milions per les entregues a compte (un 10,2% més) i 2.727 milions per la liquidació positiva del 2023. En total, doncs, 30.857 milions d'euros, un 3,4% més que l'any 2023.

L'ASSALT DEL BBVA AL SABADELL

Oliu sobre l'opa: "El ball encara no ha començat"

AGUSTÍ SALA
BARCELONA

A l'opa del BBVA encara li queda un llarg recorregut. "El ball encara no ha començat", va dir ahir el president del Banc Sabadell durant una trobada amb accionistes. Al costat del seu conseller delegat, César González-Bueno, durant una reunió que va durar més d'una hora, Oliu es va mostrar convençut que el banc presidit per Carlos Torres Vila, tot i haver-ho negat per activa i passiva, millorarà l'oferta pel Sabadell. L'operació és ara damunt de la taula del govern espanyol, que ha de decidir si hi posa traves relacionades amb l'interès general, ja que la part relacionada amb la lliure concurrència ja va ser avalada per la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència (CNMC) el 30 d'abril.

"Les condicions [vigents] probablement no seran les finals. Ja es veurà, i després vostès [els accionistes] hauran de decidir". El BBVA pot modificar l'oferta fins a cinc dies abans d'acabar el període d'acceptació. El president del Sabadell va insistir en el fet que el banc vallesà té bones perspectives si continua en solitari, i va reiterar que van encertar tant rebutjant l'opa del 2020 com l'actual. Continuant amb el símil del ball, Oliu va dir que tot plegat començarà amb l'inici del període d'acceptació de l'opa, que serà quan la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) aprovi el fullet de l'opa.

També va reconèixer davant dels accionistes que l'entitat ha rebut "manifestacions d'interès" de possibles compradors per la seva filial britànica, TSB. Si alguna es converteix en una oferta formal, el consell d'administració té l'obligació d'estudiar-la, "tant en el marc de l'opa com sense opa". I, pel deure de passivitat durant una operació d'aquesta mena, hauria de passar també per la junta d'accionistes.

Tant el president com el conseller delegat van insistir en el fet que el Sabadell s'ha revalorat més que el BBVA en el darrer any i que els seus accionistes han guanyat 1,96 vegades més que els de l'entitat d'origen basc entre dividends i recompres d'accions, i que els títols han crescut un 37% més. També van destacar que la remuneració als accionistes serà "com a mínim" igual que la del 2024, d'uns 1.300 milions d'euros.

ACN

Oliu i Torres, en una trobada.

RADAR EMPRESARIAL

Just Eat, al judici contra Glovo: "L'ús d'autònoms ha retallat molt els marges"

PAULA SOLANAS ALFARO ✻ BARCELONA

L'endemà que Glovo celebrés el desè aniversari i l'inici d'un nou capítol en què promet contractar els repartidors –amb la presència del president de la Generalitat, Salvador Illa, i representants dels sindicats majoritaris–, la plataforma va tornar a tenir cita als jutjats. Ahir va començar el judici contra la companyia per competència deslleial, en el qual el seu competidor Just Eat li reclama una indemnització de 295 milions d'euros per danys i perjudicis.

La vista, que durarà fins divendres, va arrencar amb la intervenció d'un dels advocats de Glovo per aportar com a "nou fet" la fotografia de l'acte de dilluns amb els cofundadors de l'empresa, Oscar Pierre i Sacha Michaud, al costat d'Illa i els dirigents sindicals de CCOO i UGT, Javier Pacheco i Pepe Álvarez. Segons el parer dels advocats, la trobada acredita el suport de les institucions al gir de la plataforma cap al model de *riders* assalariats. En roda de premsa, la consellera i portaveu de Govern, Sílvia Paneque, va subratllar que el president no va assistir a l'acte per "incidir" en el procediment judicial o perquè els advocats de Glovo en poguessin treure rèdit. "El president va aprofitar per reflexionar sobre l'àmbit econòmic i de progrés", va apuntar.

PERE TORDERA

Un repartidor de Glovo a Barcelona.

L'ús de falsos autònoms a Glovo durant la primera dècada d'operacions és el motiu principal pel qual Just Eat ha portat la companyia catalana als tribunals. "[Aquest model] ha retallat molt els marges de la indústria", va exposar el director general de Just Eat Espanya, Íñigo Barea, al jutjat mercantil número 2 de Barcelona. Segons la versió de la multinacional amb seu al Regne Unit, el fet que Glovo no contractés els repartidors li ha permès mantenir uns costos més baixos, ser més agressiu en les promocions de cara als usuaris i els restaurants i també oferir contractes d'exclusivitat sucosos als negocis amb qui treballa.

El model de Just Eat funciona, per una banda, oferint la seva plataforma tecnològica als restaurants que ja tenen la seva operativa de repartiment per connectar-los amb nous clients –el 70% del negoci a Espanya–, i, per l'altra, amb una flota de missatgers pròpia o a través de tercers –el 30% restant.

Que tothom estigui en plantilla li ha dificultat obrir el seu servei a noves ciutats o ha provocat que l'hagi de tancar assumint els costos dels acomiadaments, segons el director general. "Amb autònoms és molt més fàcil, només has de desendollar", va dir. Barea va exposar la "rigidesa" del model laboral, a diferència de la barra lliure dels falsos autònoms, que també els obliga a planificar els horaris dels *riders* amb antelació: "Si et sobren treballadors és una ruïna; si fas curt, augmenten les esperes i els clients no estan contents". De fet, va admetre que Just Eat es va plantejar treballar amb autònoms el 2016, però ho va descartar pels riscos legals.

Guerra pels restaurants

Barea també va destacar l'agressivitat amb què Glovo negocia els acords d'exclusivitat amb els restaurants i va posar com a exemple d'aquesta "guerra" el contracte amb un negoci de quinze establiments, en què el preu de sortida de les negociacions era de 3 milions d'euros. "Havent de pagar als repartidors, no podem assumir aquestes quantitats", va apuntar el director general de Just Eat Espanya com a argument per sostenir la competència deslleial de Glovo. El directiu fins i tot va assegurar que la companyia barcelonina va fer una campanya "bastant forta" l'any passat per pressionar restauradors perquè deixin de tenir repartiment propi i facin servir els seus *riders* per estalviar. "N'hi ha que han acomiadat la flota pròpia. Per què contractar-los ells mateixos si algú els hi ofereix a la meitat de preu i els evita els maldecaps?", va dir Barea.

Les agències preveuen un nou estiu rècord, amb menys vacances als EUA

Les agències de viatges esperen un nou estiu de rècord turístic, encara que ja han detectat una "clara contenció" en la demanda per visitar els Estats Units. Ho va explicar ahir la principal patronal del sector a Espanya, Acave, en la presentació dels resultats d'una enquesta sobre les previsions per a aquestes vacances d'estiu. Segons aquest sondeig, un 71% de les agències preveuen tenir més reserves que l'any passat i el 18% creuen que repetiran els mateixos registres. Només un 11% esperen un resultat pitjor.

"El sector dels viatges es manté amb un sòlid creixement. Es demostra any rere any que les vacances estan aconseguint cada vegada més la consideració de bé de primera necessitat", va exposar el president d'Acave, Jordi Martí, durant la roda de premsa. Així doncs, en ple debat sobre del model turístic i just després que diumenge es repetís a Barcelona la protesta contra la massificació, la indústria dels viatges continua creixent sense aturador.

Sobre el cas específic dels Estats Units, on l'inici del segon mandat de Donald Trump ha generat recels entre els turistes estrangers, l'enquesta mostra que un 75% de les agències han vist "molt afectada la demanda de viatges a destinacions d'aquest país". En preguntar als clients per què rebutgen viatjar als EUA, el 72% responen que el motiu és la impopularitat del govern i el 28% ho atribueixen a la prudència davant dels "ferris controls fronterers". Si bé les noves reserves "han caigut en picat", els clients que ja tenien viatges contractats els estan mantenint i de moment les cancel·lacions són "poc rellevants". Pel que fa a la guerra a Gaza, les agències també han observat una paralització de les reserves de vacances a Israel.

ARA

Enguany Acave també ha preguntat pels factors més determinants per triar destinació per a les vacances d'estiu, en què prima que sigui un lloc segur i sense complicacions. El segon condicionant és que hi hagi una bona relació entre qualitat i preu, i el tercer és que tingui un clima favorable. Entre les destinacions internacionals més escollides pels turistes espanyols, la patronal destaca els països asiàtics com la Xina, el Japó i el Vietnam, seguits de països del continent americà, com el Brasil, Costa Rica, Mèxic i la República Dominicana.

La borsa

Sessió de dimarts, 17 de juny del 2025

ÍBEX-35

13.911,70 PUNTS

-1,41% VARIACIÓ

ELS QUE PUGEN MÉS

	% VAR.	EUROS
REDEIA	+2,20	18,100
REPSOL	+1,78	12,605
SOLARIA	+1,50	9,188

ELS QUE BAIXEN MÉS

	% VAR.	EUROS
IAG	-4,45	3,670
AMADEUS IT	-2,71	70,240
SANTANDER	-2,68	6,937

Les xifres

35%

Damm millora el benefici malgrat la caiguda de les vendes

Damm va tancar l'exercici 2024 amb una facturació de 2.025 milions d'euros, mantenint per segon any consecutiu uns ingressos per sobre dels 2.000 milions, malgrat que s'evidencia una reducció de les vendes, ja que el 2023 la facturació va ser de 2.061 milions. Amb tot, va assolir un benefici net de 175 milions, un 35% més que en l'exercici anterior.

87 milions

Saplex es refà de la crisi i tanca el 2024 amb més vendes

L'empresa catalana Saplex, dedicada a la fabricació de bosses d'escombraries i de congelació, va tancar l'exercici 2024 amb un benefici abans d'impostos de 7,4 milions d'euros, segons va informar ahir. La companyia va obtenir una facturació de 87,6 milions d'euros, un 6,4% més que l'any anterior, i manté "un augment sostingut de les vendes".

Responem

Impulsem campanyes per reforçar la presència dels productes catalans arreu del món i ampliar les oportunitats comercials per les empreses exportadores.

Mitjançant promocions internacionals com el programa Catalan Food, volem que el que fem aquí es conegui i valori arreu.

Informa-te'n a:
prodeca.cat

Generalitat de Catalunya

El Govern de Tothom

DIRECTORA
ESTHER VERA

DIRECTOR ADJUNT
IGNASI ARAGAY

ADJUNT A DIRECCIÓ
AGUSTÍ SALA

DIRECTOR GENERAL
PABLO CASALS

SUBDIRECTORS
DAVID MIRÓ
CATALINA SERRA
JORDI CORTADA
CARLA TURRÓ
ENRIC BORRÀS ABELLÓ
ELENA FREIXA

POLÍTICA
ALEIX MOLDES
DELEGAT A MADRID
OT SERRA
INTERNACIONAL
FRANCESC MILLAN
SOCIETAT
GEMMA GARRIDO
ECONOMIA
XAVIER GRAU
DEBAT
TONI GÜELL
CULTURA I OCI
XAVIER CERVANTES
(REDACTOR EN CAP)
ESTILS
THAÏS GUTIÉRREZ
MÈDIA
ÀLEX GUTIÉRREZ
ESPORTS
XAVI HERNÁNDEZ
NAVARRO
LLENGUA
PAU DOMÈNECH
FOTOGRAFIA
FERRAN FORNÉ
DISSENY
JORDI OLIVÉ
DISSENY DIGITAL
RICARD MARFÀ
ARA TV
ALBA OM
DEFENSOR DEL LECTOR
ANTONI BATISTA
eldefensor@ara.cat
653784787

EDICIÓ DE PREMSA PERIÒDICA ARA, SL

PRESIDENT
FERRAN RODÉS
DIRECTOR FINANCER CORPORATIU
XAVIER LINARES
VENDES
VÍCTOR CABALLÉ
COMERCIAL
SERGI GERMÁN
NOUS NEGOCIS
ORIOL CANALS
TECNOLOGIA
MARC CAMPRODON

DIRECTOR FUNDADOR
CARLES CAPDEVILA

C/ PEU DE LA CREU, 5-9
08001 BARCELONA
TELÈFON: 93 202 95 95
ATENCIÓ AL SUBSCRIPTOR:
93 275 11 10
subscripcions@ara.cat

TEXT LEGAL
Edició de premsa periòdica ARA es reserva tots els drets sobre el contingut del diari ARA, els suplements i qualsevol producte de venda conjunta, sense que es puguin reproduir ni transmetre a altres mitjans de comunicació, totalment o parcialment, sense prèvia autorització escrita.

Difusió controlada per l'OJD

DL.: B-42598-2010
ISSN: 2014-010X

EL DIARI D'AHIR

FE D'ERRADES: L'ARA agraeix als lectors que ens facin arribar els errors que detectin en el contingut dels articles. Un cop confirmat l'error, l'ARA publica la fe d'errades en aquesta mateixa columna. Podeu fer-nos arribar les vostres esmenes a opinio@ara.cat.

DEBAT

CONSULTEU MÉS ARTICLES A L'ARA.CAT

EUA: rebel·lió reaccionària antifederal

FERRAN REQUEJO

CATEDRÀTIC DE CIÈNCIES POLÍTIQUES A LA UPF

Les democràcies liberals es juguen bona part del seu futur als EUA. També les europees. De moment, el segle XXI és un mal segle per a les democràcies. En comparació amb el final dels anys 90, avui hi ha menys democràcies al món i encara algunes han sofert un notable retrocés dels seus estats de dret: Turquia, Polònia, Eslovàquia, Hongria... i Espanya. Sembla que Trump i el seu govern volen donar la raó a la coneguda tesi de Levitsky i Ziblatt (2018) que diu que les democràcies actuals no moren per cops d'estat externs, sinó per l'esllavissament d'institucions i ciutadans cap a l'autoritarisme.

De sobte, dues obres han cobrat nova vida: *Vida i destí* de Vassili Grossman (1960, publicada el 1988), una crítica a l'estalinisme, i *L'origen dels totalitarismes* de Hannah Arendt (1951), la millor obra amb diferència d'aquesta autora. Hi diu: "Ja no podem permetre'ns recollir del passat allò que era bo i simplement denominar-ho la nostra herència, rebutjar allò dolent i considerar-ho només un pes mort que el temps enterrarà en l'oblit".

No coneixem encara totes les conseqüències que tindrà la segona presidència Trump, però ja sembla clar que no es tracta d'un episodi efímer o anecdòtic. En política interna s'està produint l'erosió de tres elements essencials de la democràcia americana: els drets i llibertats ciutadans, la separació de poders i el federalisme.

Assistim a l'erosió de drets i llibertats, amb detencions i deportacions massives d'immigrants i violència als carrers, mentre el govern central (federal) organitza desfilades militars i manté pràctiques amenaçadores contra mitjans de comunicació i universitats. Washington s'acosta a les pràctiques d'estats autoritaris.

També veiem la intervenció de la Guàrdia Nacional californiana, un exèrcit que en principi està sota l'autoritat del governador de l'estat. Això suposa una ingerència en el pacte federal que donà origen a l'existència dels Estats Units a finals del segle XVIII.

De fet, des de la fundació del "govern representatiu" americà (1787) hi ha hagut tensions entre dues maneres d'entendre el federalisme. Ja fou així entre el Partit Federal d'A. Hamilton, més centralitzador, i el Partit Republicà-Democràtic de T. Jefferson, més favorable als drets dels estats (amb J. Madison en una posició intermèdia, més decantada cap a les posicions de Jefferson). En els *Federalist Papers* sovint es reflecteix un recel "defensiu" respecte del poder d'un govern federal que pogués qüestionar els drets dels ciutadans i dels estats de la Unió. Una actitud defensiva que complementa la importància que els *founding fathers* donaven a la separació efectiva de poders, especialment la d'un poder judicial independent i imparcial, i una àmplia llibertat de premsa i d'expressió. El federalisme nordamericà representà una dimensió territorial de la separació liberal de poders. "Que el poder controli el poder" (Montesquieu) i "Que l'interès controli l'interès" (Madison).

GETTY

No coneixem encara totes les conseqüències que tindrà la segona presidència Trump, però ja sembla clar que no es tracta d'un episodi anecdòtic

Als Estats Units, si falla el federalisme falla la democràcia liberal. I si aquesta falla, les conseqüències no s'aturaran en aquell continent i l'ona expansiva arribarà a Europa. El moment actual suposa una prova d'estrès important per a unes institucions que han sobreviscut 250 anys, perquè els tribunals i el federalisme són dues peces clau del sistema institucional (totes dues molt malmeses en la democràcia espanyola –tribunals prevaricadors i *lawfare*; absència de cultura federal; a més de *policies patriòtiques*, clavegueres de l'Estat, espionatges a polítics i corrupció generalitzada).

Trump pretén arribar a situar-se per sobre de la Constitució. Va fent proves sobre els seus límits. I no està sol. Compta amb una sòlida base de suport "popular". De fet, fa el que li demana la majoria dels votants americans. El problema és que si aconsegueix els seus objectius significarà la mort pràctica de la democràcia americana. És la "rebel·lia reaccionària" del ressentiment antielitista i antiburocràtic. Una rebel·lia dels sectors menys afavorits en contra de l'*establishment* (el Partit Demòcrata als Estats Units; la socialdemocràcia i el centredreta a Europa).

L'intent d'assalt del Congrés americà (gener del 2021) va ser un moment distòpic. En poden arribar més. De moment només el governador de Califòrnia, Gavin Newsom, s'ha erigit en una alternativa des de l'oposició demòcrata. La resta del partit sembla desapareguda. Les eleccions de mig mandat (2026) seran un indicador d'on som. Però encara són lluny i seguiran passant coses.

A la pràctica no està garantit que el poder judicial actuï sempre amb els criteris liberals de la separació de poders (els tribunals d'Espanya i de Polònia són exemples de pràctiques il·liberals). Ni tampoc ho està el blindatge del pacte federal enfront de la centralització autoritària.

Les democràcies liberals sempre s'estan construint. Són un viatge que mai arriba a Ítaca. I els vaixells es poden enfonsar en les travessies. Recordem que en la Grècia clàssica un dels dos principals perills a evitar era el despotisme (a més de l'anarquia). Sembla que no ens hem mogut gaire.

Pantalles a l'aula (o fora)

FERRAN SÁEZ MATEU
FILÒSOF

La història de l'omnipresència de les pantalles a l'aula té un origen més o menys directe en la recomanació número 1836 del Consell d'Europa feta pública l'any 2008. Segons els redactors del document, tot i que les eines d'*e-learning* (l'expressió ja ha passat avall) havien tingut un impacte considerable en l'educació i la formació, el seu potencial a Europa encara no s'havia aprofitat al màxim. L'*e-learning* englobava mitjans electrònics per a l'ensenyament i l'aprenentatge, *tant presencial com a distància*. Plantejava noves exigències a les institucions educatives, als docents i als estudiants. Les institucions necessitaven infraestructura tècnica i programari. Els professors havien de rebre formació obligatòria específica, i els estudiants havien de tenir accés als dispositius i materials, i ser formats en el seu ús des de ben joves. Llavors es creia que es generarien recursos educatius accessibles a tothom, combatent així la divisió social. Es va fer una crida als Parlaments perquè donessin suport al moviment "codi obert" i per combatre la suposada bretxa digital. En definitiva, es convidava els estats membres a millorar les tecnologies susceptibles de ser aplicades a l'educació per mitjà de grans inversions. Un dels primers països a apuntar-se amb entusiasme a la recomanació va ser Suècia. També va ser, però, el primer a abandonar-la el 2023 en constatar els seus preocupants (i objectivables) resultats. El govern suec, i més concretament la ministra Lotta Edholm, va aturar tot allò en conèixer múltiples informes on es comparaven grups que funcionaven amb pantalles i altres que ho feien amb llibres. El rendiment acadèmic era significativament més baix en el cas dels primers, sobretot en capacitat memorística, concentració, atenció i comprensió lectora.

A Catalunya, en l'època del conseller Bargalló (2018-2021) es va impulsar el Pla d'Educació Digital de Catalunya 2020-2023, que ja preveia una inversió important en equipament, tot i que la pandèmia en va accelerar la implementació i va fer variar la cronologia. El paper més destacat, en tot cas, el va tenir el conseller Gonzàlez-Cambray entre 2021 i 2023. Durant el seu mandat, la Generalitat va destinar uns 200 milions d'euros dels fons europeus Next Generation a impulsar la digitalització de les aules, incloent-hi la compra de 30.000 pantalles interactives. El mateix Cambray va qualificar el fet com "el procés més important d'aportació d'equipaments als centres de tota la història del departament d'Educació". Val a dir que en aquell moment hi havia al departament veritables entusiastes de fer entrar els mòbils a les aules. Penso, per exemple, en la secretària de Transformació Educativa d'aquella època, Núria Mora. En una entrevista a Catalunya Ràdio emesa a finals d'octubre de 2021 afirmava coses que avui poden causar un cert estupor. El centre de l'argument era que el personal es passa el dia grapejant el mòbil i l'escola no pot fer abstracció "d'aquesta realitat". Prefereixo no fer cap analogia amb altres arguments similars que han portat a situacions no gaire positives. Em limitaré a citar un títol del pedagog Gregorio Luri –*L'escola contra el món*– per mostrar que hi ha altres maneres de plantejar les coses.

En fer fora les pantalles de l'aula no s'està expulsant una tecnologia, sinó la manera com ha degenerat entre joves i no tan joves

Però anem al problema de fons, que, per descomptat, no podem circumscriure abstractament a una tecnologia sinó als seus usos concrets. Des dels seus mateixos inicis, qualsevol podia constatar sense gaires esforços que ni eren "xarxes" ni tenien res a veure amb coses "socials": eren empreses privades dedicades a l'oci relacional, i el seu afany de lucre era el mateix que les empreses que fan cotxes o roba esportiva. Avui són el centre de l'anomenada "economia de l'atenció" (és a dir, de la distracció). Aquestes empreses multinacionals de l'oci relacional van aconseguir una cosa insòlita: que el proveïdor i el consumidor fossin una mateixa persona. Era tota una fantasia turbocapitalista en aparença inassolible, però que s'ha acabat fent realitat. En fer fora les pantalles de l'aula no s'està expulsant una tecnologia, sinó la manera com ha acabat degenerant tant entre els joves com entre els no tan joves. Fa uns anys es deia que qui no estigués a Second Life acabaria sent, tard o d'hora, algú condemnat a la invisibilitat (no citaré, per caritat, l'autor de l'afirmació). El papanatisme tecnològic el carrega el diable i, molt especialment, els interessos del Nasdaq. Les autoritats educatives acaben de rectificar tot foragitant les pantalles de l'aula, però el mal ja està fet: l'economia de la distracció ara és el centre del nostre món.

DE FIT A FIT

Sánchez i això que fa la dreta

SEBASTIÀ ALZAMORA
ESCRIPTOR

És cert que les explicacions del president espanyol i secretari general del PSOE, Pedro Sánchez, en la seva compareixença de dilluns van tenir gust de poc i no fan oblidar la magnitud de l'escàndol ni de la decepció no tan sols de molts votants socialistes, sinó de molts dels partidaris del govern progressista de coalició. Partidaris potser no acaba de ser la paraula: ni que sigui perquè l'accepten com a mal menor, davant d'una dreta ultranacionalista que galopa desbocada sota les consignes del seu particular nihilisme de calimotxo i plaça de toros. Sánchez va tornar a mostrar, això sí, la seva cèlebre fermesa en els mals moments, i l'evidència que és un individu bastant més intel·ligent que els seus adversaris/enemics. Queda en l'aire la qüestió que va sortir el mateix dilluns al vespre al *Més 3/24*: si Sánchez s'hauria de comprometre a no ser el candidat a les eleccions, quan se celebrin (com proposaven Joan Josep Moreso i Ignacio Sánchez Cuenca) o si en aquests moments la successió de Sánchez és un assumpte massa complex i espinós per afrontar-lo a dos anys de les eleccions i enmig de tota aquesta crispació, com apuntava David Miró. Hi ha raons a favor tant d'una com de l'altra opció. Però si no és el seu propi relleu, es va trobar a faltar que Sánchez oferís alguna cosa de prou rellevància per compensar el desencantament produït pels àudios de Cerdán, més enllà del "si jo me'n vaig, ells tornen", com diu Antoni Bassas.

Sánchez compta, en canvi, si es vol paradoxalment, amb dos punts a favor que no depenen directament d'ell. Un és el capteniment dels seus socis, que amb l'excepció de Podem (fins ara, diguem-ne, una excepció que s'ha pogut reconduir) han reafirmat la seva disposició a no deixar caure Sánchez i el seu govern, evidentment per tot el que hi tenen entre mans, començant per la llei d'amnistia. S'han expressat amb particular rotunditat la dreta i l'esquerra nacionals basques, a través d'Aitor Esteban i Arnaldo Otegi respectivament, amb una claredat i un estalvi de retòrica i de gesticulacions que francament fan enveja.

L'altre punt a favor de Sánchez és el comportament de la susdita dreta ultranacionalista, que simplement no pot evitar-ho. D'ençà que es van fer públics els àudios, i sobretot d'ençà de la compareixença espectral de Sánchez del passat dijous a la tarda, van entrar en una espiral d'eufòria que els ha tornat a dur a tot tipus d'excessos verbals, tant per part dels seus líders com dels seus entorns mediàtics i de creació d'opinió. Viuen contínuament la vida com una final futbolera que s'ha de guanyar per deu a zero, amb idèntic esperit infantil i amb una agressivitat i una grolleria tant o més ofensives que el llenguatge dels Cerdán, Ábalos, Koldo i companyia. Mentre es mantinguin en aquesta línia, i res no fa pensar que siguin capaços de sortir-ne, és obvi que tampoc podran tenir suports per formar majoria, ni per tirar endavant la moció de censura que Sánchez els va desafiar a presentar, només per irritar-los encara més. No cal dir que ho va aconseguir, com sempre.

Cultura i oci

LITERATURA

Carles Casajuana

ESCRIPTOR I EXDIPLOMÀTIC. PUBLICA LA NOVEL·LA 'LA GUERRA DINS LA GUERRA'

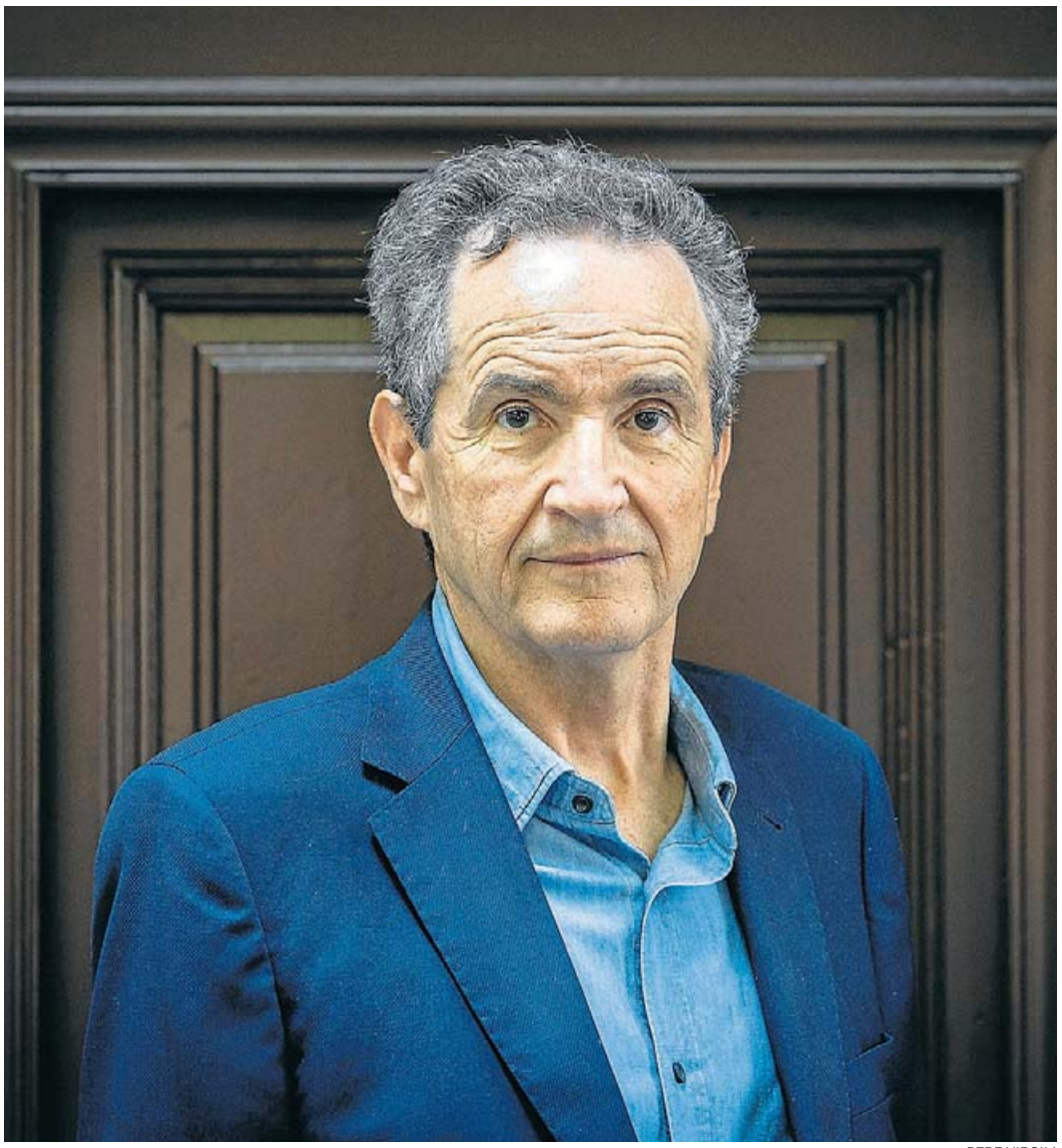
"Quin és el límit en la relació que poden tenir alumnes i professors?"

JORDI NOPCA
BARCELONA

Carles Casajuana (Sant Cugat del Vallès, 1954) és un dels novel·listes més subtilment irònics del panorama literari català contemporani. Sigui revisant episodis emblemàtics com l'últim viatge de Josep Carner a Catalunya (*Retorn*, 2017), fent *thrillers* en què el món empresarial i el polític queden entrellaçats amb gràcia (*Un escàndol sense importància*, 2011) o atrevint-se a plantejar una farsa sobre la corrupció a dins de l'Ajuntament de Barcelona (*Les pompes del diable*, 2019), l'escriptor i diplomàtic retirat ha bastit una trajectòria de prestigi recompensada amb premis com el Ramon Llull, que va rebre el 2009 gràcies a *L'últim home que parlava català*. A *La guerra dins la guerra* (Proa, 2025) recupera els personatges dels dos escriptors barcelonins d'aquella novel·la: Miquel Rovira i Ramón Balaguer.

A *La guerra dins la guerra*, la identitat hi és fonamental, com ja passava amb *L'últim home que parlava català* i *El melic del món* (Columna, 2013), novel·les amb les quals configura un tríptic que es pot llegir de forma independent.
M'agrada jugar amb la idea d'identitat, amb el xoc que es dona entre la cultura catalana i la castellana aquí. El món cultural català prescindeix del castellà: fa com si no existís. El món castellà en prescindeix d'una altra manera: es mira Barcelona com la capital del món editorial en llengua castellana, té molt presents els escriptors d'un gran pes que hi han passat... Una cultura i l'altra s'ignoren. És fort, perquè els autors van als mateixos bars i publiquen articles als mateixos diaris!

Al llibre afegeixes una tercera variable a aquest conflicte: el de Chantal Grenier, una noia de Mont-real que vol fer una tesi sobre "les dones estrangeres que van venir a ajudar els republicans com a part de les Brigades Internacionals".
Si vols parlar de la Barcelona d'avui és inevitable pensar en els *expats*. Hi ha un 25% d'estrangers vivint-hi, cal que aportin també el seu punt de vista. La mirada dels dos escriptors i la de la Chantal em permetien parlar d'uns problemes que són els d'avui a Barcelona, com ara l'habitatge, la massificació turística...

PERE VIRGILI

La novel·la transcorre entre el 2019 i el 2020. Les conseqüències del Procés d'independència són més presents que la pandèmia.
Els catalans tenim la tendència a fer la guerra dins la guerra. O així ho veiem. Però a tot arreu passa igual: on hi ha un conflicte, hi ha un conflicte dins el conflicte. Es dona a dins de Palestina, en el si del moviment feminista i entre els guerrillers colombians.

A *La guerra dins la guerra* queda exemplificat en la pugna entre anarquistes i comunistes que va desembocar en els Fets de Maig del 1937.
Aparentment hi havia més coses que unien estalinistes i trotskistes que no coses que els dividien. Així i tot, es va donar una dinàmica que els va portar a un enfrontament que va determinar el curs de la guerra.

> "Un dels motors de l'escriptura és la frustració constant"

Fa pensar en els enfrontaments que s'han donat dins l'independentisme.
Les divisions van influir en el resultat del Procés. Hi ha gent que dirà que l'efecte va ser mínim i uns altres diran que va ser per això que es va acabar com hem acabat.

I com hem acabat?
Ara mateix tornem a discutir els temes de fa quinze anys: el reconeixement de Catalunya, els temes fiscals, la qüestió de la llengua... A Catalunya tenim un gran art: fem veure que parlem d'una cosa i en realitat parlem d'una altra. Durant el Procés hi va haver molta gent que defensava la independència tot i que sabien que era impossible passar aquell mur. Era, en part, una manera de mostrar el rebuig al bloqueig des de la sentència de l'Estatut. Segurament ho feien amb tota la bona fe i amb raons. Però el resultat va ser que es va invertir una quantitat enorme d'energia per acabar al mateix lloc que abans.

Un tema candent de la novel·la és el de les relacions de la Chantal amb en Ramón, que és el seu professor del taller literari.
Quin és el límit en la relació que poden tenir alumnes i professors? És una pregunta que va plantejar J.M. Coetzee a la novel·la *Desgràcia* [1999] i que, més endavant, arran del Me Too, se l'ha plantejat globalment molta gent. A *La guerra dins la guerra*, la Chantal, que està fent el doctorat, forma part d'un taller de creació literària. El professor no avalua ni puntua res del que faci. Si passa res entre ells dos s'hauria de ser més comprensiu o tolerant. Així i tot, la relació genera tensions i problemes.

En Miquel pensa que en Ramón es dedica a tirar la canya a les alumnes, però a la novel·la és ella qui ho fa.
Ella li diu d'anar al pis, li ha comprat un whisky molt bo... I, a més, li agraden els escriptors. Té fotos al costat de Philip Roth i de Paul Auster. Com que n'acaba de conèixer un a Barcelona diu: vinga!

La Chantal no aspira a ser escriptora, sinó editora, perquè surt més a compte.
És cert i és fals a la vegada. L'escriptor és el nucli del sector editorial i hi ha molts editors que tenen certa admiració per qui escriu.

I els dos escriptors del llibre, què busquen?
Volen escriure una obra mestra. Fa poc llegia un paper de Gaziel sobre les novel·les en què explica que li encanta llegir novel·les, però detesta la "novel·leria", que són el 99% de les novel·les que es publiquen. Molts autors intentem escriure una obra mestra i no hi arribem mai. El nostre ofici té moltes coses de la pedra que carrega Sísif. Sabem que la pedra tornarà a caure, però també sabem que anirem a buscar-la i provarem de fer-la pujar. Un dels motors de l'escriptura és la frustració constant.

PREMI LLIBRETER PER A MONTSE ALBETS

La novel·la *Només terra, només pluja, només fang* (Periscopi), de Montse Albets, va guanyar ahir el premi Llibreter en la categoria de literatura catalana. Els guardons, atorgats pels llibreters, també van reconèixer, en altres literatures, *Edèn* (Club Editor), de la islandesa Auður Ava Ólafsdóttir, i *Plovien ocells* (Minúscula), de la canadenca Jocelyne Saucier; en assaig, *La insubmisa de Gaza* (Èter), d'Asma Alghoul; i en literatura infantil i juvenil, *Els germans Corb* (Bindi Books), d'Oriol Canosa.

MÚSICA

Mor Alfred Brendel, un dels grans pianistes de la història

Intèrpret prolífic i venerat, el músic de 94 anys també va destacar com a escriptor

XAVI SERRA
BARCELONA

El pianista austríac Alfred Brendel, un gegant de la música que també es va dedicar a escriure, va morir ahir als 94 anys al seu domicili londinenc. En el llegat que deixa Brendel destaquen les seves interpretacions de Beethoven, Mozart i, sobretot, Schubert. Estava retirat dels escenaris des del 2008, quan va tancar seixanta anys de carrera amb un concert final a Viena.

Considerat un dels millors pianistes de la història, Brendel va rebre en vida tot de premis i reconeixements. Va ser el tercer pianista de la història en ser nomenat membre honorari de la Filharmònica de Viena, i el 1989 la Reina Elisabet II va concedir-li el títol de Cavaller Comandant Honorari de l'Imperi Britànic. Tanmateix, preferia que no es dirigissin a ell com a mestre o professor. "Probablement soc l'únic austríac que no vol gaudir del títol de professor", explicava amb un humor fi a Barcelona el 2013 durant la presentació d'un dels seus llibres, l'assaig *De la A a la Z de un pianista. Un libro para amantes del piano*, que aquí va publicar-li, com altres obres, Acantilado.

El músic passarà a la història com un dels intèrprets de referència dels mestres del classicisme vienès. Entre les seves fites destaca que va ser el primer a enregistrar l'obra completa per a piano de Beethoven ("Vaig començar per les més petites, per obres primerenques que són molt diferents de la seva personalitat titànica posterior", va explicar), i també va gravar tots els concerts per a piano de Mozart.

Al llarg de la seva carrera, Brendel va actuar amb les principals orquestres i directors de la seva època, i en bona part de les grans sales de concerts. Però no va voler eternitzar la carrera i es va retirar als 77 anys, quan encara podia "treure del piano" el que li agradava, explicava a Barcelona el 2013. També a Barcelona, el 2018, reconeixia en una conversa amb Richard Sennett que la música seguia al seu cap: "Per a mi el piano era una veu, una orquestra sencera. Les obres que he fet a la meva vida encara les treballo a la meva ment". Brendel va néixer el 1931 a Vízmberk, i la seva infantesa va estar marcada pels trasllats de la seva família a Zagreb i Graz i per la Segona Guerra Mundial, que va viure mentre residia a Graz. No va ser un nen prodigi, ni va tenir un entorn familiar especialment musical, però es va enamorar de la música i va estudiar piano, composició i direcció al conservatori de Graz fins als 16 anys, quan va començar a enregistrar amb una gravadora les seves interpretacions per després escoltar-se i corregir-ne els errors. També va assistir a classes magistrals de pianistes cèlebres com Edwin Fischer. El 1948, amb 17 anys, va oferir el seu primer recital i l'any següent va guanyar el concurs internacional de piano Ferruccio Busoni, que va obrir la porta a la seva carrera com a concertista.

PERE TORDERA

El pianista Alfred Brendel a Barcelona en una imatge d'arxiu.

Versàtil de mena, Brendel també va destacar com a pintor, poeta i, sobretot, assagista. *Sobre la música* (2008, Acantilado) recollia assajos i conferències en què reflexionava sobre la música amb rigor i un punt d'ironia. "El gran perill quan s'escriu sobre música és l'arrogància", assegurava en un dels textos d'aquell llibre. Brendel apreciava l'humor en la música, i també el practicava en les seves opinions sobre el món musical. "M'agradaria sentir Lang Lang d'aquí a vint anys. Hem de ser pacients amb els pianistes. Un violinista pot dominar l'instrument amb 16 o 18 anys, però un pianista necessita més temps", va dir el 2013. La poesia, explicava, va ser una passió tardana que va arribar a principis dels 90: "Era en un avió, volant cap a Tòquio. Tot era fosc i tothom dormia quan em va venir al cap un poema sobre un pianista que tenia un dit de més".

ARTS ESCÈNIQUES

Àgata Roca i Enric Auquer triomfen als premis Max

NÚRIA JUANICO LLUMÀ
BARCELONA

Bona collita catalana a la 28a edició dels premis Max, els més prestigiosos de les arts escèniques a l'estat espanyol, que es van celebrar aquest dilluns al Teatre Gayarre de Pamplona. L'actriu Àgata Roca va estar guardonada amb el Max a la millor interpretació per *L'imperatiu categòric*, l'espectacle de Victoria Szpunberg en què encarna una professora d'ètica en un món hostil i que s'està representant al Teatre Lliure. L'actor Enric Auquer va rebre el Max a la millor interpretació per *El día del Watusi*, l'adaptació teatral de la novel·la de Francisco Casavella que ha capitanejat Ivan Morales i que tornarà al Lliure la temporada vinent amb alguns canvis al repartiment.

En recollir el premi, Àgata Roca va dir que se sent "molt afortunada", que el paper "és un bombó" i l'espectacle "no deixa indiferent". L'actriu va agrair la confiança que li ha fet Szpunberg i va tenir paraules d'agraïment per a Xavi Sáez, amb qui comparteix escenari. Per la seva banda, Auquer va subratllar que aquest projecte ha estat "el més difícil, el més bonic" i el text amb el qual ha après "més coses" de la seva carrera. "És on m'hi he jugat més", va afegir l'actor, que va recollir l'estatueta lluint una samarreta dibuixada pels seus fills.

L'èxit de 'Natural order of things'

En dansa, l'empremta catalana també es va notar als premis. La producció del Ballet Nacional d'Espanya *Afanador*, signada per Marcos Morau i farcida de talent català, va marxar de la gala amb cinc guardons: millor espectacle de dansa, millor composició musical per a un espectacle escènic, millor direcció d'escena, millor disseny de vestuari i millor il·luminació. Així mateix, l'espectacle *Natural order of things*, de la companyia de Guy Nader i Maria Campos, estrenat al Mercat de les Flors, es va imposar en les categories de millor coreografia, millor interpretació femenina per a Maria Campos i masculina per a Alfonso Aguilar.

ACN

Enric Auquer i Àgata Roca als premis Max.

El Max a millor espectacle de teatre va ser per a *Casting Lear*, una producció del Teatre La Abadía que va passar pel Lliure. La directora, Andrea Jiménez, també va recollir el guardó a la millor adaptació. La companyia Kamchàtka, també catalana, va guanyar el premi a millor espectacle de carrer per *Fugit*, una peça sobre la migració que s'ha vist en diversos espais com Fira Tàrrega. Víctor Peralta va rebre el premi al millor disseny d'espai escènic per *Thauma*, el meravellós viatge sonor i visual que es va estrenar al Lliure. En paral·lel, Dagoll Dagom va recollir el Max Aplaudiment del Públic.

TELEVISIÓ

3CAT

El nou plató amb les càmeres robotitzades i els tòtems mòbils.

Una pantalla de 40 metres marca el nou plató d'informatius de TV3

S'estrenarà al setembre i inclou cinc càmeres robotitzades pioneres

ÀLEX GUTIÉRREZ
BARCELONA

Els *Telenotícies* renovats ja entren a la pista d'enlairament, després que TV3 hagi presentat aquest dimarts el nou plató que acollirà els principals programes informatius de la casa. La principal novetat és que es perd el tradicional croma, amb les limitacions que comportava, en favor d'una pantalla de quaranta metres de llargada i tres metres i mig d'alçada, que embolcalla els diferents *sets* de l'estudi. Com que els presentadors veuran què s'hi projecta, els seus moviments podran ser més orgànics i naturals. A banda de posar-hi elements informatius, la pantalla pot acollir un paisatge o una vista de ciutat, per donar-hi gran profunditat i una panoràmica de 270 graus.

El plató, de 400 metres quadrats, compta també amb el que anomenen tòtems: tres grans pantalles en format vertical, dotades d'un cert moviment per augmentar el dinamisme, que tenen entitat pròpia. Aquests suports permeten destacar-hi gràfics fàcilment exportables després a les pantalles dels mòbils als canals digitals.

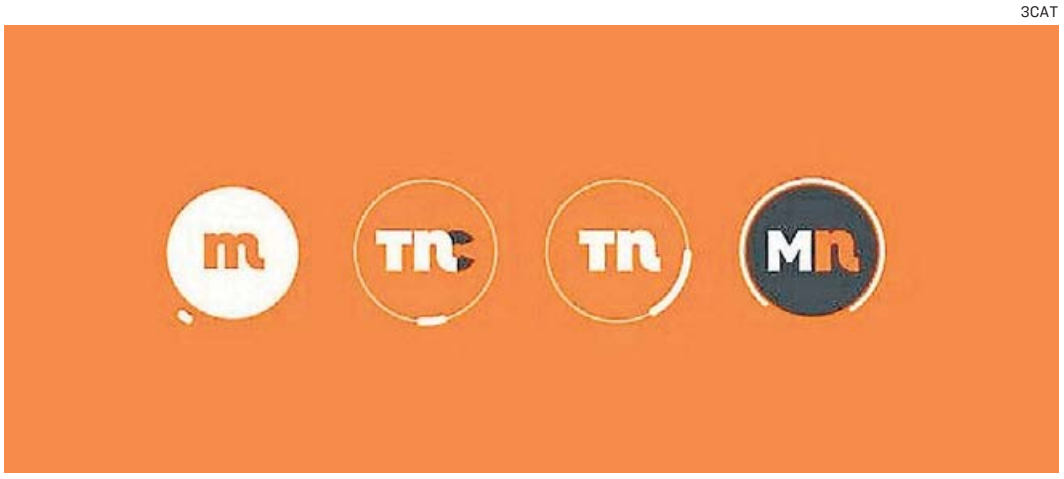
Una altra novetat són les cinc càmeres robotitzades: es tracta d'un model nou fabricat al Canadà, que s'està provant i afinant a TV3 abans de produir-lo per a unes altres televisions. Aquests ginys poden ser controlats per un sol operari i, a banda de desplaçar-se pel plató, poden fer també moviments verticals, de manera que, a banda de tràvelings, serveixen també per a plans tipus grua.

Tot plegat s'acompanyarà d'un canvi de colors: el taronja guanyarà protagonisme i serà el color viu que marqui la nova etapa, combinat amb el negre, el blanc i el gris. Hi haurà una tipografia pròpia, creada per als informatius, i la gràfica comptarà amb uns filets circulars que decoraran els fons.

Renovació L'oferta informativa s'aplegarà sota la marca única 3CatInfo

Més enllà del canvi d'estètica després de mantenir la mateixa línia gràfica i el mateix plató des del 2014, la remodelació es vol que sigui alguna cosa més que un simple lífting o renovació d'imatge. La direcció de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals impulsa l'agrupació de tots els continguts informatius –siguin de televisió, ràdio o digitals– en una única marca: 3CatInfo. Això vol dir que desapareixen marques com Catalunya Informació i el 324. En conseqüència, el programa *Més 3/24* passarà a dir-se *Més Nit* (i continuarà presentat per Marina Romero).

3CAT

Logotips de 'Matins', 'Telenotícies Comarques', 'Telenotícies' i 'Més Nit'.

De fet, fa un mes es va presentar també l'estol de presentadors que tindran aquests *Telenotícies*. L'edició dels migdies estarà comandada de dilluns a divendres per Xavi Coral i Anna Garnatxe, mentre que dissabte i diumenge correrà a càrrec de Joan Raventós i Júlia López. Als vespres, Toni Cruanyes es manté, però només de dilluns a dijous, perquè Raquel Sans és qui assumirà ara la direcció del noticiari divendres, dissabte i diumenge. El *Telenotícies comarques* continuarà a càrrec de Núria Solé. I Ariadna Oltra continuarà presentant el matinal, que perd l'article i a partir de la tardor es dirà *Matins*.

A tot això caldrà sumar-hi una nova aplicació mòbil, una web renovada, canals específics a WhatsApp i Telegram, un butlletí informatiu setmanal i un pòdcast diari.

La nova etapa estarà caracteritzada per una diferenciació més gran de les tres edicions dels *TN*. El *Comarques* rep internament el lema "Connecta'm", perquè se centra a aportar informació pràctica i "presentar experiències que inspirin". El *Migdia* es regeix amb la paraula força "Informa'm", perquè posarà al dia de l'actualitat, mentre que el *Vespre* opta per "Explica'm", en el sentit de donar més context. L'objectiu és que un espectador que vegi l'edició nocturna es trobi amb un informatiu molt diferenciat, que no li recordi el del migdia, si també l'ha vist.

Més integració

"Partíem d'una situació immillorable", ha explicat Rosa Romà, presidenta de la Corporació. "Som líders i referència informativa a Catalunya, però amb aquests canvis esperem continuar creixent en influència, i els nous platós són una peça més d'aquest vaixell insígnia que són els informatius de la casa. Cal que ho continuïn sent, però buscant més sinergies amb els entorns digitals del 3Cat". La inversió tecnològica prevista és d'1,9 milions d'euros i el camí de la renovació haurà durat dos anys, si es compta des del moment en què es va engegar un procés participatiu dins les diferents àrees de la casa.

"Aquesta inversió estratègica subratlla el compromís de 3Cat de continuar sent capdavanters en innovació, mantenint-nos en l'avantguarda de l'audiovisual", ha dit el cap d'imatge de TV3, Paulí Subirà. No hi ha data concreta d'estrena de la nova imatge, però la voluntat és que sigui al setembre, amb l'arrencada de la nova temporada. No haurà estat un trajecte fàcil: les primeres pantalles que es van comprar no oferien els resultats esperats i TV3 les va acabar tornant al proveïdor.

TELEVISIÓ

RTVE liquida ‘La familia de la tele’, el seu ‘Sálvame’

Les dades d’audiència han forçat la cancel·lació

ALEJANDRA PALÉS
BARCELONA

Un mes i mig. Això és el que ha durat *La familia de la tele* a La1. El programa, que va desembarcar a la televisió pública com una mena de resurrecció del *Sálvame* de Telecinco, no ha pogut fer front a la sagnia d’audiència i avui tindrà la seva darrera emissió, segons van anunciar els presentadors de l’espai. Des de la seva estrena, el 5 de maig, les dades d’espectadors no han fet més que baixar i això que des de la direcció de RTVE s’han intentat diferents fórmules per mirar de salvar les dades i, fins i tot, s’ha recorregut a la picaresca, com ara allargar-lo uns minuts per captar la gent que es connectava a la cadena per veure els serials i rascar així unes dècimes més de quota de pantalla. Però ha estat en va: la setmana passada va arribar a baixar a un 5,6% de *share,* que el va fer quedar una dècima per sota de La2, un canal amb molta menys base d’espectadors. I aquest dilluns es va provar un nou moviment a la graella, i el van passar a l’última hora, també sense èxit: mínim històric amb un 4,3% de quota i tan sols 309.000 espectadors en el conjunt de l’Estat.

L’inici de *La familia de la tele* ja va ser accidentat, ja que l’estrena es va endarrerir en dues ocasions, primer per la mort del papa Francesc i després per l’apagada general que es va viure a Espanya el 28 d’abril. Quan finalment es va estrenar, amb bona part dels col·laboradors de *Sálvame* com ara Maria Patiño o Belén Esteban, va ser blanc de nombroses crítiques, tant externes com internes per part de la plantilla de RTVE. Pocs dies després de la seva primera emissió, el consell d’informatius de RTVE, òrgan que representa els periodistes de la casa, va emetre un comunicat en el qual instava la presidència de la corporació pública a recuperar la credibilitat. La queixa arribava arran d’una connexió feta des del Vaticà per una col·laboradora del magazín de les tardes de la cadena, amb un micròfon de La1 com els que fan servir els periodistes de la redacció.

També van mostrar el seu malestar pel programa més d’un centenar d’extreballadors de RTVE. “Com a extreballadors de RTVE volem mostrar el nostre suport al comunicat publicat pel consell d’informatius de TVE i sumar-nos-hi pel perjudici que un programa com *La familia de la tele* pot suposar per a la imatge d’una televisió pública”, deia el comunicat.

A més de les crítiques, a partir del 3 de juny el programa va ser retallat dràsticament –passava a tenir una duració de només una hora– com a mesura per frenar la pèrdua d’audiència.

Fa quinze dies, el president de RTVE, José Pablo López, va defensar al Congrés la continuïtat de l’espai, però es mostrava obert a canviar d’opinió: “Haig d’estar convençut que el programa no té cap possibilitat de remuntar i aquesta convicció no la tinc avui. Potser d’aquí a un mes [...]. Prefereixo equivocar-me a no intentar-ho”.

Xifres Aquest dilluns el programa signava un 4,3% de ‘share’

Queixes Els treballadors de RTVE han criticat durament el programa

RTVE

Inés Hernand, Maria Patiño, Belén Esteban i Aitor Albizua.

Visca Verdi

27 DE NOVEMBRE
A LES 21.30 H
PALAU DE LA
MÚSICA CATALANA

Les principals àries de Verdi –de les òperes ‘La traviata’, ‘Nabucco’ i ‘Macbeth’– interpretades per l’Orquestra Simfònica del Vallès.

Aconsegueix la teva entrada des de 17 € a
d.ara.cat/verdi
o escanejant el codi QR

Patrocinadors
Fundació "la Caixa" · Estrella Damm · bassols · Fundació Vila Casas · Naturgy · Gramona · Gelat catanias · atlàntida

Organitza
ara

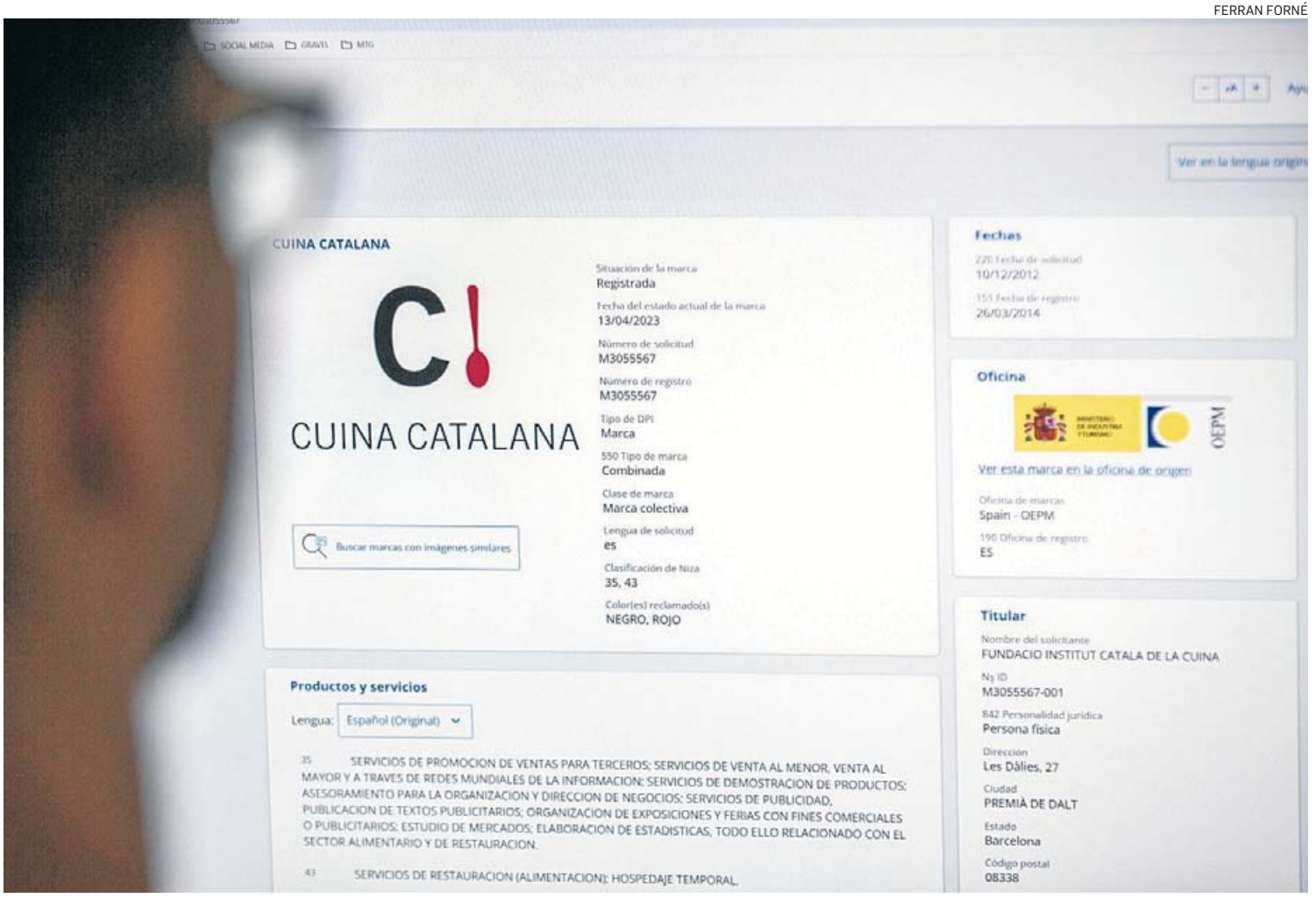
GASTRONOMIA

Cuina Catalana, la marca en mans privades que ara gestionarà la Generalitat

L'Institut Català de la Cuina té registrat el terme i n'ha cedit l'ús de manera gratuïta

ROSA RODON
BARCELONA

FERRAN FORNÉ

Una persona mirant el registre de la marca Cuina Catalana.

"S'està patrimonialitzant la cuina catalana", es queixava un cuiner. Feia referència al fet que el terme Cuina Catalana està registrat per una fundació privada, l'Institut Català de la Cuina, i per tant era qui podia regular qui el podia fer servir i en quines condicions. Dins el sector, diverses veus consideraven que era una marca que, d'entrada, no s'hauria de poder registrar. Si repassem com funciona el tema de la propietat i els registres, la cosa és una mica més complexa. Però la qüestió és que tot aquest garbuix ha estat resolt recentment per la Generalitat de Catalunya, a través d'un acord de cessió gratuït del terme. El dia 4 de juny va publicar al DOCG "l'acceptació de la cessió gratuïta de la marca Cuina Catalana, amb la finalitat que esdevingui un bé públic que permeti a les diverses administracions competents de fer-la servir per preservar i prestigiar el patrimoni gastronòmic de Catalunya".

Pepa Aymamí, directora de la Fundació Institut Català de la Cuina, va registrar l'any 2000 la marca Cuina Catalana, vinculada a la fundació. Amb aquesta marca de garantia registrada, l'institut va engegar la seva consolidació. Tots els restaurants que compleixen les condicions que estableix la marca (40% de plats elaborats amb les receptes del *Corpus de la Cuina Catalana* i 40% de productes de proximitat) llueixen a la porta la placa-distintiu Cuina Catalana. Segons explica Aymamí, fa dos anys aproximadament la Generalitat de Catalunya es va posar en contacte amb l'institut per gestionar-la. La primera opció que es va plantejar va ser crear un consorci publicoprivat, que hauria estat "l'opció més coherent", diu, però malauradament la Generalitat ha deixat de participar en aquesta mena de consorcis. Llavors es va optar per fer una cessió de la marca a la Generalitat per a una gestió conjunta amb l'institut. D'aquesta manera, l'institut en manté la gestió en el 51%.

Segons explica la directora, Cuina Catalana sempre ha estat una marca de país i "per això la seva metodologia d'aplicació és tan estricta, perquè l'objectiu era i encara ho és que fos reconeguda per la Unesco com a bé cultural d'interès nacional". Finalment, s'ha arribat a l'acord de cedir gratuïtament la marca a la Generalitat per un termini de cinc anys. L'acord de cessió preveu que alguns membres del comitè científic de l'institut formin part de l'equip de gestió de la marca i la Generalitat n'hi aportarà més. L'institut es reserva el dret de tutelar la bona coordinació d'aquest comitè d'experts.

Tot i que l'acord de cessió ja és una realitat, Aymamí lamenta que la Generalitat s'hagi avançat anunciant-lo públicament, sense comptar amb l'institut, que és la part cessionària, i sense fer cap agraïment explícit a la part que ha cedit la marca. "Aquesta absència d'un agraïment institucional pot ser percebuda per la gent com una incoherència, perquè si la cessió és prou rellevant per justificar una acció normativa i comunicativa del Govern [s'ha aprovat un decret per donar publicitat a la cessió], també ho hauria de ser per reconèixer públicament l'aportació d'aquells que l'han fet possible. Crec que gestos com aquest són fonamentals per garantir una cultura institucional basada en el reconeixement, la transparència, la col·laboració i el respecte mutu", afirma Aymamí, directora de la Fundació Institut Català de la Cuina.

Fonts del Govern que han negociat la cessió destaquen que Aymamí "ha fet molta feina" i que ara és el moment d'impulsar la marca, que és de tots, i que caldrà crear un comitè d'experts que determinarà quines accions es duen a terme. Neguen algunes informacions que deien que s'havia "comprat" la marca i també rebutgen la idea que la cessió sigui només temporal.

L'Acadèmia Catalana de Gastronomia i Nutrició (ACGN), per la seva banda, ha celebrat que s'hagi resolt la qüestió: "Quan l'historiador Paul Freedman va ser investit membre de la nostra acadèmia el març passat va dir al seu discurs d'acceptació que, malgrat el reconeixement internacional dels nostres xefs, la cuina catalana no era coneguda fora de les nostres fronteres. La informació de què disposem és que la marca Cuina Catalana estaria registrada formalment per una persona o institució privada. Sabem que la Generalitat era conscient d'aquest problema i ha actuat amb la voluntat de trobar-hi una solució. Ens en felicitem, perquè considerem com a acadèmia que la cuina és cultura i forma part d'un patrimoni col·lectiu al qual no hem de renunciar. La cuina catalana és de tothom".

Futur
Un comitè d'experts decidirà les accions a prendre a partir d'ara

De qui és la cuina catalana

Per entendre com funcionen els registres cal saber que hi ha noms que no es poden registrar o que si es registren es poden anul·lar posteriorment. Jordi Romaní, advocat especialitzat en propietat industrial i intel·lectual, explica a l'ARA que el fet que una marca "no es pugui registrar no vol dir que no es pugui aconseguir" i que, quan això passa, "és una marca perfectament anul·lable". Per exemple, una empresa important va voler registrar la paraula *panellet* i no se'n va sortir. Com tampoc podries registrar la paraula *poma*. Tret que la poma, "Apple" en aquest cas, es faci servir per vendre una cosa totalment diferent. En cas que passés al registre, com explicàvem, aquesta marca seria anul·lable.

Però hi ha una excepció, explica Romaní: la marca de garantia. Una marca de garantia funciona de manera semblant a una denominació d'origen. Per fer servir una marca de garantia no cal demanar permís, només complir la normativa d'ús. Aquestes marques no comporten ànim de lucre. La marca Cuina Catalana la va registrar el 2002 l'Institut Català de la Cuina com a marca de garantia.

L'any 2009 el Consorci de Promoció Comercial de Catalunya (COPCA), actualment coneguda com a Acció, va voler registrar la marca Cuina Catalana. Patrimoni Gastronòmic Català per ajudar a exportar productes catalans a tot arreu. El registre no va tirar endavant perquè Aymamí hi va objectar i li van donar la raó. La marca, per tant, no va prosperar: "Aquesta expressió queda clar que és eminentment genèrica i descriptiva, perquè fa referència a tots aquells professionals del sector gastronòmic que elaborin cuina típica catalana, de manera que resultaria injust que una expressió semblant es monopolitzés en favor d'un únic titular", deia la resolució del registre.

REVETLA'T CONTRA EL SOROLL (INFORMATIU)

Per Sant Joan, subscriu-te a l'ARA amb un 50% de descompte

Cada dia rebem milers d'impactes que competeixen per la nostra atenció. Igual que els petards de la revetlla de Sant Joan, el soroll informatiu ens envaeix els sentits, fins que ja no el sentim.

Per això, a l'ARA el combatem amb periodisme i informació filtrada, curada i contrastada. Perquè puguis distingir el que és fiable, amb una visió crítica i, sobretot, sense soroll.

Oferta de Sant Joan al 50% de descompte
Disponible fins al 24 de juny a les 23.59 h
Subscriu-t'hi **a d.ara.cat/santjoan** o escanejant el codi

ara

JUSTIN ANDERSON DEIXA EL BARÇA DE BÀSQUET
El jugador nord-americà no renova el seu compromís com a blaugrana i fitxa pel Dubai, un projecte milionari a còpia de petrodòlars que estrenarà plaça a l'Eurolliga el pròxim curs. Al Barça, Anderson ha anotat 8 punts per partit.

Esports

GERARD MARTÍN, INTERVINGUT D'UNA FRACTURA A LA MÀ

El Barça va informar ahir al migdia de l'operació a la qual va ser sotmès el lateral català després de la luxació a la base del cinquè metacarpià de la mà dreta que va patir amb la selecció espanyola sub-21. La intervenció la va dur a terme un especialista habitual en aquest tipus de lesions: el doctor Mir. S'espera que Gerard Martín estigui disponible per a Hansi Flick en l'inici de temporada.

Bojan Krkic, coordinador de l'àrea de futbol, i Deco, director esportiu del Barça, durant un partit de la temporada 2024-2025. MARTA PÉREZ / EFE

Ningú no vol marxar del Barça

El club, interessat en Nico, es retroba amb una problemàtica històrica i l'avís de Javier Tebas de cada estiu

TONI PADILLA
BARCELONA

Com va explicar l'ARA fa dos dies, el Barça torna a plantejar-se seriosament el fitxatge de l'íntim amic de Lamine Yamal a la selecció espanyola absoluta, Nico Williams. Té un preu tancat de 58 milions d'euros (quasi 64 si es compta l'IPC), quadra amb les necessitats de la direcció esportiva i és, des del punt de vista d'un Joan Laporta que l'estiu que ve ha de revalidar la seva presidència a les urnes, el futbolista que més il·lusiona el barcelonisme. De cop i volta, al dirigent barceloní li ha deixat d'importar que l'extrem navarrès decidís quedar-se a l'Athletic Club fa un any perquè no veia clara la seva inscripció.

El gest del seu agent, Félix Tainta, oferint-se la setmana passada a Deco ha animat el club blaugrana a explorar la viabilitat d'un fitxatge que, d'entrada, demana la disposició de més de 60 milions per ser abonats de cop. La recerca de pòlisses de crèdit per emprendre operacions ambicioses de mercat va en aquesta direcció. Perquè si el Barça de veritat vol lluitar per Williams necessitarà líquid abundant a la caixa d'Aristides Maillol, sobretot després del pagament, també unilateral, de la clàusula de rescissió de Joan Garcia, que està a hores de ser presentat oficialment amb la samarreta culer.

L'enèsima alerta de Javier Tebas

Però més enllà d'aquest detall, que es pot esmenar sumant més deute al balanç, el president de la Lliga, Javier Tebas, ha recordat a Laporta la màxima de cada estiu. "No sé si el Barça pot fitxar Nico Williams. El club ha de fer moviments [...]. Una cosa és fer oficial un fitxatge i una altra inscriure'l", diu el responsable de la patronal del futbol espanyol. Tebas té controlada la situació financera de tots els equips de Primera i Segona i sap que el Barça encara no ha recuperat l'equilibri entre els ingressos i els salaris esportius tot i la milionada generada els últims anys a cop de *palanca*. Per tant, si no hi hagués aquests "moviments", no només estaria en dubte el registre de Garcia, sinó que Williams directament seria impossible.

Per remuntar el famós *fair play*, la recepta més efectiva sona a tòpic: "Deixin sortir abans d'entrar". I és que a banda del reconeixement abans del 30 de juny dels 100 milions corresponents a l'heterodoxa venda dels seients *vip* del futur Camp Nou (una operació que l'auditor Crowe encara no ha validat), el Barça necessita desprendre's de jugadors per inscriure'n de nous. Tant si es torna a la regla 1:1 del límit salarial (registrar pel

XABI ALONSO DEBUTA AMB EL MADRID AL MUNDIAL

El Reial Madrid s'estrena al Mundial de Clubs contra l'Al-Hilal saudita (21 h / DAZN) a Miami en el primer partit de Xabi Alonso a la banqueta blanca. També debuten Huijsen i Alexander-Arnold amb l'equip blanc. A les 18 h s'estrena el Manchester City de Guardiola contra el Wydad de Casablanca del Marroc. Ahir el Fluminense brasiler i el Borussia Dortmund alemany van empatar (0-0).

EL BARÇA DE FUTBOL SALA CÓLPEJA PRIMER A LA FINAL

El Barça va guanyar el primer partit de la final de la lliga de futbol sala i va derrotar per 5 a 3 el Cartagena al Palau Blaugrana. Dos gols psicològics a l'inici de la primera part, obra d'Adolfo, i de la segona, de Matheus, van servir per encarrilar un partit que van sentenciar Touré i Antonio situant un 5 a 1 definitiu al marcador. El brasiler Motta va maquillar el resultat al final.

El canvi de paradigma que amaga la renovació de Puado

El davanter es convertirà en el futbolista més ben pagat de l'Espanyol

MARC MOSULL
BARCELONA

Encara no és oficial però ben aviat ho serà: Javi Puado renovarà amb l'Espanyol. Després de molts mesos d'incertesa i de rumors, el segon capità blanc-i-blau, que finalitza contracte el 30 de juny i que ha estat lliure per negociar el seu futur des de l'1 de gener, continuarà vinculat al club de la seva vida. D'ofertes no n'hi han faltat, però ni el Sevilla ni la Real Societat ni els petrodòlars de l'Aràbia Saudita han convençut el màxim golejador de l'Espanyol, heroi de l'ascens del curs passat i de l'agònica permanència d'enguany, segellada amb una diana i una assistència seves contra el Las Palmas.

La seva renovació, capital per a la secretaria tècnica, suposa un cop d'efecte emocional que esmorteeix l'impacte de la sortida al rival ciutadà de Joan Garcia, l'altre gran ídol periquito. Per dur-la a terme, l'Espanyol ha fet un important esforç econòmic, oferint al davanter un contracte a l'altura del seu pes sobre la gespa i convertint-lo en el jugador més ben pagat de la plantilla i pal de paller del projecte de l'entitat. Els 57 gols en 211 partits que ha marcat des que va debutar justifiquen la proposta al futbolista de l'Eixample, que s'ha esperat a saber en quina categoria jugaria l'Espanyol i les seves intencions esportives.

Aquesta temporada ha marcat 12 gols i ha fet quatre assistències, contribuint necessàriament a la permanència a Primera de l'Espanyol, imprescindible per assegurar la viabilitat econòmica del club. També ho és la pressupostada venda d'un futbolista per un valor, com a mínim, de 15 milions d'euros: Joan Garcia. I l'ampliació de capital del propietari Chen Yansheng per gairebé 38 milions d'euros que s'hauria d'aprovar el 27 de juny durant la junta general extraordinària d'accionistes i que sanejarà l'entitat, cosa que permetrà que torni a la regla 1:1 del *fair play*. També cal sumar-hi la reducció de massa salarial a conseqüència de la marxa de futbolistes cedits i que finalitzen contracte.

Javi Puado celebrant contra el Las Palmas el gol que garantia la permanència de l'Espanyol a Primera Divisió. ANDREU DALMAU / EFE

Tres mercats sense invertir

Amb tot això, l'Espanyol té marge econòmic per emprendre operacions com la millora de contracte de Puado i disposa de liquiditat per anar al mercat. Tanmateix, tenir la capacitat no vol dir que tingui la voluntat de fer-ho. Depèn de Chen, a qui Fran Garagarza i Manolo González van demanar públicament que s'esforcés per renovar Puado i invertís per reforçar l'equip després de tres finestres de fitxatges sense posar-hi ni un euro. I així ho està fent. L'acord amb el màxim golejador blanc-i-blau, un "perico fins al moll de l'os" que als 27 anys està en la seva plenitud, confirma el canvi de paradigma.

Això no vol dir que l'Espanyol tiri la casa per la finestra ni que tornin els temps de vaques grasses, quan es gastava milionades en jugadors com Monito Vargas, Raúl de Tomás i Adri Embarba. De fet, el club ja ha anunciat l'arribada de tres futbolistes a cost zero, Hugo Pérez, Marcos Fernández i Miguel Rubio, i aviat en confirmarà un parell més: José Salinas i Kike García, un veterà atacant que ha marcat 13 gols amb l'Alabès.

Totes aquestes operacions s'emmarquen en la reestructuració *low cost* de la plantilla en la qual fa temps que treballa Garagarza, que en els dos anys que fa que és director esportiu ha vist com Chen només s'ha gratat la butxaca per fitxar Salvi Sánchez i Pere Milla –els dos traspassos, en conjunt, van rondar els 3 milions–, fa dos estius. Actualment està firmant jugadors joves i lliures, de categories inferiors i amb ganes de brillar a la Lliga, perquè els diners, que n'hi haurà però no gaires, es destinaran a cobrir necessitats molt concretes, com la davantera i la porteria. La prioritat és substituir Joan Garcia i assegurar la continuïtat de Roberto Fernández, propietat de l'Sporting de Braga.

mateix valor que s'allibera) com si no, deixar de pagar determinades fitxes i aspirar a cobrar algun traspàs sucós és una condició essencial per no tornar a patir amb les inscripcions i no repetir agonies com la de Jules Kounde el 2022, la d'Iñigo Martínez el 2023 o la de Dani Olmo el 2024 i part del 2025.

De moment, el Barça ja s'ha tret de sobre la llosa de Clément Lenglet. A canvi d'un milió i mig se n'estalvia 16 corresponents a la seva fitxa i fa espai al límit salarial. També ha cobrat 14 milions entre el traspàs d'Álex Valle al Como i la venda de Jean-Clair Todibo al West Ham. Amb tot, es necessiten més moviments per seguir ampliant el marge. Un en què fa setmanes que es treballa és la venda d'Ansu Fati, que per fi ha entès que Hansi Flick no compta amb ell. L'hispanoguineà vol anar cedit al Mònaco, si bé l'operació està encallada perquè els del Principat no arriben a pagar-li ni la meitat del sou.

Però per pensar realment en gran, que és el que demanen les inscripcions

Lenglet ja no pertany al Barça i s'ha cobrat per les vendes de Todibo i Valle

de Joan Garcia i la viabilitat del fitxatge de Nico Williams, calen sortides molt més ambicioses i fins i tot sorprenents. Ambiciós és pensar que Ter Stegen, ferit per l'arribada de competència i pel que ell entén que és una campanya en contra seva, acceptarà abandonar el Barça després d'onze anys sense oferir resistència. Ambiciós és trobar un comprador interessat en Ronald Araujo, que és el central menys adaptable al risc defensiu que propugna Flick. I sorprenent seria rebre alguna proposta milionària per Fermín López o Raphinha Dias (superior als 60 milions per l'andalús i als 100 milions pel brasiler) i acceptar-la. El problema de totes aquestes hipotètiques vies d'ingrés i d'estalvi és que topen amb la voluntat dels interessats, que no és cap altra que continuar a Barcelona. El projecte és massa prometedor per perdre-se'l.

Per tant, el més probable és que Joan Garcia debuti en pretemporada sense tenir la inscripció garantida i que el Barça busqui capital per pagar la clàusula de rescissió de Nico Williams amb el més calent a l'aigüera. La pressió implícita per marxar, que és el que pateix avui Ter Stegen i també va viure el renascut Frenkie de Jong fa tres estius, no sempre funciona. I el mercat, ja se sap, és molt capritxós i canviant i sovint s'exposa a girs sobtats.

O si no ¿qui s'imaginava fa un any que el Barça faria fora Ilkay Gündogan per contribuir a inscriure Olmo?

PROGRAMACIÓ TELEVISIVA

INFORMACIÓ SERVIDA PER ONEDATA

TV3

06.00 **Notícies 3/24.**
08.00 **Els matins** (Magazín d'actualitat). Presentadora: Ariadna Oltra. Magazín d'actualitat que inclou entrevistes, reportatges i debats, entre altres seccions.
10.30 **Tot es mou** (Magazín). Presentadora: Helena Garcia Melero. Magazín d'entreteniment que no perd de vista l'actualitat. Un programa fresc i proper en què els presentadors s'acosten d'una manera informal i distesa als esdeveniments del dia a dia.
13.55 **Telenotícies comarques.** Presentadora: Núria Solé.
14.30 **Telenotícies migdia.** Presentadors: Raquel Sans, Xavi Coral. Esports: Marta Bosch, Francesc Mauri.
15.35 **Cuines.**
16.05 **Com si fos ahir** (Sèrie). (T8). La Marta rep un regal de l'Esteve per al Joel i una carta per a ella. Mentrestant, el Toni i la Gemma flirtegen, i el Miquel se n'adona. Aleshores, la Gemma aclareix que no tornen a ser parella, tot i que a ella li agradaria. D'altra banda, el Miquel ha fet publicar un reportatge pagat en una revista especialitzada en què no s'esmenta el Víctor en cap moment, la qual cosa provoca que ell s'ofengui i prengui una decisió important.

16.45 **El paradís de les senyores** (Sèrie). (T6). El Marco envia una nota a la Stefania per dir-li que l'esperarà a la plaça a una hora concreta cada dia, si cal tota la vida, fins que ella vulgui anar-hi. La noia queda molt impressionada, però continua esforçant-se a controlar els seus sentiments per no ferir la Gemma. Mentrestant, l'Umberto i l'Adelaide parlen de la seva relació, i ella li dona una última oportunitat. D'altra banda, a El Paradís parlen amb el fabricant d'una batedora per exposar-la al Cercle en una operació comercial que pot ser favorable per a tothom. A més, la Flora decideix tallar totalment amb l'Umberto.
17.30 **La selva** (Magazín). Presentador: Xavier Grasset. Espai de reflexió, diversió i humor, amb un toc de profunditat, a través d'històries humanes que fan pensar i entretenen alhora. El programa no aborda només temes d'actualitat amb una perspectiva fresca i informal, sinó que també ofereix una rica oferta cultural.
19.10 **Atrapa'm si pots** (Concurs). Programa de preguntes i respostes que convida l'espectador a participar des de casa seva.
20.15 **Està passant** (Humor). Presentadors: Òscar Andreu, Jair Domínguez, Natza Farré, Queco Novell. Col·laboradors: Marc Giró, Elisenda Carod, Judit Martín, Magí, Marc Sarrats, Núria Marín. Informatiu satíric que analitza les claus de l'actualitat del dia i en busca la part divertida.
21.00 **Telenotícies vespre.** Presentador: Toni Cruanyes. Esports: Maria Fernández Vidal, Gemma Puig.
22.05 **Soc i seré** (Concurs). Batalla per hissar la senyera Només queden cinc aspirants a la gran final. Avui s'enfronten en la batalla més complicada que hi ha hagut fins ara: dos reptes definitius que posen a prova els seus coneixements, però també la seva identitat i el seu esperit català. Una ronda de preguntes espectacular és l'escenari èpic per demostrar qui és el setciències que més coneix Catalunya. Només dos aspirants aconseguiran passar a l'últim repte. Per decidir qui guanya la final, han de superar un desafiament tan senzill com simbòlic davant d'un jurat d'honor format per grans personalitats catalanes. La senyera està a punt de ser hissada, i només una persona tindrà l'honor de fer-ho.

23.30 **Al cotxe** (Entrevistes). Laura Fa i Marta Pontnou La periodista Laura Fa i l'assessora d'imatge Marta Pontnou parlen sense embuts de tot el que els passa a les dones.
00.10 **Més 324** (Debat). Presentadora: Marina Romero.
02.10 **Notícies 3/24.**
04.00 **Folc a l'estudi** (Musical).
05.00 **Rumba a l'estudi** (Musical).

SX3 / 33

06.00 **Les tres bessones.**
06.47 **L'abella Maia.**
07.12 **Els germans Kratt.**
07.56 **La Patrulla Peluda.**
08.20 **Titó.**
08.30 **El Mic i els seus amics.**
08.40 **LooLoo Kids.**
09.06 **Dino tren.**
09.55 **Les tres bessones.**
11.45 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
12.42 **Prodigiosa: Les aventures de Ladybug i Gat Noir.**
13.49 **Els germans Kratt.**
14.33 **Naruto.**
14.57 **Haikyu!!** (Sèrie).
15.45 **El xai Shaun.**
16.05 **Masha i l'os.**
16.25 **El Mic i els seus amics.**
16.36 **Numberblocks.**
16.46 **Titó.**
16.56 **A jugar! Amb en Titó i els Fa La La.**
17.06 **La Patrulla Peluda.**
18.00 **Ideafix i els irreductibles.**
18.33 **Robin Hood, el trapella de Sherwood.**
19.07 **Les tortugues ninja.**
19.30 **Info K.**
19.45 **Betapodcast.**
19.57 **Les tortugues ninja.**
20.20 **Ràndom.** Presentadors: David Its Me, Maria Bouabdellah.
20.45 **Bola de drac Súper.**
21.08 **El detectiu Conan.**
21.55 **Plats bruts.** (T4). Un professor de l'Institut del Teatre crea polèmica entre els alumnes amb els seus nous i revolucionaris mètodes d'ensenyament. La Carbonell i el Lopes, per part seva, troben el dietari personal de l'Emma i decideixen llegir-lo.
22.17 **A tocar de l'aigua.** (T1). En el periple pel riu Segre i els seus afluents, el programa recorre el Corb, un riu que passa per les comarques de la Conca de Barberà, l'Urgell, el Pla d'Urgell i el Segrià. Durant el recorregut, l'espai descobreix per què hi ha dos rius Corb, i coneix el patrimoni arquitectònic i etnogràfic d'aquestes valls.

23.09 **Els pioners de l'aigua.** Els éssers humans no poden viure sense aigua, però les plantes tampoc. El Yanik, la Sonam i el Philippe busquen, cadascun pel seu compte i en diferents llocs del món, maneres d'obtenir, acumular i estalviar l'aigua imprescindible per a l'agricultura.
23.59 **Riu avall.** Inclou Llobregat (I) i Llobregat (II).
00.46 **Els rius i la vida.**

ESPORT3

06.00 **Gegant de Pedra 2025.**
06.15 **Esports360.**
06.40 **324 Esports.**
07.05 **Onze.**
08.35 **Lliga Nacional de Futbol Sala.** Barça-Jimbee Cartagena Costa Cálida.
10.10 **GR Barcelona.**
10.38 **Els pioners de l'aigua.**
11.30 **Onze.**
13.00 **Esport club.**
15.00 **Obrint plaça.** La por.
15.24 **La meva curiosa ciutat.**
16.15 **Catalunya salvatge.**
16.41 **Xarxa natura.** Garraf.
16.48 **Karakia.**
17.20 **Gegant de Pedra 2025.**
17.35 **Monster Jam.** Arlington.
18.00 **Esport club.**
19.00 **Tot Costa.**
20.30 **Esport club.**
21.05 **Zona zàping.**
21.40 **Tot Costa.**
23.00 **Onze.**

00.30 **324 Esports.**
00.55 **Onze.**
02.25 **324 Esports.**
02.50 **Tot Costa.**

LA 1

06.00 **Telediario matinal.**
07.50 **La hora de La 1.**
10.35 **Mañaneros 360.**
13.55 **L'informatiu.**
14.20 **Mañaneros 360.**
15.00 **Telediario 1.**
15.35 **Deportes 1.**
15.40 **El tiempo.**
15.45 **L'informatiu 2.**
15.55 **Malas lenguas.**
17.15 **Valle Salvaje.**
18.05 **La Promesa.**
19.00 **El club de La Promesa.**
19.30 **La familia de la tele.**
20.30 **Aquí la Tierra.**
21.00 **Telediario 2.**
21.35 **Deportes 2.**
21.40 **La Revuelta.**
23.00 **The Floor.** La tensió és al punt més alt: només queden 13 jugadors, i per fi se sap qui s'emporta els 100.000 euros. Alejandro Céspedes lidera el joc amb 49 caselles, gairebé la meitat del tauler, però Ana Valeria el segueix de prop.

01.30 **La noche en 24 horas.**

ANTENA 3

08.55 **Espejo público.**
13.20 **Cocina abierta con Karlos Arguiñano.**
13.45 **La ruleta de la suerte.**
15.00 **Antena 3 Noticias 1.**
15.30 **Deportes.**
15.35 **El tiempo.**
15.45 **Sueños de libertad.**
17.00 **Y ahora Sonsoles.**
20.00 **Pasapalabra.**
21.00 **Antena 3 Noticias 2.**
21.30 **Deportes.**
21.35 **El tiempo.**
21.45 **El hormiguero.**
22.50 **Traitors España.** Després dels desterraments i els assassinats que han tingut lloc fins al setè dia del joc, a l'hora d'esmorzar tothom es pregunta quants traïdors queden al conclave. La convivència ha generat llaços estrets, però tots els jugadors tenen la mateixa inquietud creixent: cada cop queden menys persones en qui confiar.

02.15 **Sportium Game Show.**

CUATRO

07.00 **Love Shopping TV Cuatro.**
07.30 **¡Toma salami!**
08.00 **Alerta Cobra** (Sèrie).
10.30 **En boca de todos.**
14.00 **Noticias Cuatro.**
14.55 **ElDesmarque Cuatro.**
15.15 **El tiempo.**
15.30 **Summer TEM.**
18.30 **Lo sabe, no lo sabe.**
20.00 **Noticias Cuatro.**
20.45 **ElDesmarque Cuatro.**
21.00 **El tiempo.**
21.10 **First Dates.**
22.50 **Viajeros Cuatro.** Inclou Sri Lanka: Sri Lanka, país del sud d'Àsia que destaca pels paisatges paradisíacs i el patrimoni cultural. La reportera Arantzazu Fuertes, acompanyada pel càmera Dani Leal, inicien el seu recorregut a Colombo, capital comercial i ciutat més poblada del país.

03.00 **En el punto de mira.** Inclou El Dominio Chino i La lactosa y el gluten y aceite de palma.

TELE 5

15.00 **Informativos Telecinco.**
15.30 **ElDesmarque Telecinco.**
15.35 **El tiempo.**
15.50 **TardeAR.**
18.30 **El diario de Jorge.**
20.00 **Informativos Telecinco.**
20.30 **ElDesmarque. Mundial.**
21.00 **FIFA Club World Cup 2025.** Reial Madrid CF-Al Hilal.
23.00 **La noche de los récords.**
01.25 **La noche de los récords: very best.**

LA SEXTA

06.00 **Ventaprime.**
06.45 **Remescar, cosmética al instante.**
07.00 **Previo Aruser@s.**
09.00 **Aruser@s.**
11.00 **Al rojo vivo.**
14.10 **Noticias 1ª edición.**
15.10 **Jugones.**
15.40 **La Sexta meteo.**
15.45 **Zapeando.**
17.15 **Más vale tarde.**
20.00 **Noticias 2ª edición.**
21.00 **La Sexta Clave.**
21.20 **La Sexta meteo.**
21.25 **La Sexta deportes.**
21.30 **El intermedio.**
22.45 **Tracker** (Sèrie).
02.15 **Pokerstars.**

LA 2

08.00 **Cafè d'idees.**
10.35 **La aventura del saber.**
11.35 **Déu n'hi do.**
11.40 **Efecte Collins. Càpsula.**
11.55 **Culturas 2.**
12.40 **Jeopardy.**
13.30 **El cazador.**
14.30 **Aquí hay trabajo.**
14.55 **De carrer. Càpsula.**
15.10 **La trampa.**
15.30 **Saber y ganar.**
16.20 **Grans documentals.**
17.10 **L'altaveu.**
19.00 **Malas lenguas.**
21.00 **Cifras y letras.**
22.00 **En portada.**
22.50 **Documaster.**

BETEVÉ

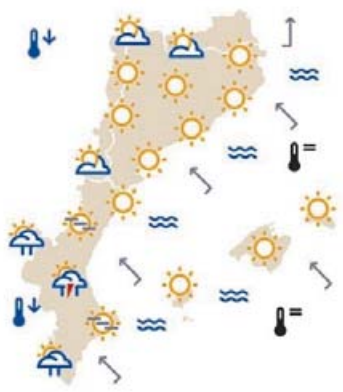
07.30 **Notícies en xarxa.**
09.00 **Efecte mosaic.**
10.30 **Bàsics BTV.**
11.45 **BTV 30 anys.**
12.00 **Qui cuina avui?**
12.30 **BTV Directe matí.**
14.00 **BTV Notícies migdia.**
14.30 **La porteria.**
15.30 **Primera sessió: El papel de sus vidas.**
17.00 **BTV Directe tarda.**
18.30 **Via 15.**
19.30 **Bàsics BTV.**
21.15 **Va passar aquí.**
21.45 **Punt de mira.**
23.05 **Monty Python's Flying Circus.**
23.40 **L'hora del podcast.**
00.45 **La porteria.**

EL TEMPS AMB XAVI SEGURA

Calor menys extrema avui a Ponent, però durarà poc

Les temperatures baixaran avui a la meitat oest del país. Ja no s'assoliran els valors extrems d'ahir a Ponent, però continuarà fent molta calor, amb xafogor a la costa. Moltes màximes de 27 a 33 ºC, i al voltant dels 35 ºC o per sobre al pla de Lleida. Sol i calma, amb xàfecs i tronades irregulars de tarda a l'interior i sud del País Valencià. Els dies vinents la calorada augmentarà encara més.

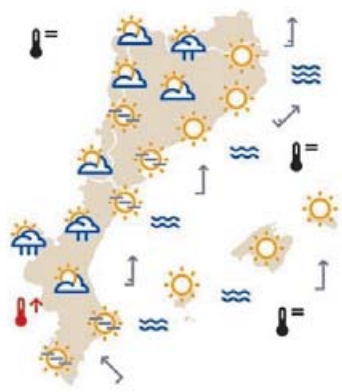
Dimecres 18

Dijous 19

Divendres 20

PASSATEMPS

Gaudeix online dels mots encreuats de l'ARA a **http://jocs.ara.cat**

SUDOKU

Difícil

8								
	1			5		6	4	2
2					9	5	3	
		7			8			3
		2				8		
3			6			7		
	5	8	9					7
1	7	3		8			5	
								4

Fàcil

8	7							1
			9		8		2	
	2	1	7		3			
2							6	
		3	5		1	2		
	5							9
			8		5	1	4	
	3		2		9			
5							8	2

SOLUCIONS D'AHIR

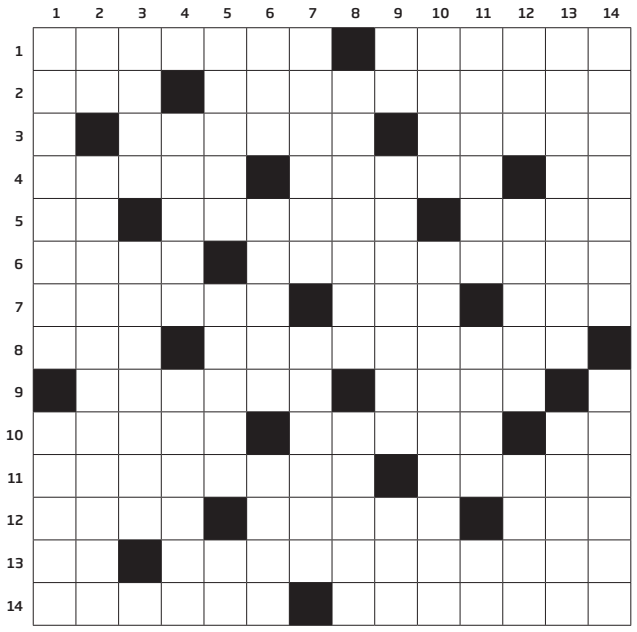
difícil

4	6	5	2	3	1	9	7	8
3	2	1	9	7	8	5	6	4
8	9	7	6	5	4	3	2	1
9	3	8	1	6	7	4	5	2
2	5	6	4	9	3	1	8	7
1	7	4	8	2	5	6	3	9
7	1	3	5	4	2	8	9	6
6	8	2	3	1	9	7	4	5
5	4	9	7	8	6	2	1	3

fàcil

3	7	8	5	9	2	4	1	6
4	2	6	3	1	8	9	7	5
5	9	1	7	6	4	8	3	2
2	1	7	6	8	9	3	5	4
9	8	5	4	2	3	1	6	7
6	4	3	1	7	5	2	9	8
7	6	2	8	3	1	5	4	9
1	5	9	2	4	7	6	8	3
8	3	4	9	5	6	7	2	1

MOTS ENCREUATS

núm. 5264, elaborat per Senyor Ventura

Horitzontals 1. Informacions limitades. Bestiars bovins. **2.** Per als anglesos, és una cosa ben marciana. T'obre el cap. **3.** Comença flairosa, però acaba fent tuf. Armaré. Xopant la samarreta. **4.** Alliberi un oòcit. Excursió discursiva. El cor de les columnes. **5.** Apareixen als inicis de la civilització. Normalment, conté un escrit pòstum. A la trobada hi han servit teca en mal estat. **6.** Caca desfeta. Tenen cura d'una cosa, però no en tenen l'honor. **7.** Rialler. El Nil baixa remogut. Un present. **8.** Obertura clàssica d'escacs. Pansida. **9.** Ploriqueja perquè li han trencat el mosaic. Corona la columna. El quid del debat. **10.** Esmentar un instrument indi. S'ha aixecat poc de terra. A Itàlia, riu. **11.** Posant a l'abast. Porta la maça durant les processons. **12.** Animal que es fica en tot. Ocell petit. Els tres reis. **13.** És rodó però no té rodones. Passada pel microones. **14.** Venen de l'Orient. Planxis.

Verticals 1. Apaivagaré. Animal i salvatge. **2.** Trobes la fe mirant al cel. Sorpreses que et dona la vida. **3.** Lloc visitat per les masses. Palmerar (i no és el d'Elx). Final temporal. **4.** Centre d'art. És incisiu. Tallarà el bacallà. **5.** Un poble, culturalment parlant. Els reis del petroli. Jo vaig a Portugal amb mig euro. **6.** Si hi ha neu, permet fer grans baixades. S'arronsa fàcilment. A més, l'estimes. **7.** Facin còpies. Tinyós. **8.** El tema de la inclinació encara no s'ha resolt. Atenesa de tota la vida. **9.** Mitja vall. Creien que una altra monarquia era possible. Guardaespatlles de senyores elegants. **10.** Faci manetes. Estany al nord, marjal al sud. **11.** Ocasionar, provocar. Memòria oficial. Ens fa fora del cinema. **12.** Crida quan s'acaba la manduca. Remada enrere. Un error que no admet disculpa. **13.** No és la busca més ràpida ni la més lenta. Extraviï. **14.** Subjugada. Fes la teva màgia, Laura!

SOLUCIONS D'AHIR

C	E	S	A	R	I	A	■	A	R	R	I	B	A	
E	M	U	S	■	A	P	A	R	I	O	N	A	T	
R	P	■	P	A	R	L	I	■	A	S	T	R	E	
V	A	C	A	R	■	A	D	U	L	T	E	R	S	
I	T	O	■	M	A	N	A	R	■	A	R	E	A	
C	A	L	D	E	J	A	■	P	U	N	I	T	■	
A	■	P	E	N	E	T	R	A	N	T	■	I	M	
L	A	I	C	■	U	S	A	N	T	■	D	N	I	
■	P	R	E	A	R	■	U	T	O	P	I	E	S	
R	R	■	B	L	E	I	X	■	S	A	C	S	O	
O	I	R	I	A	■	R	O	D	A	N	T	■	G	
M	M	I	■	B	L	A	S	O	■	S	A	M	I	
B	I	S	B	A	L	■	E	S	P	E	R	I	N	
E	N	C	U	R	I	O	S	I	T	S	■	G	A	

CRÍTICATV

MÒNICA PLANAS CALLOL
PERIODISTA

L'estiu que ens espera

Aquest dilluns, un dels objectius dels atacs d'Israel contra l'Iran van ser els estudis de la televisió pública del país, la RIB. Van rebre una pluja massiva de projectils que van matar diversos treballadors de la radiotelevisió estatal. L'atac es va fer evident també en pantalla. La presentadora Sahar Emami estava fent un discurs encès als espectadors. Aixecava el dit índex i el seu to desprenia els aires d'un telepredicador indignat que buscava interpel·lar l'audiència. De sobte, una explosió va aturar el missatge. Emami va fugir mentre el plató s'omplia de pols i fragments de runa.

Les imatges de la guerra ja no són només en camps de batalla, i els mitjans de comunicació formen part dels interessos a abatre. Veiem escenes molt potents en l'àmbit narratiu i l'anàlisi exigeix una mirada cada vegada més global però també més profunda. Cada nova guerra en tapa una altra. Gaza i Ucraïna queden ara en un segon i tercer pla.

Dilluns mateix, a *Els matins* de TV3, Ariadna Oltra tenia múltiples fronts oberts de l'actualitat. I malgrat el protagonisme de la crisi del PSOE, va tenir temps per afrontar el conflicte Israel-Iran. A l'estudi hi tenia el periodista d'internacional de TV3 Joan Roura i el periodista catalanoisraelià Ofer Laszewicki. També connectava amb Catalina Gómez, corresponsal experta en el Pròxim Orient. Les seves aportacions van permetre una anàlisi molt difícil de trobar a la televisió en aquests moments. Roura advertia: "Ara mateix estem en el pitjor dels escenaris, que era previsible. Tot i que encara no hem tocat fons". Els seus col·legues hi van estar d'acord i Oltra va fer èmfasi en aquest aspecte.

Tot fa preveure uns mesos terriblement convulsos, però, en canvi, el calendari ens està abocant a una programació d'estiu insulsa, superficial i basada en l'entreteniment.

L'especial informatiu sobre aquest nou conflicte ja triga, però és que és obvi que amb això tampoc n'hi haurà prou. El dubte és en quin moment la televisió pública pensa donar espai a aquesta magnífica secció d'internacional de què disposa, històricament molt potent. També a tots els corresponsals que té repartits en països informativament clau. Si el conflicte ha de tocar fons, ¿en tindrem prou amb uns serveis informatius en un context vacacional? Si aquest estiu TV3 pensa sobreviure amb els reaprofitaments de la plataforma 3Cat, tot apunta que es quedarà curta. ¿En quin moment la cadena descobrirà que és necessari un espai d'anàlisi periodística ambiciós i exigent que vagi més enllà de la tertulieta de torn? L'etapa de l'autocomplaença de TV3 per dedicar un espai al gènere documental ja hauria d'estar superada. Més enllà d'anunciar-nos les noves tecnologies que estan aplicant als futurs *Telenotícies*, la pregunta és: ¿com ha d'estar de malament el món perquè la televisió pública reaccioni? Cal, urgentment, un programa regular d'anàlisi internacional i política amb experts i bons professionals que estigui a l'altura de la gravetat de les circumstàncies.

Amb la col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, Generalitat Valenciana

GENERALITAT VALENCIANA SEMPRE TEUA La teua llengua

Generalitat de Catalunya Departament de la Presidència

APUNTS AL NATURAL

DEMÀ **Najat El Hachmi**

Sánchez passa a l'atac

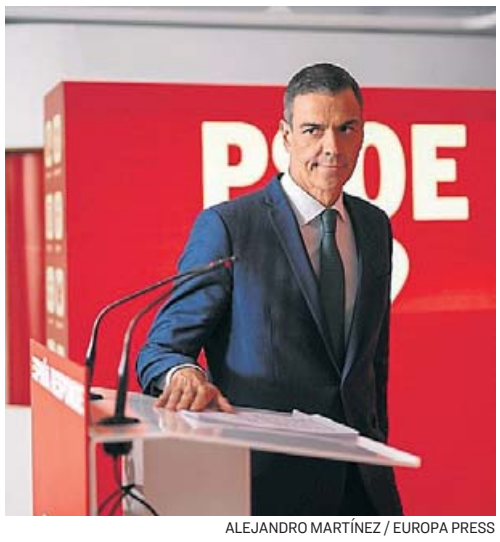
JOSEP RAMONEDA

1. CONFIANÇA. És evident que la força de Sánchez ve en bona part de la debilitat dels altres. És realment insòlit que en un cas de corrupció d'aquesta envergadura l'oposició sigui incapaç de prendre la iniciativa: de marcar els temps i els passos. Coses de la dreta espanyola. Amb un PP dividit i acorralat, liderat per un personatge incapaç de dibuixar una estratègia i llançar una ofensiva. Amb dues noses (Vox i Ayuso) que per dominar-les i sotmetre-les es necessita algú amb carisma i projecte. No n'hi ha prou amb repetir la lletania de "Sánchez corrupte".

El cas Santos Cerdán no és una pastanaga en l'olla de la corrupció. És una figura clau, que es converteix en home de confiança del president, que arma un equip que l'acompanya a la Moncloa, i que té com a funció mantenir el partit sota vigilància i control. Havia de ser la garantia d'un PSOE eficient i responsable i resulta que era el cap de grup d'una cèl·lula de corrupció que portava anys aprofitant la seva posició per fer fortuna. I el president sense assabentar-se'n. La confiança ens fa cecs, un mecanisme psicològic defensiu per eludir problemes, que després esclaten quan menys s'espera. L'entrega a aquest grup havia creat problemes a Sánchez amb el partit, que se sentia menystingut. I que només obeïa ordres. Ara el president en vol fer una qüestió de partit per salvaguardar la Moncloa.

És evident que hi ha una responsabilitat gran de Sánchez, que en tot aquest temps va encarregar missions clau a Santos Cerdán i li van passar desapercebudes les facècies del personatge. Alguna cosa falla a la Moncloa. Costa d'entendre que la presidència pugui estar tan desemparada. I seria interessant

ALEJANDRO MARTÍNEZ / EUROPA PRESS

que s'expliqués com ha estat possible amagar les malifetes d'un personatge de rostre impenetrable.

2. OFENSIVA. La pregunta és: ¿realment Sánchez analitza correctament la realitat en passar a l'ofensiva? La seva decisió ens ha de fer pensar –encara que pugui semblar inversemblant– que no estava al cas de res. I si no fos així, no crec que trigués gaire a sortir alguna informació comprometedora per a ell, que no li deixaria altre camí que la sortida. I de fet sembla que la dreta no té altra iniciativa que esperar que això passi.

Passant a l'ofensiva, Sánchez pretén fernos creure que no té motxilla que el condemni i que té marge per marcar el pas. L'ajuda, certament, la debilitat dels seus adversaris, incapaços ni tan sols de prendre la iniciativa. Via lliure doncs perquè el president reprengui camí entre les proverbials mossegades del president del PP que no li erosionen ni la pell. Quin és el recorregut de tot plegat? La corrupció allunya la ciutadania de la política i fa de la desconfiança la relació amb els polítics. És bo dubtar, és bo mirar la política amb sentit crític. Però no és bo que se la vegi com una realitat incorregible. N'hi haurà sempre, com n'hi ha i molta a la vida econòmica i social, és la condició humana, però no és raó per normalitzar-la com si fos un destí.

En aquest escenari, en què la dreta no té fàcil travar una majoria, Pedro Sánchez si vol seguir ha de jugar fort. I això vol dir fer un rellançament del projecte i una renovació important del personal, amb els riscos que això comporta en la mesura que cada cop hi hagi més persones ofeses i amb ganes de venjança. Sánchez necessita actuar de pressa i amb decisió, per demostrar que segueix aquí i fer creure que no té res a amagar i que té capacitat de combinatòria per construir majories. Un camí incert que requereix una àmplia confiança dins l'espai socialista que no és evident que tingui. Afortunadament per a Sánchez, el felipisme, que pràcticament ja no té més dimensió institucional que el president de Castella-la Manxa, Emiliano García Page, ha girat tant a la dreta que s'ha fet irreconeixible per a l'esquerra.

Aquesta crisi del PSOE posa en evidència les dificultats de l'alternança quan la dreta gira cap a l'extrema dreta sense haver aconseguit sumar forces i fer el ple. La societat espanyola es resisteix més que la majoria de països europeus a fer aquest pas. I la dreta dividida vol i dol, lluny d'aquells temps en què l'alternança la marcaven CiU i el PNB.

La tria de l'Empar JUNY 2025
Uns vins per brindar com cal
Entra a botiga.ara.cat
15% de dte.
Preu: 66,10 € 56,50 €
WINE IS SOCIAL ara

05269
9 772014 010030